

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE - NOTE
31.DECEMBAR 2020. GODINE

Izvještaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu

	Napomene	Za godinu koja se završava 31. decembra	
		2020. '000 BAM	2019. '000 BAM
Prihodi od kamata i slični prihodi	6	54.873	57.213
Rashodi od kamata i slični rashodi	7	(8.923)	(8.490)
Neto prihodi od kamata		45.950	48.723
Prihodi od naknada i provizija	8	17.210	19.938
Rashodi od naknada i provizija	9	(3.474)	(3.534)
Neto prihodi od naknada i provizija		13.736	16.404
Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu	10	4	10
Neto dobiti od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	11	1.707	1.643
Ukupni operativni prihodi		61.397	66.780
Troškovi zaposlenih	12	(17.007)	(17.218)
Troškovi amortizacije materijalne imovine	22	(2.538)	(2.413)
Troškovi amortizacije nematerijalne imovine	23	(1.702)	(1.347)
Ostali administrativni troškovi	13	(12.645)	(12.260)
Ukupno operativni troškovi		(33.892)	(33.238)
Dobit prije umanjena vrijednosti i rezervisanja		27.505	33.542
Neto (gubici) / povrati od umanjena vrijednosti za kreditne rizike	14	(11.614)	(505)
- Finansijska imovina po amortizovanom trošku		(11.123)	(1.478)
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(491)	973
Rezervisanja za rizike i troškove	15	966	(1.888)
- Rezervisanja za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih finansijskih garancija		917	(1.927)
- Dugoročna rezervisanja za zaposlene		49	39
Ostali operativni prihodi i rashodi (Gubici)/dobici od prodaje nekretnina i opreme		948 (41)	1.093 130
Dobit prije oporezivanja		17.764	32.372
Porez na dobit	16	(1.478)	(2.785)
Dobici po osnovu odloženih poreza		171	-
Gubici po osnovu odloženih poreza		(279)	(6)
Dobit nakon oporezivanja		16.178	29.581
Dobit za godinu		16.178	29.581

Izveštaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu (nastavak)

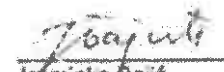
Napomene	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2020. '000 BAM	2019. '000 BAM
Dobit za godinu	16.178	29.581
Ostali ukupni rezultat, neto od poreza na dobit		
Stavke koje mogu biti naknadno reklasifikovane u dobitke ili gubitke:		
- Pozitivni efekti revalorizacije materijalne imovine	193	2.385
- Neto (gubitak)/dobitak od promjene fer vrijednosti finansijske imovine kroz ostali ukupni rezultat	(39)	649
- Neto dobitak/(gubitak) od rezervisanja za kreditne rizike na finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	491	(973)
- Neto gubitak / dobitak perioda priznat direktno u kapitalu	104	51
Ukupni rezultat za godinu	16.927	31.673
ZARADA PO AKCIJI	BAM	BAM
Osnovna zarada po akciji	31	116,68
Unijena (razvodnjena) zarada po akciji	31	116,68

Ove finansijske izvještaje je utvrdila Uprava Banke dana 10. februara 2021. godine.

Potpisano u ime UniCredit Bank a.d. Banja Luka:

 Gordana Puhar
 Predsjednik Uprave Banke

 Jasminka Bajc
 Clan Uprave Banke

Izveštaj o finansijskom položaju
na dan

	<i>Napomene</i>	31. decembar 2020. '000 BAM	31. decembar 2019. '000 BAM
Imovina			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	17	164.663	143.893
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		-	244
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	18	240.348	218.888
Finansijska imovina po amortizovanom trošku		1.211.397	1.257.249
a) Obavezna rezerva kod Centralne banke	19	124.797	127.016
b) Krediti i potraživanja od banaka	20	151.480	104.115
c) Krediti i potraživanja od komitenata	21	935.120	1.026.118
Materijalna imovina	22	23.725	24.765
Nematerijalna imovina	23	11.551	10.530
Tekuće poresko sredstvo – više plaćen porez na dobit	27	1.089	-
Odložena poreska sredstva	27	160	6
Ostala aktiva	24	5.073	6.055
Ukupno imovina		1.658.006	1.661.630
Obaveze			
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku			
a) Depoziti i krediti od banaka	25	1.372.164	1.392.598
b) Depoziti i krediti od komitenata	26	259.447	353.857
c) Obaveze po osnovu zakupa	26 a	1.110.311	1.035.665
Poreske obaveze		557	644
a) Tekuće poreske obaveze		-	381
b) Odložene poreske obaveze	27	557	263
Ostale obaveze	28	26.109	18.362
Rezervisanja za rizike i troškove	29	4.565	5.231
a) Rezervisanja za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih finansijskih garancija		2.713	2.959
b) Dugoročna rezervisanja za zaposlene		366	415
c) Rezervisanja za sudske sporove		1.486	1.857
Ukupno obaveze		1.403.395	1.416.835
Kapital i rezerve			
Akcijski kapital	30	97.055	97.055
Emisiona premija		373	373
Zakonske rezerve		9.706	9.706
Rezerve kapitala		42.897	42.846
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	2.1	(5.076)	-
Rezerve vrednovanja		5.133	4.488
Zadržana zarada		88.345	60.746
Neto dobit za tekuću godinu		16.178	29.581
Ukupno kapital i rezerve		254.611	244.795
Ukupno obaveze, kapital i rezerve		1.658.006	1.661.630

Izvještaj o promjenama na kapitalu

	Akcijski kapital '000 BAM	Emisiona premija '000 BAM	Zakonske rezerve '000 BAM	Rezerve kapitala '000 BAM	Regulator. rezerve za kreditne gubitke '000 BAM	Rezerve vrednovanja '000 BAM	Zadržana zarada '000 BAM	Neto dobit za godinu '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2019.	97.055	373	9.706	39.242	3.604	2.447	38.477	27.771	218.675
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	-	29.581	29.581
Ostali ukupni rezultat:									
Neto dobitak od promjene fer vrijednosti finansijske imovine kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	-	649	-	-	649
Neto gubitak od rezervisanja za kreditne rizike na finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	-	(973)	-	-	(973)
Neto dobitak perioda priznat direktno u kapitalu	-	-	-	-	-	-	51	-	51
Efekti revalorizacije materijalne imovine (napomene 22 i 27.)	-	-	-	-	-	2.365	-	-	2.365
Ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	-	2.041	51	-	2.092
Ukupan ostali rezultat	-	-	-	-	-	2.041	51	29.581	31.673
Raspodjela dobiti	-	-	-	-	-	-	27.771	(27.771)	-
Isplata dividende (Napomena 31)	-	-	-	-	-	-	(5.553)	-	(5.553)
Prenos u rezerve	-	-	-	3.604	(3.604)	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2019.	97.055	373	9.706	42.846	-	4.488	60.746	29.581	244.795
Korekcije početnog stanja na dan 1. januara 2020. (Napomena 2.1)	-	-	-	-	(5.076)	-	(2.035)	-	(7.111)
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	-	16.178	16.178
Neto dobitak od promjene fer vrijednosti finansijske imovine kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	-	(39)	-	-	(39)
Neto gubitak / dobitak od rezervisanja za kreditne rizike na finansijsku imovinu	-	-	-	-	-	491	-	-	491
Neto dobitak perioda priznat direktno u kapitalu	-	-	-	-	-	-	104	-	104
Efekti revalorizacije materijalne imovine (napomene 22 i 27.)	-	-	-	-	-	193	-	-	193
Ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	-	645	104	-	749
Ukupan ostali rezultat	-	-	-	-	-	645	104	16.178	16.927
Raspodjela dobiti	-	-	-	51	-	-	29.530	(29.581)	-
Stanje na dan 31. decembra 2020.	97.055	373	9.706	42.897	(5.076)	5.133	88.345	16.178	254.611

Izvještaj o tokovima gotovine

	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2020. '000 BAM	2019. '000 BAM
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Prihodi od kamata i slični prihodi	54.873	57.213
Rashodi od kamata i slični rashodi	(8.923)	(8.490)
Prihodi od naknada i provizija	17.210	19.938
Rashodi od naknada i provizija	(3.474)	(3.534)
Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu	4	10
Neto dobiti od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	1.707	1.643
Administrativni troškovi poslovanja	(29.652)	(29.469)
Ostali prilivi / (odlivi)	907	1.223
1. Neto tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti	32.652	38.534
Promjene u poslovnoj imovini i obavezama		
Promjene u finansijskoj imovini po amortizovanom trošku		
Obavezna rezerva kod Centralne banke	2.219	(1.139)
Kredit i potraživanja od banaka	(47.365)	39.900
Kredit i potraživanja od komitenata	80.882	(90.021)
Promjene u finansijskim obavezama po amortizovanom trošku		
Depoziti i krediti od banaka	(94.410)	(61.812)
Depoziti i krediti od komitenata	74.646	29.014
Obaveze po osnovu zakupa	(670)	(664)
Ostala aktiva	480	(922)
Ostale obaveze	746	818
2. Neto promjene u poslovnoj imovini i obavezama	16.528	(84.826)
3. Neto tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti prije poreza (1+2)	49.180	(46.292)
4. Porez na dobit	(2.786)	(2.582)
5. Neto tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti (3+4)	46.394	(48.874)
Tokovi gotovine iz ulagačkih aktivnosti		
Materijalna imovina	(1.442)	(1.792)
Nematerijalna imovina	(2.722)	(3.762)
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	(21.460)	(21.623)
Isplata dividende	-	(5.548)
6. Neto tokovi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	(25.624)	(32.725)
7. Neto povećanje / (smanjenje) gotovine (5+6)	20.770	(81.599)
8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda	143.893	225.492
9. Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda (7+8)	164.663	143.893

Napomene uz finansijske izvještaje

1. DRUŠTVO, KOJE JE PREDMET IZVJEŠTAVANJA

UniCredit Bank a.d. Banja Luka je akcionarsko društvo registrovano sa sjedištem u Republici Srpskoj, za obavljanje platnog prometa, kreditnih, depozitnih i drugih bankarskih poslova u zemlji i inostranstvu, u skladu sa propisima Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

Istorijat Banke se vezuje za početak prošlog vijeka, odnosno za 1910. godinu i osnivanje Novčanog zavoda, koji je kasnije prerastao u Banku za trgovinu i obrt. U narednih 60 godina izvršene su brojne transformacije i promjene naziva pod kojima je Banka poslovala, i to: od 1956. godine Sreska komunalna banka, od 1961. godine Komunalna banka, a od 1966. godine Kreditna banka. Reformom bankarskog sistema, 1971. godine Kreditna banka je ušla u sastav Privredne banke Sarajevo kao njena filijala, a 1976. godine dobila je visok stepen samostalnosti i registrovana kao Osnovna banka. Odlukom Skupštine osnivača, u decembru 1989. godine, Banka se izdvojila iz sistema Privredne banke Sarajevo u samostalnu banku, pod nazivom Banjalučka banka d.d. Banja Luka. Od juna 1998. godine nastavlja sa radom kao akcionarsko društvo pod nazivom Banjalučka banka a.d. Banja Luka.

U skladu sa propisima o privatizaciji državnog kapitala u Republici Srpskoj, u oktobru 2000. godine akcije državnih preduzeća u Banci prenesene su na upravljanje Ministarstvu finansija RS do okončanja procesa privatizacije državnog kapitala.

Početak 2002. godine, Vlada Republike Srpske je prodala akcije države preduzeću „Verano Motors“ d.o.o. Beograd. Prva Skupština akcionara privatne Banke donijela je odluku o promjeni naziva Banjalučke banke u Nova banjalučka banka a.d. Banjaluka.

Od kraja 2002. godine akcije Banke su kotirane na Banjalučkoj berzi. Krajem 2005. godine, kupovinom paketa akcija (83,3% učešća) na Berzi, većinski vlasnik Banke postala je Bank Austria Creditanstalt AG Beč, koja je takođe krajem iste godine postala članica UniCredit Grupe i promijenila naziv u UniCredit Bank Austria AG.

Sa promjenom vlasničke strukture nakon ulaska Bank Austrije, kao većinskog akcionara, Banka je postala članica HVB Grupe, a nakon promjene vlasničke strukture Bank Austrije, čiji je većinski vlasnik postala UniCredit Bank Milano, Banka je postala članica UniCredit Grupe. U toku 2008. godine izvršena je promjena naziva Nove banjalučke banke a.d. Banja Luka, tako da od 1. juna 2008. godine Banka nosi naziv UniCredit Bank a.d. Banja Luka.

Tokom 2016. godine izvršen je prenos vlasništva UniCredit Bank Austria AG, kao podholdinga, u kapitalu svih banaka Centralno-istočne Evrope na UniCredit S.p.A. - Holding, Italija na nivou UniCredit Grupe. UniCredit S.p.A. Italija je većinski vlasnik Banke sa procentom učešća od 99,4252% na kraju 2020. godine.

Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka se sastojala od Centrale u Banjoj Luci (sa sjedištem u Ulici Marije Bursać broj 7) i 36 filijala (31. decembar 2019: 36 filijala).

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka je imala 436 zaposlenih radnika (31. decembar 2019. godine: 448 zaposlenih radnika).

Poreski identifikacioni broj Banke je 4400958880009, a PDV broj je 400958880009.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Izvještajni okvir i izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji Banke pripremljeni su u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Republici Srpskoj („RS“), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji RS, Zakonu o bankama RS i podzakonskim propisima Agencije za bankarstvo RS donesenim na osnovu spomenutih zakona.

Zakon o računovodstvu i reviziji RS propisuje pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“).

Zakon o bankama RS propisuje pripremu godišnjih finansijskih izvještaja u skladu sa prethodno spomenutim Zakonom o računovodstvu i reviziji RS, ovim zakonom, te podzakonskim aktima donesenim na osnovu oba zakona.

Napomene uz finansijske izvještaje

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.1. Izvještajni okvir i izjava o usklađenosti (nastavak)

Agencija za bankarstvo RS je donijela Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka („Odluka“), koja se primjenjuje od 1. januara 2020. godine i koja je rezultirala određenim razlikama proisteklim iz obračuna ispravki vrijednosti i rezervisanja za kreditne gubitke (ECL) zbog primjene minimalnih stopa koje su propisane Odlukom, a koje nisu zahtijevane standardom: „Finansijski instrumenti“ („MSFI 9“). Odluka ima uticaj i na vrednovanje nefinansijske imovine proistekle iz kreditnih poslova (stečena materijalna imovina čije je vrednovanje u djelokrugu drugih relevantnih MRS i MSFI).

Korekcije početnog stanja po osnovu prve primjene Odluke ABRS

Efekti prve primjene Odluke priznati su u kapitalu sa 1. januarom 2020. godine. Banka je u skladu sa odredbama Odluke, u momentu njene prve primjene, formirala veće ispravke vrijednosti i rezervisanja za kreditne gubitke u iznosu od 5.076 hiljada BAM u odnosu na iznos dobijen obračunom koji je rezultat internog modela Banke, prema zahtjevima MSFI 9.

Navedena razlika u iznosu od 5.076 hiljada BAM proizašla je iz sljedećih razloga:

- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti i rezervisanja propisanih članom 23. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 1 – razlika u iznosu od 2.133 hiljade BAM,
- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti i rezervisanja propisanih članom 24. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 2 – razlika u iznosu od 2.693 hiljade BAM,
- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti i rezervisanja propisanih članom 25. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 3 (nekvalitetnu imovinu) – razlika u iznosu od 250 hiljada BAM.

Prethodno opisane razlike između propisane računovodstvene regulative primjenjive na banke u RS i zahtjeva za priznavanjem i mjerenjem po Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja imale su za rezultat sljedeće efekte*:

	1. januar 2020. 000 BAM	31. decembar 2020. 000 BAM
Imovina (vidjeti kretanje ECL u napomenama 20. i 21.)	(4.405)	(3.135)
Ukupno aktiva	(4.405)	(3.135)
Obaveze	671	327
Kapital:		
- regulatorne rezerve	(5.076)	(5.076)
- neto dobit	-	1.614
Ukupno pasiva	(4.405)	(3.135)
		Godina koja se završila 31. decembra 2020. 000 BAM
Finansijski rezultat poslije oporezivanja (neto dobit)		1.614

* Napomena: iznosi u zagradama predstavljaju smanjenje vrijednosti.

Korekcije početnog stanja po osnovu promjene modela priznavanja CPI naknada

Banka je izvršila korekciju (smanjenje) početnog stanja zadržane zarade i neto kredita u iznosu od 2.035 hiljada BAM po osnovu promjene modela priznavanja CPI (Credit Protection Insurance) naknada. Ovaj iznos predstavlja zastupničku proviziju (CPI naknade) naplaćenu na polise osiguranja potrošačkih kredita od momenta od kojeg je ova provizija po svojim karakteristikama postala sastavni dio efektivne kamatne stope. Korigovani iznos od 2.035 hiljada BAM će biti amortizovan u kamatni prihod u periodu otplate kredita po kojima je ova provizija naplaćena.

Napomene uz finansijske izvještaje

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.2. Opšti kriterijumi za pripremu

Godišnji finansijski izvještaji obuhvataju:

- Izvještaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha),
- Izvještaj o finansijskom položaju (Bilans stanja),
- Izvještaj o promjenama na kapitalu,
- Izvještaj o tokovima gotovine (sastavljen direktnom metodom) i
- Napomene uz finansijske izvještaje.

Predmetni finansijski izvještaji su pripremljeni na principu neograničenosti poslovanja, s obzirom da organi upravljanja Bankom nisu identifikovali indikatore u kapitalnoj i finansijskoj strukturi i ekonomske efekte, koji bi mogli ukazivati na nesigurnost u pogledu sposobnosti da Banka nastavi poslovati profitabilno u duglednoj budućnosti.

Usvojeni kriterijumi za mjerenje usklađeni su sa ovom pretpostavkom i sa principima obračunskog računovodstva, relevantnosti i značajnosti računovodstvenih informacija, kao i preovladavanja ekonomske supstance u odnosu na pravnu formu. Poštovanje ovih kriterijuma nije promijenjeno od prethodnih godina, osim izmjena opisanih u daljem tekstu, koje se odnose na uvođenje novih standarda i interpretacije, kao i implementaciju lokalne odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka.

Prema MSFI, rukovodstvo vrši prosuđivanje, procjene i pretpostavke, koje utiču na primjenu računovodstvenih načela i iznose imovine i obaveza, iskazanih prihoda i rashoda, kao i objavljivanje potencijalne imovine i obaveza. Procjene i povezane pretpostavke se temelje na prethodnom iskustvu i drugim faktorima, koji se smatraju razumnim u datim okolnostima i korišćeni su za procjenu knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, koje nisu lako dostupne iz drugih izvora.

Procjene i pretpostavke se redovno revidiraju. Sve promjene, koje proizlaze iz ovih revidiranja, priznaju se u periodu, za koji je revidiranje izvršeno, i to ako se promjena tiče samo tog perioda. Ukoliko se promjena tiče i sadašnjeg i budućeg perioda, priznaje se u skladu sa tim i za sadašnji i za buduće periode.

Tokom finansijske 2020. godine, pandemija uzrokovana Covid-19 virusom proširila se i na tržište Republike Srpske i Bosne i Hercegovine i tako uticala na poslovne aktivnosti Banke i njenu profitabilnost.

Prije svega, usporavanje privrednih aktivnosti dovelo je do smanjenja svih kategorija komercijalnih prihoda, prije svega kamate i naknade.

Pored toga, tokom 2020. godine ostvareni su vanredni troškovi, koji su bili neophodni da se održi kontinuitet poslovne komunikacije i odgovarajuća bezbjednost u skladu sa okolnostima proizašlim iz pandemije.

Sadašnje tržišno okruženje je dodatno pogođeno neizvjesnostima u pogledu mogućnosti i stepena ekonomskog oporavka do kojeg bi moglo doći u budućnosti, kao i razvoja pandemije.

Ove okolnosti su uticale na mjerenje finansijske i nefinansijske imovine koju je Banka priznala u svom bilansu stanja.

Rezultati ovih procjena mogu biti podložni izmjenama zbog okolnosti, koje se ovog trenutka ne mogu pretpostaviti, a koje zavise o razvoju pandemije, efektu mjera za ublažavanje posljedica, koje budu usvojene, kao i mogućnostima i stepenu privrednog oporavka. Moguća odstupanja od stvarnog ekonomskog oporavka u poređenju sa pretpostavkama koje čine osnov procjena, mogu zahtijevati novo utvrđivanje parametara koji se koriste, naročito u vezi sa budućim tokovima novca.

Kad je riječ o kreditnoj izloženosti, usporavanje privredne aktivnosti zbog pandemije uzrokovane Covid-19 virusom i vezanih mjera zatvaranja, uticalo je na procjenu mogućnosti njihove naplate i izračun pripadajućih ispravki vrijednosti kredita. Iznos očekivanih kreditnih gubitaka utvrđen je na osnovu klasifikacije, postojeće i očekivane, te kreditnih parametara (PD; LGD i EAD), što u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Republici Srpskoj ili MSFI, zavisno šta je strožije, uključuje, među ostalim faktorima, i informacije o budućim kretanjima i očekivani razvoj makroekonomskog scenarija, kao i uz primjenu minimalnih iznosa ECL propisanih po nivoima kreditnog rizika.

Napomene uz finansijske izvještaje

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.2. Opšti kriterijumi za pripremu (nastavak)

U tom kontekstu, Banka je ažurirala makroekonomske scenarije sa 31. decembrom 2020. godine, razmatrajući, uz osnovni scenario, i gori i bolji scenario, i primjenjujući odgovarajuće pondere.

Takođe, i u ovom slučaju na mjerenje ima uticaj već pomenuta neizvjesnost u razvoju pandemije, efekti mjera ublažavanja njenih posljedica i, konačno, postojanje i stepen privrednog oporavka.

Razvoj ovih faktora svakako može u budućim finansijskim godinama iziskivati klasifikovanje dodatnih kreditnih izloženosti kao neprihodujućih, te priznavanje dodatnih ispravki vrijednosti vezanih kako za ove izloženosti tako i za prihodujuće izloženosti, u zavisnosti od razvoja u kreditnim parametrima. U tom kontekstu, mogućnost klijenta da servisira svoj dug nakon isteka mjera moratorijuma koje je uvela ABRS, će, između ostalog, biti od suštinskog značaja.

Pored toga, do promjena u ispravkama vrijednosti će možda morati doći i zbog ostvarenja makroekonomskog scenarija koji je drugačiji od onog uzetog u obzir pri kalkulaciji parametara kreditnog rizika, ili zbog preovladavanja na tržištu neprihodujućih izloženosti po cijenama drugačijim od pretpostavljenih u obračunu.

Dodatni elementi, uz pandemiju uzrokovanu Covid-19 virusom, koji utiču na neizvjesnost u procjenama su domaći socio-ekonomski uslovi i njihov dalji uticaj na profitabilnost Banke i kreditni rejting klijenata, finansijska tržišta i njihov uticaj na promjene u kamatnim stopama, cijenama i aktuarskim pretpostavkama i tržište nekretnina i njegov uticaj na vrijednost imovine, koja služi kao kolateral.

2.3. Funkcionalna valuta i valuta prezentacije

Finansijski izvještaji prezentovani su u konvertibilnim markama (u daljem tekstu: BAM) koja je i funkcionalna valuta. Podaci u tabelama i objašnjenjima dati su u hiljadama konvertibilnih maraka (BAM), osim ako nije drugačije naznačeno.

Centralna banka Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: „Centralna banka“) sprovodi politiku kursa na principu valutnog odbora („*Currency Board*“), prema kojem je BAM fiksno vezan za EUR u odnosu 1 BAM = 0,51129 EUR, koji je korišćen za 2020. i 2019. godinu.

Zvanični kurs, primijenjen za preračun pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. godine za sljedeće značajnije valute, iznosio je:

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
USD	1,592566	1,747994
CHF	1,801446	1,799126
EUR	1,955830	1,955830

2.4. Podružnice, zajednička ulaganja i pridruženi subjekti

Banka na izvještajni datum nema:

- podružnica, odnosno subjekata nad kojima ima direktnu ili indirektnu kontrolu,
- zajedničkih aranžmana sa drugim subjektima, koji u skladu sa MSFI 11 uključuju zajedničku kontrolu, zajedničke operacije i zajedničke poduhvate, niti
- pridruženih subjekata.

2.5. Uticaj i primjena novih i revidiranih MRS i MSFI

Primjena novih i izmjena postojećih standarda, koji su stupili na snagu

Sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekući izvještajni period:

- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ i MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ – Definicija materijala – usvojeno u EU 29. novembra 2019. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2020.),

Napomene uz finansijske izvještaje

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.5. Uticaj i primjena novih i revidiranih MRS i MSFI (nastavak)

Primjena novih i izmjena postojećih standarda, koji su stupili na snagu (nastavak)

- Izmjene MSFI 3 „Poslovna spajanja” – Definicija poslovanja – usvojeno u EU 21. aprila 2020. godine (na snazi za poslovna spajanja za koja je datum akvizicije na dan ili nakon početka prvog godišnjeg izvještajnog perioda koji počinje na ili nakon 1. januara 2020. i na akvizicije imovine koje se događaju na dan ili nakon početka tog perioda),
- Izmjene i dopune MSFI 9 „Finansijski instrumenti”, MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje” i MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Objavljivanja” – Reforma referentne kamatne stope – usvojeno u EU 15. januara 2020. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2020.),
- Izmjene MSFI 16 „Najmovi” – Koncesije za najam povezane s Covid-19 (usvojeno u EU 9. oktobra 2020. godine i na snazi najkasnije od 1. juna 2020. godine za finansijske godine koje počinju na ili nakon 1. januara 2020.),
- Izmjene Referenci na konceptualni okvir u standardima MSFI usvojene u EU 29. novembra 2019. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2020.),

Usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u finansijskim izvještajima Banke, Banka je dobrovoljno primjenila MSFI 16 „Najmovi” sa datumom 1. januar 2019. godine.

Novi standardi i izmjene postojećih standarda koji su izdati, a još nisu u primjeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 14 „Regulisana vremenska razgraničenja” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.) – Evropska komisija odlučila je da ne pokreće postupak odobrenja ovog privremenog standarda i pričekava konačni standard,
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju”, uključujući izmjene MSFI 17 (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.),
- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja” – Klasifikacija obaveza na kratkoročne i dugoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.),
- Izmjene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” – Prihodi prije namjeravane uporabe (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022.),
- Izmjene MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina” – Štetni ugovori – Troškovi ispunjenja ugovora (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022.);
- Izmjene MSFI 3 „Poslovna spajanja” – Reference na konceptualni okvir s izmjenama i dopunama MSFI 3 (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022.),
- Izmjene MSFI 4 „Ugovori o osiguranju” – Produženje privremenog izuzeća od primjene MSFI 9 (datum isteka privremenog izuzeća od MSFI 9 produžen je na godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.),
- Izmjene MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izvještaji” i MRS 28 „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate” – Prodaja ili doprinos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata i dalje izmjene i dopune (datum stupanja na snagu odložen na neodređeno vrijeme do okončanja istraživačkog projekta o kapitalnoj metodi),
- Izmjene MSFI 9 „Finansijski instrumenti”, MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje”, MSFI 7 „Finansijski instrumenti: objavljivanja”, MSFI 4 „Ugovori o osiguranju” i MSFI 16 „Najmovi” – Reforma referentne kamatne stope – faza 2 (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2021.),
- Izmjene i dopune različitih standarda zbog „Poboljšanja MSFI-jeva (ciklus 2018.-2020.)” koji proizlaze iz godišnjeg projekta poboljšanja MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41) prvenstveno radi uklanjanja nedosljednosti i pojašnjavanja formulacija (Izmjene MSFI 1, MSFI 9 i MRS 41 na snazi su za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022.).

Banka je izabrala da ne usvoji ove nove standarde, izmjene postojećih standarda i nova tumačenja prije nego što oni stupe na snagu. Banka predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Banke u periodu inicijalne primjene.

Napomene uz finansijske izvještaje

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.6. Uticaj Pandemije Covid-19

Izbijanje pandemije Covid-19 pokrenulo je globalnu zdravstvenu krizu i veliki uticaj na globalnu ekonomiju zbog masovnih mjera zaključavanja, ograničenja putovanja, trgovine i drugih mjera. U pogledu makroekonomskih i geopolitičkih rizika, pandemija Covid-19 je promijenila fokus širom svijeta prema svjetskim i državnim naporima i mjerama za rješavanje ove krize. To je imalo uticaja na ubrzanje masovne digitalizacije finansijskih institucija i pomak ka novom operativnom modelu s udaljenijim / mrežnim kanalima za pružanje usluga klijentima.

Izgleđi za normalizaciju pandemije u smislu njegovog vremenskog toka i dalje evolucije ostaju vrlo neizvjesni, kao i veličine ekonomskog pada.

Na globalni ekonomski pad mogu dodatno uticati potencijalni novi krugovi opštih blokada koje bi neke države mogle izazvati širom svijeta, uz rizik dodatnog usporavanja očekivanog oporavka.

UniCredit je od samog početka uveo preventivne mjere za suočavanje s hitnom situacijom Covid-19, uključujući pooštavanje praćenja rizika i nastavlja proaktivno upravljati razvojem situacije u svim dimenzijama svog profila rizika.

Ubrzo po izbijanju pandemije Covid-19, ABRS je donijela Odluku o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih virusnim oboljenjem Covid-19 koje se odnose na:

- odobravanje olakšica klijentima banke koji su direktno ili indirektno pogođeni negativnim efektima,
- posebna pravila koje se odnose na upravljanje kreditnim rizikom, koje banka primjenjuje u slučaju da odobri posebne mjere klijentu i
- mjere sa ciljem očuvanja kapitala banke.

U skladu sa navedenom odlukom Banka je donijela Program privremenih mjera na osnovu kojeg je od aprila do decembra 2020. godine svojim klijentima, direktno ili indirektno pogođenim efektima Covid-19, odobravala propisane olakšice radi prevazilaženja poteškoća u redovnom izmirenju kreditnih obaveza.

Najzastupljenija mjera je privremeni moratorijum na otplatu kredita u trajanju od 3 do 6 mjeseci sa mogućnošću produženja, a ostale mjere su: grejs period, produženje roka otplate i sl.

Prema Odluci ABRS banke su mogle primati zahtjeve klijenata za odobravanje posebnih mjera do 31. decembra 2020. godine.

Odluka o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih virusnim oboljenjem Covid-19 bila je na snazi do momenta sastavljanja ovog izvještaja.

Detaljnije informacije o efektima pandemije Covid-19 na poslovanje Banke date su u poglavlju: Upravljanje rizicima.

Napomene uz finansijske izvještaje

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.6. Uticaj Pandemije Covid-19 (nastavak)

OPIS	Kreditni u nivou kreditnog rizika 1 na dan odobrenja posebne mjere		Kreditni u nivou kreditnog rizika 2 na dan odobrenja posebne mjere		Kreditni u nivou kreditnog rizika 3 na dan odobrenja posebne mjere	
	Bruto iznos kredita	Iznos ECL	Bruto iznos kredita	Iznos ECL	Bruto iznos kredita	Iznos ECL
	Ukupni krediti pravna lica	131.772	1.497	31.736	4.278	363
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	-	-	486	97	-	-
B - Vađenje ruda i kamena	-	-	-	-	363	363
C - Prerađivačka industrija	13.149	168	8.991	1.261	-	-
D - Proizvodnja i snadbijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	-	-	5.223	364	-	-
E - Snadbijevanje vodom; kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	-	-	-	-	-	-
F - Građevinarstvo	14.022	65	4.506	450	-	-
G - Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	7.758	37	3.608	526	-	-
H - Saobraćaj i skladištenje	97	2	115	5	-	-
I - Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane; hotelijerstvo i ugostiteljstvo	-	-	5.817	1.444	-	-
J - Informacije i komunikacije	-	-	-	-	-	-
K - Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	6.994	56	-	-	-	-
L - Poslovanje nekretninama	502	2	-	-	-	-
M - Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	-	-	-	-	-	-
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	-	-	-	-	-	-
O - Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	61.939	351	2.990	131	-	-
P - Obrazovanje	25	-	-	-	-	-
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada	27.286	816	-	-	-	-
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	-	-	-	-	-	-
S - Ostale uslužne djelatnosti	-	-	-	-	-	-
T - Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca; djelatnosti domaćinstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za sopstvenu upotrebu	-	-	-	-	-	-
U - Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i organa	-	-	-	-	-	-
Ukupni krediti stanovništva	12.611	279	4.467	518	1.512	966
Opšta potrošnja	8.357	250	3.726	474	1.042	684
Stambena izgradnja	4.203	29	731	44	470	282
Obavljanje djelatnosti (preduzetnici)	61	-	-	-	-	-
Ukupni krediti	144.383	1.776	36.193	4.796	1.875	1.329

Napomene uz finansijske izvještaje

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.7. Klasifikacija i mjerenje

U skladu sa MSFI 9, klasifikacija imovine i obaveza zasniva se na poslovnom modelu i karakteristikama ugovornih novčanih tokova.

Analiza poslovnog modela sprovodi se mapiranjem poslovnih područja Banke i alociranjem specifičnog poslovnog modela svakom od njih.

U tom smislu, poslovnim područjima koja čine portfolio Banke, dodijeljeni su poslovni modeli „držanje radi naplate“ ili „držanje radi naplate i prodaje“ u skladu s namjerama držanja i očekivanim prometom finansijskih instrumenata.

Za svrhe klasifikacije finansijskih instrumenata u kategorije predviđene MSFI 9, analiza poslovnog modela dopunjena je analizom ugovornih tokova („SPPI Test“).

Shodno navedenom Banka je uspostavila procese za analizu portfolija dužničkih vrednosnih papira i kredita, u kojima procjenjuje da li karakteristike ugovornih novčanih tokova dozvoljavaju mjerenje po amortizovanom trošku (portfolio, koji se drži za naplatu) ili po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (portfolio, koji se drži za naplatu i prodaju).

Analiza se sprovodi i ugovorom i definisanjem specifičnih klastera zasnovanih na karakteristikama transakcija i upotrebom specifičnog alata razvijenog od strane Grupe („SPPI alat“) za analizu karakteristika ugovora u odnosu na zahtjeve MSFI 9, ili korišćenjem spoljnih davalaca podataka.

U primjeni gorenavedenih pravila, finansijska imovina i obaveze Banke klasifikovane su kako slijedi.

a) Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Finansijska imovina je klasifikovana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako:

- je stečena ili nastala uglavnom radi prodaje ili otkupa u kratkom roku;
- je dio portfolija identifikovanih finansijskih instrumenata, kojima se upravlja zajedno i za koje postoje dokazi o nedavnom stvarnom obrascu kratkoročnosti;
- se drži radi ostvarivanja profita;
- je ugovor o derivatima, koji nije definisan računovodstvom zaštite, uključujući derivate sa pozitivnom fer vrijednosti ugrađenom u finansijske obaveze, osim onih koji se vrednuju po fer vrijednosti uz priznavanje efekata prihoda kroz dobit ili gubitak.

Kao i drugi finansijski instrumenti, finansijska imovina, koja se drži radi trgovanja, inicijalno se mjeri po fer vrijednosti na datum poravnanja, koja je obično jednaka plaćenom iznosu, isključujući transakcijske troškove i prihode koji se priznaju u računu dobiti i gubitka, ako se isti mogu direktno pripisati finansijskoj imovini. Derivati trgovačke knjige se priznaju na datum trgovanja.

Nakon početnog priznavanja ova finansijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Dobitak ili gubitak nastao prodajom ili otkupom ili promjenom fer vrijednosti finansijske imovine, koja se drži radi trgovanja, priznaje se u računu dobiti i gubitka na poziciji „Neto dobiti od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza“, uključujući dobitke ili gubitke od finansijskih derivata, koji se odnose na finansijsku imovinu i/ili finansijske obaveze označene po fer vrijednosti ili drugu finansijsku imovinu koja se obavezno vodi po fer vrijednosti.

Napomene uz finansijske izvještaje

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.7. Klasifikacija i mjerenje (nastavak)

a) Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja (nastavak)

Ako fer vrijednost finansijskog instrumenta padne ispod nule, što se može dogoditi kod ugovora o derivatima, ona se priznaje na poziciji „Finansijske obaveze, koje se drže radi trgovanja“.

Ova imovina se mjeri na sličan način kao „finansijska imovina, koja se drži radi trgovanja“, ali se dobiti i gubici, bilo realizovani ili nerealizovani, priznaju na poziciji „Dobici (gubici) na finansijskoj imovini / obavezama po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha“.

b) Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat

Finansijska imovina se klasifikuje po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat ako:

- odražava poslovni model za naplatu i prodaju;
- su njeni novčani tokovi isključivo plaćanje glavnice i kamate.

U ovu kategoriju spadaju dužnički instrumenti (obveznice i trezorski zapisi) i vlasnički instrumenti.

Prilikom inicijalnog priznavanja, na datum poravnanja, finansijska imovina se mjeri po fer vrijednosti koja je obično jednaka plaćenju naknadi, plus troškovi transakcije i prihodi koji se mogu direktno pripisati instrumentu.

Nakon početnog priznavanja, kamate obračunate na kamatonosne instrumente evidentiraju se u bilansu uspjeha po kriterijumu amortizovanog troška na poziciji „Prihodi od kamata i slični prihodi“.

Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena u fer vrijednosti priznaju se u izvještaju o ukupnom rezultatu i iskazuju u kapitalu na poziciji „Rezerve vrednovanja“.

U slučaju otuđenja, akumulirani dobiti ili gubici evidentiraju se kroz ostali ukupni rezultat.

U skladu sa odredbama MSFI 9, gubici od umanjenja vrijednosti vlasničkih instrumenata ne priznaju se u računu dobiti i gubitka. Samo dividende se priznaju u računu dobiti i gubitka u okviru stavke „Prihodi od dividendi i slični prihodi“.

c) Finansijska imovina po amortizovanom trošku

Finansijska imovina klasifikuje se po amortizovanom trošku ako:

- je njen poslovni model držanje radi naplate, i
- su njeni novčani tokovi isključivo plaćanje glavnice i kamate.

Prilikom inicijalnog priznavanja, na datum poravnanja, finansijska imovina po amortizovanom trošku mjeri se po fer vrijednosti koja je obično jednaka plaćenju naknadi, plus troškovi transakcije i prihodi, koji se mogu direktno pripisati instrumentu. Nakon početnog priznavanja po fer vrijednosti, ova imovina se mjeri po amortizovanoj vrijednosti koja zahtijeva priznavanje kamate na obračunskoj osnovi primjenom metode efektivne kamatne stope tokom trajanja kredita. Takva kamata se priznaje na poziciji „Prihodi od kamata i slični prihodi“. Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine po amortizovanoj vrijednosti se prilagođava kako bi se uzele u obzir smanjenja / otpisi, koji proizlaze iz procesa vrednovanja.

Gubici od umanjenja vrijednosti evidentiraju se u bilansu uspjeha, u stavci „Neto gubici / povрати od umanjenja vrijednosti kredita, koji se odnose na finansijska sredstva po amortizovanom trošku“.

U slučaju otuđenja, akumulirani dobiti i gubici evidentiraju se u bilansu uspjeha na poziciji „Dobici (gubici) od otuđenja i otkupa finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti“.

Napomene uz finansijske izvještaje

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.7. Klasifikacija i mjerenje (nastavak)

c) Finansijska imovina po amortizovanom trošku (nastavak)

Iznosi, koji proizlaze iz usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine, bruto kumuliranih otpisa, kako bi odražavali izmjene ugovornih novčanih tokova, koji ne dovode do raskida računovodstvenog priznavanja, priznaju se u računu dobiti i gubitka kao dobiti / gubici iz ugovornih promjena, takav novčani tok ne uključuje uticaj ugovornih modifikacija na iznos očekivanog gubitka priznatog na poziciji „Neto gubici / povrati od umanjenja vrijednosti kredita“, koji se odnose na stavku „Finansijska imovina po amortizovanoj vrijednosti“.

d) Finansijske obaveze, koje se vrednuju po amortizovanom trošku

Finansijske obaveze, koje se vrednuju po amortizovanom trošku, obuhvataju finansijske instrumente (osim obaveza, koje se drže radi trgovanja ili onih koji su određeni po fer vrijednosti), koji predstavljaju različite oblike finansiranja od trećih strana. Ove finansijske obaveze priznaju se na datum poravnanja inicijalno po fer vrijednosti koja je obično primljena, umanjeno za transakcijske troškove, koji se mogu direktno pripisati finansijskoj obavezi. Nakon toga ovi instrumenti se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Takva kamata se priznaje u poziciji „Rashodi kamata i slični rashodi“.

e) Finansijske obaveze, koje se drže radi trgovanja

Finansijske obaveze, koje se drže radi trgovanja, uključuju derivate, koji nisu određeni kao instrumenti zaštite.

Ove obaveze se vrednuju po fer vrijednosti prilikom inicijalnog priznavanja i tokom trajanja transakcije. Dobitak ili gubitak nastao prodajom ili otkupom ili promjenom fer vrijednosti finansijskih obaveza, koje se drže radi trgovanja, priznaje se u računu dobiti i gubitka u poziciji „Neto dobiti (gubici) od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza“.

f) Kvalitativne informacije o fer vrijednosti

Objelodanjivanje o fer vrijednosti vrši se u skladu sa zahtjevima MSFI 13. Fer vrijednost je cijena, koja se može dobiti za prodaju imovine ili je plaćena za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na glavnom tržištu na datum mjerenja (tj. izlazna cijena). Za finansijske instrumente, koji kotiraju na aktivnim tržištima fer vrijednost se utvrđuje na osnovu službenih cijena na glavnom tržištu na kojem Banka posluje i ima pristup (*Mark to Market*).

Finansijski instrument se smatra kotiranim na aktivnom tržištu, ako su kotirane cijene lako i redovno dostupne iz usluge određivanja cijena, distributera, brokera, agencije, koja određuje cijene ili regulatorne agencije a te cijene predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije na principu „van dohvata ruke“. Ako objavljena kotacija cijena na aktivnom tržištu ne postoji za finansijski instrument u cijelosti, već za aktivna tržišta za njegove sastavne dijelove, fer vrijednost se može odrediti na osnovu relevantnih tržišnih cijena za sastavne dijelove.

g) Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima, zasniva se na kotiranim tržišnim cijenama. Za sve ostale finansijske instrumente Banka utvrđuje fer vrijednost pomoću tehnika procjene.

Tehnike procjene fer vrijednosti uključuju modele diskontovanja novčanih tokova na neto sadašnju vrijednost, upoređivanja sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišno prepoznatljive cijene, i druge modele procjene. Pretpostavke i ulazni podaci koji se koriste u tehnikama procjene, uključuju nerizične i referentne kamatne stope, kreditne marže, cijene obveznica i akcija, devizne kurseve, cijene indeksa, te promjenjivosti i korelacije. Cilj tehnika procjene je izračunati fer vrijednost, koja najbolje odražava cijenu finansijskog instrumenta na izvještajni datum, odnosno onu cijenu, koju bi odredili i ostali učesnici na tržištu u uobičajenim tržišnim uslovima.

Prilikom izračuna fer vrijednosti Banka uzima u obzir MSFI 13 pravila hijerarhije fer vrijednosti, koja odražavaju značajnost ulaznih parametara korišćenih u procesu vrednovanja. Svaki instrument se individualno detaljno procjenjuje. Nivoi hijerarhije fer vrijednosti se određuju na osnovu najnižeg nivoa ulaznih podataka značajnih za određivanje fer vrijednosti instrumenta.

Napomene uz finansijske izvještaje

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.7. Klasifikacija i mjerenje (nastavak)

h) Modeli procjene fer vrijednosti

Finansijski instrumenti, koji se vode po fer vrijednosti, kategorisani su u tri nivoa MSFI 13 hijerarhije fer vrijednosti, kako slijedi:

- nivo 1 - instrumenti, koji se vrednuju pomoću kotiranih cijena na aktivnim tržištima. To su instrumenti, kojima se fer vrijednost može odrediti direktno na osnovu cijena koje kotiraju na aktivnim, likvidnim tržištima;
- nivo 2 - instrumenti, koji se vrednuju tehnikama procjene koje koriste dostupne tržišne podatke. To su instrumenti kojima je fer vrijednost određena u odnosu na slične instrumente, kojima se trguje na aktivnim tržištima, ili gdje su svi ulazni podaci koji se koriste u tehnikama vrednovanja, dostupni na tržištu;
- nivo 3 - instrumenti, koji se vrednuju tehnikama procjene koje koriste tržišne podatke, koji nisu dostupni na aktivnom tržištu. To su instrumenti kojima se fer vrijednost ne može odrediti direktno na osnovu dostupnih tržišnih informacija i kod kojih se za izračun vrijednosti koriste nešto drugačije tehnike procjene.

i) Dužničke hartije od vrijednosti

Dužničke hartije od vrijednosti se vrednuju kroz dvodijelni proces, koji zavisi od likvidnosti odgovarajućeg tržišta. Likvidni instrumenti na aktivnim tržištima se vrednuju po tržišnoj vrijednosti („*mark to market*“), te im se stoga dodjeljuje nivo 1 hijerarhije fer vrijednosti. Instrumenti kojima se ne trguje na aktivnim tržištima se vrednuju u odnosu na modele koji u najvećoj mogućoj mjeri koriste relevantne i dostupne parametre, a u najmanjoj mjeri parametre koji su tržišno neprepoznatljivi. S obzirom na navedeno, u zavisnosti od značaja ulaznih parametara koji su tržišno neprepoznatljivi, obveznicama se dodjeljuje odgovarajući nivo.

j) Netiranje finansijskih instrumenata

Finansijska imovina i obaveze se netiraju, te se u izvještaju o finansijskom položaju iskazuju u neto iznosu, samo u slučaju kada postoji zakonski sprovodivo pravo na prebijanje priznatih iznosa i postoji namjera namirenja na neto principu ili se realizacija imovine i podmirenje obaveza odvija istovremeno.

Prihodi i rashodi se iskazuju u neto iznosu samo ako je to dopušteno računovodstvenim standardima, ili za dobitke i gubitke nastale iz grupe sličnih transakcija, kao što su npr. aktivnosti trgovanja Banke.

2.8. Umanjenje vrijednosti

a) Opšti dio

Kreditni, plasmani bankama, dužnički vrednosni papiri i druga potraživanja koja su klasifikovani kao finansijska imovina po amortizovanom trošku ili finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat i relevantne vanbilansne izloženosti se testiraju na obezvređenje u skladu sa MSFI 9.

U tom smislu, ovi instrumenti su klasifikovani u nivoe kreditnog rizika: 1, 2 ili 3 prema njihovom apsolutnom ili relativnom kreditnom kvalitetu u odnosu na početnu isplatu.

Konkretno:

- Nivo 1: uključuje (i) novoodobrene ili stečene kreditne izloženosti, (ii) izloženosti za koje kreditni rizik nije značajno pogoršan u odnosu na početno priznavanje, (iii) izloženosti sa niskim kreditnim rizikom;
- Nivo 2: uključuje kreditne izloženosti koje imaju značajno pogoršanje kreditnog rizika od početnog priznavanja;
- Nivo 3: uključuje umanjene kreditne izloženosti.

Napomene uz finansijske izvještaje

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.8. Umanjenje vrijednosti (nastavak)

a) Opšti dio (nastavak)

Za izloženosti u Nivou 1, umanjenje vrijednosti je jednako očekivanom gubitku koji se izračunava u vremenskom periodu do jedne godine.

Za izloženosti u Nivou 2, umanjenje vrijednosti je jednako očekivanom gubitku koji se izračunava u vremenskom periodu, koji odgovara cijelom životnom vijeku izloženosti.

Za izloženosti u Nivou 3, umanjenje vrijednosti se izračunava na kolektivnom pristupu ili individualnom pristupu, u zavisnosti od karakteristika klijenta.

Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (u daljem tekstu Odluka) ABRS je propisala minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka na nivou transakcije u zavisnosti od nivoa kreditnog rizika.

Banka je dužna da za izloženosti raspoređene u **Nivo 1** utvrdi i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke najmanje u iznosima kako slijedi:

- 1) za izloženosti sa niskim rizikom¹ – 0,1% izloženosti,
- 2) za izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama izvan Bosne i Hercegovine za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga koja se u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banaka raspoređuje u stepen kreditnog kvaliteta 3 i 4 – 0,1% izloženosti,
- 3) za izloženosti prema bankama i drugim subjektima finansijskog sektora za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga koja se u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banaka raspoređuje u stepen kreditnog kvaliteta 1, 2 ili 3 – 0,1% izloženosti,
- 4) za ostale izloženosti – 0,5% izloženosti.

Banka je dužna da za izloženosti raspoređene u **Nivo 2** utvrdi i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke u iznosu 5% izloženosti.

Banka je dužna da za izloženosti raspoređene u **Nivo 3** utvrdi i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke najmanje u iznosima definisanim u Tabeli 1 ili Tabeli 2.

Tabela 1

Obezbijedena izloženost	
Dani kašnjenja	Min ECL
≤ 180	15%
181-270	25%
271-365	40%
366-730	60%
731-1460	80%
> 1460	100%

Tabela 2

Neobezbijedena izloženost	
Dani kašnjenja	Min ECL
≤ 180	15%
181-270	45%
271-365	75%
366-456	85%
> 456	100%

¹ Izloženosti prema Centralnoj banci BiH, Izloženosti prema Savjetu Ministara BiH, Vladi RS, Vladi FBiH, Vladi Brčko distrikta

Napomene uz finansijske izvještaje

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.8. Umanjenje vrijednosti (nastavak)

a) Opšti dio (nastavak)

Kako bi ispunila zahtjeve standarda, Banka je razvila specifične modele za izračunavanje očekivanog gubitka na osnovu PD, LGD i EAD parametara koji se koriste u regulatorne svrhe i prilagođavaju kako bi se osigurala konzistentnost sa računovodstvenom regulativom.

U ovom kontekstu, informacije, koje se odnose na budućnost, uključene su kroz razradu specifičnih scenarija.

Model alokacije u nivoe kreditnog rizika je ključni aspekt računovodstvenog modela potrebnog za izračun očekivanih kreditnih gubitaka koji je usmjeren na prenos kreditne izloženosti iz Nivoa 1 u Nivo 2. Nivo 3 obuhvata izloženosti u neizvršenju.

MSF19 smjernice su prilično opširne u pogledu principa kada je riječ o procjeni značajnog povećanja kreditnog rizika. Istovremeno Standard ne pricizira termin „značajan“ pa banke imaju diskreciju u pogledu definicije značajnog povećanja kreditnog rizika.

Kvalitativni kriterijumi koje Banka koristi u prepoznavanju značajnog povećanja kreditnog rizika su:

- klasifikacija u status Forbearance – rezultira automatskom klasifikacijom u Nivo 2 za narednih 9 mjeseci (počevši od datuma klasifikacije u taj status).
- 30 dana kašnjenja – kada transakcija dostigne 30 dana kašnjenja alocira se u Nivo 2;
- kašnjenje u plaćanju dospjelih obaveza 30+ dana u prethodnih 12 mjeseci
- klasifikacija u restrukturisane neproblematične izloženosti automatski se klasifikuju u fazu 2 (PSC 651);
- klasifikacija na Listu praćenja (Watch list; PSC 600 i 601);
- manuelna podešavanja – klijenti kod kojih je prepoznato značajno povećanje kreditnog rizika, a nisu klasifikovani kroz osnovne kvalitativne kriterijume.
- Kriterijumi kojima se Banka vodi pri sastavljanju liste ugovora / klijenata za manuelno podešavanje nivoa su:
  - klijent nije poštovao obavezu upisa hipoteke kod stambenih kredita u definisanim rokovima
  - zaposleni klijenata pravnih lica sa prepoznatim signalima pogoršanja kreditnog rizika
  - ostalo – pojedinačni slučajevi prepoznatog pogoršanja kreditnog rizika.

Finansijska imovina koju čine hartije od vrijednosti (HoV) klasifikovana je u Nivo 1 kreditnog rizika, u skladu sa lokalnom regulativom kojom je definisano da se za sve plasmane centralnim vladama dodjeljuje Nivo 1, dok je u skladu sa grupnim pristupom, u izvještajima prema Grupi, Banka iste klasifikovala u Nivo 2, s obzirom da nemaju investicijski rang („non-investment grade“).

Izračun umanjenja vrijednosti aktive klasifikovane kao aktiva u statusu neizvršenja uključuje usklađivanje na bazi informacija s pogledom u budućnost i uključivanja više scenarija primjenjivih za datu klasu aktive.

Definicija statusa neizvršenja je usklađena sa principima ugrađenim u smjernicu o statusu neizvršenja objavljenu od strane EBA (European Banking Authority), pri čemu se ukupna izloženost klijenta klasifikuje kao izloženost u statusu neizvršenja, ukoliko je bar jedna transakcija u statusu neizvršenja (tzv. klijentski pristup).

Napomene uz finansijske izvještaje

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.8. Umanjenje vrijednosti (nastavak)

b) Parametri i definicije rizika, koji se koriste za izračunavanje umanjenja vrijednosti

Kao što je pomenuto iznad, razvijeni su specifični modeli za izračunavanje očekivanog gubitka koji su zasnovani na parametrima PD, LGD i EAD i na efektivnoj kamatnoj stopi:

- PD (vjerovatnoća neizmirenja) predstavlja vjerovatnoću nastanka slučaja neizmirenja kreditnih obaveza, u određenom periodu;
- LGD (gubitak zbog neizmirenja) predstavlja gubitak usljed nastupanja statusa neizmirenja kreditnih obaveza;
- EAD (Izloženost u neizmirenja) predstavlja izloženost u trenutku nastanka statusa neizmirenja kreditnih obaveza;
- Efektivna kamatna stopa je diskontna stopa koja izražava vremensku vrijednost novca.

Osim toga, posebna usklađivanja su primijenjena na kreditne parametre vjerovatnoća neizmirenja (PD), gubitak zbog neizmirenja (LGD) i izloženost u slučaju neizmirenja (EAD) koji se koriste za izračun očekivanog kreditnog gubitka (ECL). Model je razvijen za podjelu prihodujuće aktive po nivoima: Nivo 1 i Nivo 2 na nivou transakcije.

Osnovna razlika između dva nivoa odnosi se na vremenski period za koji se očekuje da bude izračunat očekivani kreditni gubitak. Zapravo, za transakcije u Nivou 1 primjenjuje se izračun jednogodišnjeg očekivanog gubitka, dok se za transakcije u Nivou 2 primjenjuje izračun višegodišnjeg očekivanog kreditnog gubitka.

Osnovna usklađivanja kreditnih parametara su u dijelu:

- uključivanje pristupa „u vremenu“ („point in time“) u izračunu parametara umjesto „kroz ciklus“ (TTC-Through the cycle),
- uključivanje informacija s pogledom u budućnost (FLI-Forward Looking Information),
- izračun kreditnih parametara uzimajući u obzir period trajanja aktive.

Kad je u pitanju izračun višegodišnjeg PD, TTC PD krive dobijene na bazi utvrđenih kumulativnih stopa neizmirenja su dalje kalibrirane kako bi reflektovale trenutna i buduća očekivanja u pogledu stope neizmirenja portfolija.

Stopa oporavka uključena u izračun TTC LGD prilagođena je da reflektuje uočeni trend u kretanju stope oporavka, kao i očekivanja u pogledu budućeg trenda, i diskontovana je na bazi efektivne kamatne stope ili najbolje približne vrijednosti.

Višegodišnja EAD je izračunata na bazi proširenja jednogodišnjeg upravljačkog modela uključujući očekivanja u pogledu budućih novčanih tokova.

Očekivani kreditni gubitak dobijen na bazi prilagođenih parametara uzima u obzir procjenu makroekonomskih pokazatelja primjenjujući više scenarija s ciljem kompenzovanja djelimične nelinearnosti ugrađene u korelaciju između makroekonomskih promjena i ključnih komponenti očekivanog gubitka. Banka je u ovom smislu razvila tzv. overlay factor koji je direktno primijenjen na očekivani gubitak. Isti scenario se koristi i za druge relevantne procese upravljanja rizicima (EBA stres test i ICAAP). U navedenom procesu Banka isporučuje potrebne podatke u zahtijevanom obimu i propisanom formatu.

c) Definicija neizmirenja kreditnih obaveza (default)

Za određivanje očekivanih kreditnih gubitaka ključna je definicija neizmirenja kreditnih obaveza. Definicija neizmirenja kreditnih obaveza koristi se u mjerjenju iznosa očekivanih kreditnih gubitaka i kod određivanja da li se gubitak temelji na 12-mjesečnom ili očekivanom kreditnom gubitku za vijek trajanja.

Sve izloženosti, koje su klasifikovane kao izloženosti u neizmirenju obaveza, smatraju se izloženostima sa objektivnim dokazom umanjenja vrijednosti. Prema Bazelu III, izloženosti su u statusu neizmirenja kada je ispunjen jedan ili oba od sledećih uslova:

- 1) dužnik kasni sa otplatom dospjelih obaveza prema banci duže od 90 dana u materijalno značajnom iznosu,
- 2) banka smatra izvjesnim da dužnik neće u potpunosti izmiriti svoje obaveze prema banci ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz kolateralā (engl. Unlikelihood to pay – UTP).

Napomene uz finansijske izvještaje

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.8. Umanjenje vrijednosti (nastavak)

c) Definicija neizmirenja kreditnih obaveza (default) (nastavak)

Za izloženosti pravnih i fizičkih lica status neizmirenja Banka određuje na nivou klijenta uzimajući u obzir sve njegove izloženosti. Broj dana u kašnjenju s izmirivanjem obaveza počinje da se računa nakon što dospjele obaveze na nivou klijenta pređu definisane pragove. Prag materijalnosti za pravna lica je: dospjele obaveze u visini 1% ukupne izloženosti klijenta i 1.000 BAM. Prag materijalnosti za fizička lica je: dospjele obaveze u visini 1% ukupne izloženosti klijenta i 200 BAM.

d) Značajno povećanje kreditnog rizika

Banka prati svu finansijsku imovinu, koja podliježe zahtjevu za umanjnjem vrijednosti, kako bi procijenila da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja. Ako je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika, Banka mjeri gubitak na osnovu očekivanog kreditnog gubitka za vijek trajanja, umjesto 12-mjesečnog očekivanog kreditnog gubitka.

Prilikom procjene da li je kreditni rizik na finansijskom instrumentu značajno povećan od početnog priznavanja, Banka upoređuje rizik nastanka neizmirenja obaveza na finansijskom instrumentu na datum izvještavanja na osnovu preostalog dospelja instrumenta, s rizikom neizmirenja obaveza predviđenim za preostali rok do dospelja na datum izvještavanja kada je finansijski instrument prvi put priznat. Prilikom izrade ove procjene, Banka razmatra i kvantitativne i kvalitativne informacije, koje su razumne i evidentne, uključujući istorijsko iskustvo i informacije koje se odnose na budućnost, a koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora, na osnovu istorijskog iskustva Banke i stručne kreditne procjene uključujući napredne informacije.

e) Kupljeni ili nastali krediti umanjene vrijednosti (POCI-Purchased or Originated Credit Impaired)

POCI finansijska imovina je ona finansijska imovina kojoj je umanjena kreditna vrijednost u momentu početnog priznavanja. Standard i lokalni regulator definišu posebna pravila za te stavke u pogledu pravila njihovog vrednovanja, priznavanja rezervisanja za kreditne gubitke.

POCI imovina obuhvata:

- kredite i dužničke HOV, koji su kupljeni uz ekonomski gubitak (diskont) veći od 5% neto knjigovodstvene vrijednosti, osim u slučaju da prodavac prodaje finansijsku imovinu u slučajevima koji nisu povezani sa kreditnim rizikom,
- kupljenu finansijsku imovinu ili refinansirane izloženosti (djelimično ili potpuno) koja je u drugoj banci bila raspoređena u nivo kreditnog rizika 3,
- nove kredite plasirane klijentima, koji su već s umanjnjem kreditnom vrijednošću, pri čemu je novo finansiranje značajno u odnosu na ukupnu izloženost klijenta,
- izloženosti, koje su raspoređene u nivo kreditnog rizika 3, a za koje se vrši značajna modifikacija u skladu sa Uputstvom za klasifikaciju i vrednovanje finansijske aktive.

U pogledu utvrđivanja novog značajnog finansiranja primjenjuju se relativni i apsolutni pragovi. Novo finansiranje smatra se značajnim ako ispunjava sljedeće uslove:

- iznosi 20% ukupne izloženosti u neizvršenju obaveza zajmoprimca ili iznosi ≥ 100.000 BAM.

Pri utvrđivanju statusa POCI imovine Banka je dužna da istu posmatra na nivou pojedinačne izloženosti, a ne na nivou klijenta.

Banka utvrđuje očekivani kreditni gubitak za POCI imovinu na individualnoj osnovi.

f) Otpisi

Otpis nekvalitetnih izloženosti Banka radi u slučajevima kada je izloženost u potpunosti dospjela i kada je evidentirala očekivane kreditne gubitke u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti. Banka je definisala dvije vrste otpisa: računovodstveni i trajni otpis.

Napomene uz finansijske izvještaje

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.8. Umanjenje vrijednosti (nastavak)

f) Otpisi (nastavak)

Računovodstveni otpis je prenos bilansne izloženosti u vanbilansnu evidenciju, pri čemu Banka zadržava pravo na dalje preduzimanje mjera za naplatu potraživanja od dužnika. Banka vrši računovodstveni otpis bilansne izloženosti koja je u statusu neizmirenja tj. nekvalitetne izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 3, dvije godine nakon posljednjeg od dva događaja: knjigovodstveno evidentiranje očekivanih kreditnih gubitaka u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti te izloženosti i prenos te izloženosti u cjelosti na dospjelo potraživanje.

Trajni otpis je otpis bilansne izloženosti koji dovodi do prestanka priznavanja cijele izloženosti ili njenog dijela u poslovnim knjigama Banke (bilansnoj i vanbilansnoj evidenciji). Ukoliko postoji bilo kakva naznaka da će se naplatiti određeni iznos od klijenta, Banka ne vrši trajni otpis izloženosti. Trajni otpis se vrši u slučaju kada Banka prestane sa preduzimanjem mjera za naplatu potraživanja od dužnika.

g) Prestanak priznavanja finansijske imovine

U slučaju značajne izmjene uslova Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu, kao što je kredit klijentu, kada su ugovoreni uslovi promijenjeni u takvoj mjeri da ugovor postaje novi kredit, pri čemu se razlika priznaje u dobit ili gubitak prestanka priznavanja, ali u mjeri u kojoj gubitak od umanjenja vrijednosti nije već evidentiran. Novopriznati kredit klasifikuje se u Nivo 1 za potrebe mjerenja ECL, osim u slučaju da novi kredit predstavlja POCL.

Prilikom procjene prestanka priznavanja kredita klijentu, Banka, između ostalog, u obzir uzima sljedeće faktore: promjena valute kredita, uvođenje odredbi vlasničkog udjela, promjena druge ugovorne strane, ili u slučaju da izmjena ima za posljedicu da instrument više ne zadovoljava kriterijum SPPI testa.

Ako izmjena uslova ne dovodi do promjene u novčanim tokovima, neće doći do prestanka priznavanja. Na osnovu promjene novčanih tokova diskontovanih po izvornoj EKS, Banka evidentira dobit ili gubitak promjene u mjeri u kojoj gubitak od umanjenja vrijednosti već nije evidentiran.

U slučaju kad nije bilo značajne izmjene uslova, finansijska imovina (ili njen dio ili dio grupe slične finansijske imovine) prestaje se priznavati kada su prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine istekla ili kada su preneseni gotovo svi rizici i nagrade povezane s vlasništvom, ili kontrola nad imovinom.

2.9. Prikaz očekivanih kreditnih gubitaka u izvještaju o finansijskom položaju

Očekivani kreditni gubici prikazani su u izvještaju o finansijskom položaju kako slijedi:

- za finansijsku imovinu mjerenu po amortizovanom trošku: ispravka ili umanjenje vrijednosti, kao odbitak od bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine;
- za dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat: ne priznaje se kao umanjenje imovine, već kao stavka rezervi vrednovanja u kapitalu;
- za obaveze po neiskorišćenim kreditima i ugovore o finansijskim jemstvima (garancijama, akreditivima i drugim jemstvima): kao rezervisanje za rizike i troškove u pasivi.

Napomene uz finansijske izvještaje

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I
 RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.9. Prikaz očekivanih kreditnih gubitaka u izvještaju o finansijskom položaju (nastavak)

a. Razlika ECL u skladu sa odlukom ABRS i ECL po internoj MSFI 9 metodologiji

Sljedeća tabela prikazuje razlike umanjenja vrijednosti i rezervisanja (ECL) u skladu sa Odlukom ABRS i u skladu sa internom MSFI 9 metodologijom na datum prve primjene Odluke ABRS i na izvještajni datum:

	ECL po Odluci ABRS 1. januar 2020. '000 BAM	ECL po MSFI 9 1. januar 2020. '000 BAM	Razlika 1. januar 2020. '000 BAM
<i>Umanjenje vrijednosti</i>			
1. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	-
2. Finansijska imovina po amortizovanom trošku	40.002	35.601	4.401
a) Obavezna rezerva kod Centralne banke	468	468	-
b) Krediti i potraživanja od banaka	184	134	50
c) Krediti i potraživanja od komitenata	39.350	34.999	4.351
3. Ostala aktiva	1.026	1.022	4
4. Rezervisanje na kreditni rizik preuzetih obaveza i datih finansijskih garancija	3.630	2.959	671
UKUPNO (1+2+3+4)	44.658	39.582	5.076
	ECL po Odluci ABRS 31. decembar 2020. '000 BAM	ECL po MSFI 9 31. decembar 2020. '000 BAM	Razlika 31. decembar 2020. '000 BAM
<i>Umanjenje vrijednosti</i>			
1. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	-
2. Finansijska imovina po amortizovanom trošku	47.903	44.903	3.000
a) Obavezna rezerva kod Centralne banke	646	646	-
b) Krediti i potraživanja od banaka	282	214	68
c) Krediti i potraživanja od komitenata	46.975	44.043	2.932
3. Ostala aktiva	495	495	-
4. Rezervisanje na kreditni rizik preuzetih obaveza i datih finansijskih garancija	2.713	2.386	327
UKUPNO (1+2+3+4)	51.111	47.784	3.327

Napomene uz finansijske izvještaje

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Računovodstvene politike u nastavku dosljedno su primjenjivane za sve godine uključene u ove izvještaje.

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Pod kamatnim prihodima se podrazumijeva obračunata kamata čija je osnovica za obračun plasman iskazan u aktivi bilansa. Kamatni prihod može biti i negativan u slučaju da Banka plaća kamatu na plasman dat drugoj strani, u kojem slučaju se prikazuje na poziciji kamatnog rashoda.

Pod kamatnim rashodima se podrazumijeva obračunata kamata, čija je osnovica za obračun obaveza iskazana u pasivi bilansa. Kamatni rashod može biti i pozitivan u slučaju da druga strana plaća Banci kamatu na dati depozit, u kojem slučaju se prikazuje na poziciji kamatnog prihoda.

Prihodi od kamata se priznaju u bilansu uspjeha u zavisnosti od toga da li se obračun kamate vrši na izloženosti u statusu izmirenja obaveza – nivo kreditnog rizika 1 i 2, (PE – *Performing Exposure*) ili na izloženosti u statusu neizmirenja obaveza – nivo kreditnog rizika 3 (NPE – *Non-Performing Exposure*) priznaje se zatezna kamata po naplati.

Priznavanje kamatnog prihoda u bilansu uspjeha vrši se po efektivnoj kamatnoj stopi.

Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se neto sadašnja vrijednost budućih očekivanih neto priliva / odliva izjednačava sa neto knjigovodstvenim iznosom finansijskog sredstva / obaveze. Neto knjigovodstvena vrijednost finansijskog sredstva / obaveze jednaka je iznosu priliva / odliva po osnovu finansijskog sredstva / obaveze, umanjenom za sve naknade i prilive / odlive po osnovu tog sredstva / obaveze.

Jednokratno naplaćene / plaćene naknade prilikom odobravanja / uzimanja kredita, odnosno izdavanja hartija od vrijednosti, smatraju se kamatnim prihodom / rashodom i priznaju se u bilansu uspjeha na vremenskoj osnovi u periodu naplate / otplate kredita.

Naplaćeni prihodi od zastupničke provizije na polise osiguranja kredita priznaju se kao kamatni prihod ukoliko ispunjavaju uslove da čine sastavni dio efektivne kamatne stope, tj. ukoliko je zastupnička provizija uključena u kalkulaciju nominalne kamatne stope, čiji je rezultat da krediti bez polise osiguranja imaju veću nominalnu kamatnu stopu od kredita sa polisom osiguranja. Razlika između ovih nominalnih kamatnih stopa naplati se u vidu zastupničke provizije, te shodno tome predstavlja sastavni dio efektivne kamatne stope kredita.

Na dospjelu i nedospjelu, a nenaplaćenu kamatu, obračunatu na izloženosti u statusu izmirenja obaveza, vrši se ispravka vrijednosti, obračunata na isti način kao i na glavnici, na koju se kamatna potraživanja odnose.

Na izloženosti u statusu neizmirenja obaveza Banka vrši:

- suspendovanje dospjele, a nenaplaćene kamate,
- dalji obračun nakon suspendovanja nastavlja obračunavati i knjižiti u vanbilansnoj evidenciji, a
- kamatni prihod u bilansu uspjeha priznaje u momentu naplate.

Prihodi i rashodi od kamata priznati i iskazani u izvještaju o dobiti ili gubitku uključuju:

- kamate na finansijsku imovinu i finansijske obaveze koje se mjere po amortizovanom trošku, izračunate metodom efektivne kamatne stope, i
- kamate na finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, izračunate metodom efektivne kamatne stope.

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Naknade i provizije koje su sastavni dio efektivne kamatne stope na finansijsku imovinu i finansijske obaveze uključuju se u prihod odnosno rashod od kamata.

Ostali prihodi od naknada i provizija, koji uglavnom uključuju naknade za kartično poslovanje, garancije, kredite, domaća i međunarodna plaćanja i ostale usluge, priznaju se u računu dobiti ili gubitka po obavljanju pojedine usluge.

Ostali rashodi za naknade i provizije, prvenstveno uslužne i transakcijske naknade, priznaju se kao rashod po primanju usluge.

3.3. Neto dobiti i gubici od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza

Neto dobiti i gubici od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza uključuju realizovane i nerealizovane dobitke i gubitke od trgovanja i kursnih razlika derivatnih finansijskih instrumenata, te dobitke i gubitke po preračunavanju monetarne imovine i obaveza.

Napomene uz finansijske izvještaje

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.4. Strane valute

Transakcije u stranim valutama svedene su u BAM po kursu važećem na datum transakcije. Monetarna aktiva i obaveze, izražene u stranim valutama na datum izvještavanja, svedene su u BAM prema kursu važećem na taj dan. Tako nastale kursne razlike priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku, osim u slučaju kursnih razlika na nemonetarnu finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat koje se priznaju u kapitalu. Nemonetarna imovina i obaveze u stranoj valuti, koji se mjere po amortizacionom trošku, svode se u BAM po kursu na datum transakcije i ne preračunavaju se ponovo na datum izvještavanja.

3.5. Specifični instrumenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumijevaju: gotovina u domaćoj i stranoj valuti, čekovi poslani na naplatu i sredstva na računu rezervi kod Centralne banke iznad iznosa obavezne rezerve.

Finansijske garancije i preuzete kreditne obaveze

Finansijske garancije su ugovori, koji Banku obavezuju na specifična plaćanja vezana uz nadoknadu sredstava korisniku garancije za gubitke, koji nastaju zbog nemogućnosti određenog dužnika da izvrši dospelje plaćanje u skladu sa uslovima dužničkog instrumenta. Obaveze po finansijskim garancijama početno se priznaju po fer vrijednosti koja se amortizuje tokom trajanja finansijske garancije. Obaveze po garancijama naknadno se vrednuju po amortizovanom iznosu ili sadašnjoj vrijednosti očekivanih novčanih tokova (kada je plaćanje po garanciji vjerovatno), u zavisnosti od toga koji je iznos veći.

Preuzete kreditne obaveze su čvrste obaveze za odobravanje kredita po prethodno ugovorenim uslovima.

3.6. Materijalna imovina

Materijalna imovina, koja se vrednuje u skladu sa MRS 16 – nekretnine, postrojenja i oprema, uključuje sljedeće stavke:

- zemljište;
- zgrade;
- namještaj i opremu;
- postrojenja i mašine;
- ostale mašine i opremu.

Materijalna imovina se klasifikuje u sljedeće kategorije:

- imovina, koja se koriste u poslovanju;
- imovina, koja se drži radi ulaganja (investicione nekretnine);
- zalihe materijala i
- imovina koja proizlazi iz naplate kolaterala.

Imovina, koja se koristi u poslovanju

Imovina, koja se koristi u poslovanju, drži se za upotrebu u proizvodnji ili snabdijevanju robom ili uslugama ili za administrativne svrhe i očekuje se da će se koristiti duže od jedne godine. Ova kategorija takođe uključuje imovinu koja se daje u zakup ili je u izgradnji i koja se daje u finansijski zakup.

Stavka „nekretnine, postrojenja i oprema“ uključuje imovinu, koju Banka koristi kao zakupac po ugovoru o zakupu (pravo korišćenja), ili koju Banka daje u operativni zakup, kao i poboljšanja zakupa u vezi sa imovinom koja se može zasebno identifikovati. Poboljšanja zakupa obično se izvršavaju kako bi se unajmljeni prostori prilagodili za očekivanu upotrebu.

Imovina, koja se drži u investicione svrhe, su nekretnine obuhvaćene MRS 40, tj. nekretnine u vlasništvu radi dobijanja zakupnine i/ili kapitalnog dobitka.

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se priznaju po trošku, uključujući sve troškov, koji se mogu direktno pripisati stavljanju imovine u upotrebu (transakcijski troškovi, profesionalne naknade, direktni troškovi prevoza nastali dovođenjem imovine na željenu lokaciju, troškovi instalacije i troškovi demontaže).

Napomene uz finansijske izvještaje

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.6. Materijalna imovina (nastavak)

Naknadni troškovi se dodaju knjigovodstvenoj vrijednosti ili se priznaju kao zasebno sredstvo samo kada je vjerovatno da će postojati buduće ekonomske koristi veće od prvobitno predviđenih i trošak se može pouzdano izmjeriti. Ostali troškovi, koji nastaju kasnije (npr. uobičajeni troškovi održavanja), priznaju se u godin, u kojoj su nastali, u stavkama dobiti i gubitka:

- „ostali administrativni troškovi“, ako se odnose na imovin, koja se koristi u poslovanju; ili
- „ostali operativni prihodi i rashodi“, ako se odnose na imovin, koja se drži radi ulaganja.

Nakon početnog priznavanja, materijalna imovina se mjeri kako slijedi:

- zgrade i zemljišta, koja se koriste u poslovanju, mjere se prema modelu revalorizacije;
- materijalna imovina, koja se koristi u poslovanju, različita od zemljišta i zgrada, mjeri se prema modelu troškova;
- zgrade i zemljišta, koja se drže radi ulaganja (investicione nekretnine), vrednuju se prema modelu fer vrijednosti.

Model revalorizacije zahtijeva da se materijalna imovina vodi u bilansu stanja po vrijednosti, koja se ne razlikuje značajno od fer vrijednosti. Revalorizaciju vrše nezavisni spoljni procjenitelji putem „kancelarijske“ ili „procjene na licu mjesta“, na osnovu relevantnosti imovine.

Positivne promjene fer vrijednosti priznaju se u izvještaju o ostalom ukupnom rezultatu, stavka „materijalna imovina“ i kumulira u stavku „rezerve vrednovanja“, osim ako te promjene nisu kompenzovale prethodne negativne promjene evidentirane u bilansu uspjeha, u stavci „ostali operativni prihodi i rashodi“.

Negativne promjene fer vrijednosti evidentiraju se u stavci „ostali operativni prihodi i rashodi“, osim ako ne nadoknađuju prethodne pozitivne promjene evidentirane u izvještaju o ostalom ukupnom rezultatu, stavka „materijalna imovina“ i kumulirana u stavku „rezerve vrednovanja“.

Model troškova zahtijeva da se bruto knjigovodstveni iznos amortizuje kroz njegov vijek trajanja. I materijalna imovina koja se mjeri prema revalorizacionom modelu i troškovnom modelu, podliježe linearnoj amortizaciji tokom njihovog korisnog vijeka upotrebe, u mjeri, u kojoj imaju ograničeni vijek trajanja.

Amortizacione stope materijalne imovine date su u narednom pregledu:

	2020.	2019.
Zgrade	2,0% - 5,0%	2,0% - 5,0%
Elektronski sistemi	12,5% - 25,0%	12,5% - 25,0%
Kancelarijski namještaj i uređaji	12,5% - 20,0%	12,5% - 20,0%
Ostalo	12,5% - 25,0%	12,5% - 25,0%
Ulaganja u tuđe nekretnine	20,0%	20,0%

Amortizacija se obračunava mjesečno i priznaje u stavci „troškovi amortizacije materijalne imovine“.

Stavke sa neograničenim vijekom trajanja se ne amortizuju.

Zemljišta i zgrade se priznaju odvojeno, čak i ako su stečeni zajedno. Zemljište se ne amortizuje jer obično ima neodređeni vijek trajanja, dok zgrade i poslovni prostori imaju ograničen vijek trajanja i stoga podliježu amortizaciji.

Procjena korisnog vijeka upotrebe imovine se preispituje na kraju obračunskog perioda na osnovu, između ostalog, uslova upotrebe sredstva, uslova održavanja i očekivane zastarjelosti, a ako se očekivanja razlikuju od prethodnih procjena, iznos amortizacije za tekuću i naredne finansijske godine se u skladu s tim prilagođava.

Ako postoje jasni dokazi umanjenja vrijednosti imovine, knjigovodstvena vrijednost te imovine prema troškovnom modelu se upoređuje sa njenom nadoknadivom vrijednošću koja je jednaka većoj od fer vrijednosti umanjen za prodajni trošak i vrijednosti u upotrebi, tj. sadašnje vrijednosti budućeg novčanog toka koji se očekuje kao priliv od te imovine. Svako usklađivanje vrijednosti priznaje se u stavci „umanjenja vrijednosti za nekretnine, postrojenja i opremu“.

Ako se vrijednost ranije umanjene imovine vrati, njen povećani knjigovodstveni iznos ne može prelaziti neto knjigovodstvenu vrijednost koju bi imao da nije bilo gubitaka, koji su priznati nakon umanjenja vrijednosti iz prethodnog perioda.

Napomene uz finansijske izvještaje

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.6. Materijalna imovina (nastavak)

Promjena računovodstvene politike naknadnog vrednovanja stalne imovine (nekretnina) i investicionih nekretnina

Počevši od pripreme finansijskih izvještaja na dan 31. decembra 2019. godine, u skladu sa promjenom u računovodstvenim politikama Grupe, Banka je promijenila računovodstvene politike naknadnog vrednovanja sljedeće materijalne imovine:

- nekretnina, koje se koriste u poslovanju (vrednuju se u skladu sa MRS 16 „nekretnine, postrojenja i oprema“) – prelazak sa troškovnog modela na model revalorizacije, odnosno model fer vrijednosti, za mjerenja nakon početnog priznavanja;
- investicionih nekretnina (vrednuju se u skladu sa MRS 40 „investiciona imovina“) - prelazak sa troškovnog modela na model fer vrijednosti.

Promjena navedene računovodstvene politike naknadnog vrednovanja obezbjeđuje veću usklađenost finansijskih informacija sa strategijama upravljanja imovinom nekretnina, kao i pouzdaniju, relevantniju i neposredniju zastupljenost ekonomske supstance i sa njima povezanih računovodstvenih uticaja na aktivnosti koje će se preduzimati.

Pozitivni efekti revalorizacije nekretnina Banke evidentiraju se u okviru revalorizacionih rezervi u kapitalu i sa 31. decembrom 2020. godine iznose 2.843 hiljade BAM bruto (2019.: 2.628 hiljada BAM), odnosno 2.559 hiljada BAM neto od poreza (2019.: 2.365 hiljada BAM), a odložena poreska obaveza iznosi 284 hiljade BAM (2019.: 263 hiljade BAM).

Negativni efekti revalorizacije evidentiraju su kao rashod umanjenja vrijednosti u bilansu uspjeha i u toku 2020. godine ovaj rashod je evidentiran u iznosu od 65 hiljada BAM (2019.: 53 hiljade BAM).

U skladu sa propisima regulatora bankarskog sektora Republike Srpske, revalorizacione rezerve po osnovu promjene vrijednosti materijalne imovine ne mogu se uključiti u obračun regulatornog kapitala.

Prestanak priznavanja

Imovina, postrojenja i oprema se prestaje priznavati u slučaju otuđenja ili kada se ne očekuju buduće ekonomske koristi od njegove upotrebe ili prodaje u budućnosti, a bilo kakva razlika između prodajne cijene ili nadoknadive vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti priznaje se na poziciji „dobici (gubici) odgovarajuće materijalne imovine“.

Za materijalnu imovinu koja se mjeri prema revalorizovanom iznosu, svaki dobitak od prodaje, uključujući iznose kumulirane u stavci „rezerve vrednovanja“, klasifikuju se u „rezerve kapitala“, bez uticaja na bilans uspjeha.

Napomene uz finansijske izvještaje

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.7. Materijalna imovina stečena preuzimanjem kolaterala

Materijalna imovina stečena preuzimanjem kolaterala (nekretnina i opreme), s ciljem sprečavanja gubitaka od kreditnog poslovanja, priznaje se kada nadležni sud donese rješenje o dosudi ili drugi ekvivalentni dokument, te isto postane pravosnažno, ili na datum kada stekne imovinu vansudskom nagodbom.

U slučaju da Banka stečenu materijalnu imovinu nema namjeru koristiti u poslovne svrhe, takva imovina inicijalno se priznaje po nižoj od sljedećih vrijednosti:

1. iznosa neto knjigovodstvene vrijednosti potraživanja Banke. Ukoliko je visina knjigovodstveno evidentiranih očekivanih gubitaka jednaka visini potraživanja, Banka stečenu materijalnu imovinu evidentira po tehničkoj vrijednosti u iznosu od 1 BAM,
2. procijenjenoj fer vrijednosti od strane nezavisnog procjenitelja umanjenoj za troškove prodaje. Troškovi prodaje su troškovi koji su direktno povezani sa prodajom kao npr. troškovi notara, porez, sudske takse i slično.

Ukoliko banka ne uspije prodati stečenu materijalnu imovinu u roku od tri godine od datuma njenog početnog priznavanja, dužna je njenu vrijednost svesti na 1 BAM.

3.8. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak nabavke uključuje sve troškove koji su direktno vezani za nabavku imovine.

Nematerijalna imovina, osim imovine u pripremi, amortizuje se linearnom metodom tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja. Korisni vijek upotrebe provjerava se i koriguje, ukoliko je potrebno, na svaki datum bilansa.

Amortizacione stope nematerijalne imovine date su u narednom pregledu:

	2020.	2019.
Nematerijalna ulaganja - softver i licence	20,0% - 25,0%	20,0% - 25,0%

3.9. Imovina s pravom korišćenja

Imovina s pravom korišćenja u računovodstvu zajmoprimca se priznaje u skladu sa MSFI 16 koji je na snazi od 1. januara 2019. godine, dok je računovodstvo zajmodavca ostalo nepromijenjeno.

Zakupi u kojima je Banka zakupoprimac priznaje se kao imovina koja predstavlja pravo korišćenja predmetne imovine i istovremeno obaveze za buduća plaćanja ugovorenih zakupnina.

Ova imovina se inicijalno mjeri na osnovu novčanih tokova iz ugovora o zakupu. Nakon početnog priznavanja, pravo korišćenja mjeri se na osnovu pravila koja se primjenjuju za imovinu koja se mjeri po MRS 16 primjenom troškovnog modela, umanjenog za akumuliranu amortizaciju i sve akumulirane gubitke od umanjenja.

Na datum prve primjene MSFI-16, 1. januara 2019. Banka je priznala pravo korišćenja materijalne imovine u iznosu od 3.077 hiljada BAM koji se odnosi na ugovore o zakupu poslovnih prostora i obaveze za zakup u istom iznosu.

Napomene uz finansijske izvještaje

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDIVANJA

4.1. Rezervisanja za rizike i troškove

Rezervisanja se priznaju kad Banka ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu, kao posljedicu prošlih događaja, ako je vjerovatno da će biti potreban odliv ekonomskih resursa koji sadrže ekonomske koristi, radi podmirivanja tih obaveza i ako se njihov iznos može pouzdano procijeniti za neidentifikovane gubitke po vanbilansnoj izloženosti kreditnom riziku u skladu sa propisima.

Rezervisanja za obaveze i troškove održavaju se na nivou za koji rukovodstvo Banke smatra da je dovoljan za podmirenje budućih gubitaka. Rukovodstvo utvrđuje potrebna rezervisanja na osnovu uvida u pojedinačne stavke, trenutnih makroekonomskih pokazatelja, karakteristika rizika različitih transakcija, kao i drugih relevantnih činjenica. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

4.2. Kapital

Akcijski kapital obuhvata redovne (obične) akcije i izražava se u BAM po nominalnoj vrijednosti.

Rezerve iz dobiti su formirane raspodjelom neto dobiti u prethodnim godinama i uključuju zakonske rezerve i rezerve kapitala.

Prema Zakonu o privrednim društvima, prilikom raspodjele dobiti po godišnjem obračunu, akcionarska društva u Republici Srpskoj dužna su izdvajati najmanje 5% dobiti u rezerve iz dobiti, sve dok iznos rezervi ne dostigne nivo od 10% akcionarskog kapitala društva.

Emisiona premija predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti i primljenog iznosa za izdate akcije.

Rezerve vrednovanja uključuju promjene u fer vrijednosti materijalne imovine i rezerve za kreditne rizike finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto od odloženog poreza.

Dividende na redovne akcije se priznaju kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane akcionara Banke.

Zadržana zarada ili akumulirani dobitak uključuje neprenesenu i neraspoređenu dobit, koja se može rasporediti u narednom periodu.

4.3. Preuzete obaveze i date finansijske garancije

U okviru redovnog poslovanja Banka sklapa ugovore, kojima preuzima potencijalne finansijske obaveze i koje vodi u vanbilansnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive, neiskorišćene okvirne kredite i limite po kreditnim karticama. Banka navedene preuzete obaveze iskazuje u bilansu ako i kada iste postanu plative.

4.4. Sredstva u ime i za račun trećih lica (komision)

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun trećih lica. Navedena sredstva ne čine dio imovine Banke, te su stoga isključena iz bilansa. Za obavljene poslove i pružene komisione usluge Banka ostvaruje naknadu i ne snosi nikakav rizik.

4.5. Izvještavanje po segmentima

Poslovni segment predstavlja dio imovine, obaveza i poslovnih aktivnosti (proizvodi i usluge), koji podliježe rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim poslovnim segmentima. Geografski segment generiše proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podliježu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima.

Banka je identifikovala tri glavna segmenta: korporativno i investiciono bankarstvo, maloprodaja i ostalo. Osnovne informacije po segmentima zasnivaju se na internoj izvještajnoj strukturi poslovnih segmenata. Rezultati segmenata mjere se primjenom internih cijena (Napomena 5).

Napomene uz finansijske izvještaje

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

4.6. Primanja zaposlenih

Primanja zaposlenih

Troškovi bruto plata se evidentiraju u izvještaju o dobiti ili gubitku u periodu, u kojem su nastali. Bruto plate uključuju neto primanja zaposlenih, porez na dohodak i doprinose po propisanim stopama, koji se računaju na bruto platu. Navedene doprinose Banka plaća u korist obaveznih fondova.

Naknade za prevoz na posao i sa posla, naknade za topli obrok, regres i druge naknade zaposlenima plaćaju se u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u računu dobiti ili gubitka u periodu u kojem su nastali.

Dugoročna rezervisanja za zaposlene

Banka isplaćuje svojim zaposlenim jubilarne nagrade u skladu sa propisima Republike Srpske. Jubilarne nagrade se isplaćuju u visini jedne prosječne mjesečne plate Banke obračunate u mjesecu, koji prethodi isplati za navršenih 20 godina, odnosno dvije prosječne mjesečne plate Banke za navršenih 30 godina u Banci.

U skladu sa internim pravilnikom o platama, Banka isplaćuje otpremnine radnicima prilikom odlaska u penziju u visini tri prosječne mjesečne neto plate radnika.

Obračun dugoročnih rezervisanja za zaposlene (otpremnine i jubilarne nagrade) godišnje radi ovlašćeni aktuar, korišćenjem metode projektovane novčane jedinice. Metoda projektovanih novčanih jedinica uzima u obzir svaku godinu zaposlenja koju zaposleni provede u Banci, a koje u zbiru svih posebnih jedinica čine finalnu obavezu koja se mjeri pojedinačno po svakoj jedinici. Obaveza se mjeri po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih ekonometrijski modeliranom kamatnom stopom, koja je primjerenija postojećim tržišnim uslovima od kamatne stope na državne dugoročne dužničke hartije od vrijednosti.

4.7. Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku kada je utvrđeno pravo Banke na primanje dividende.

4.8. Zarada po akciji

Zarada po akciji računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda sa prosječnim ponderisanim brojem redovnih akcija u opticaju tokom godine.

4.9. Najmovi

Najmovi u kojima Banka kao zakupac preuzima sve rizike i nagrade povezane sa vlasništvom, klasifikuju se kao finansijski najmovi. Na datum bilansa Banka nije imala takvih najмова.

Svi ostali zakupi su operativni najmovi.

Kao što je navedeno u odjeljku „Početna primjena novih i izmjena postojećih standarda, koji su stupili na snagu“ od 1. januara 2019. godine, u troškove najma se priznaju samo kratkoročni najmovi i najmovi male vrijednosti, dok se najmovi preko jedne godine i veće vrijednosti priznaju kao materijalna imovina.

Napomene uz finansijske izvještaje

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDIVANJA (nastavak)

4.10. Porez na dobit

Porez na dobit bazira se na oporezivoj dobiti za godinu i sastoji se od tekućeg i odloženog poreza.

Tekući porez

Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom koju predstavlja iznos dobiti prije oporezivanja, korigovane za efekte usklađivanja prihoda i rashoda, te svim korekcijama iznosa poreske obaveze za prethodne periode, u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske.

Odloženi porez

Odloženi porez se priznaje uzimajući u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obaveza, koje se koriste za potrebe finansijskog izvještavanja i iznosa, koji se koriste za potrebe obračuna poreza. Odloženi porezi se ne priznaju na privremene razlike kod inicijalnog priznavanja imovine i obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i koja ne utiče na računovodstvenu nit oporezivu dobit. Iznos odložene poreske imovine ili obaveza priznaje se koristeći poresku stopu za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u periodu u kojem se očekuje realizacija ili namirenje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, a na osnovu poreskih stopa važećih na datum izvještavanja.

Vrednovanje odložene poreske obaveze i imovine odražava poreske posljedice koje slijede iz načina na koji Banka očekuje, na datum izvještavanja, naplatu ili namirenje neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza.

Odložena poreska imovina i obaveze se netiraju samo ukoliko se odnose na istu poresku jurisdikciju, te ukoliko postoji zakonsko pravo za netiranje tekuće poreske imovine i obaveza. Odložena poreska imovina i obaveze se ne diskontuju te se klasifikuju kao dugoročna imovina i/ili obaveze u izvještaju o finansijskom položaju.

Odložena poreska imovina priznaje se samo u visini, u kojoj je vjerovatno da će se moći iskoristiti kao poreska olakšica. Na svaki datum izvještavanja Banka ponovo procjenjuje nepriznatu potencijalnu odloženu poresku imovinu, testira knjigovodstvenu vrijednost priznate odložene poreske imovine na umanjenje vrijednosti i smanjuje u mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će priznata poreska imovina moći biti iskorišćena.

4.11. Regulatorni zahtjevi

Agencija za bankarstvo Republike Srpske (ABRS) je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem banaka i može zahtijevati izmjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, u skladu sa odgovarajućim propisima.

Nakon stupanja na snagu novog Zakona o bankama RS početkom 2017. godine, ABRS je donijela niz podzakonskih akata radi usklađivanja regulatornog okvira poslovanja banaka u Republici Srpskoj sa regulatornim okvirom Evropske unije, koji se između ostalog odnose na upravljanje kapitalom, upravljanje rizicima (deviznim, kamatnim, velikim izloženostima) i dr.

Tokom 2019. godine ABRS je donijela Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, koja se primjenjuje od 1. januara 2020. godine, a čija primjena je rezultirala razlikama u vrednovanju u odnosu na MSFI 9 koje su navedene u tački 2.1.

Tokom 2020. godine ABRS je donijela novu Odluku o upravljanju rizikom likvidnosti kojom su, pored minimalnih zahtjeva u pogledu upravljanja ovim rizikom, propisani i kvantitativni zahtjevi vezani za koeficijent pokrića likvidnosti (LCR – Liquidity Coverage Ratio) i obezbjeđenje stabilnih izvora finansiranja (NSFR – Net Stable Funding Ratio).

4.12. Sudski sporovi

Banka sprovodi pojedinačnu procjenu svih sudskih sporova i vrši rezervisanja u skladu sa procjenom. Procjenu sprovodi posebna tročlana komisija, čija su dva člana zaposlena u Pravnim poslovima, a jedan član u Ljudskim resursima. Prijedloge rezervisanja nakon procjene verifikuju direktor Pravnih poslova, direktor Ljudskih resursa, direktor Računovodstva i izvještavanja i šef Platnih sistema i administriranja računa, a odluku o formiranju rezervisanja donosi Uprava Banke.

Protiv Banke se vode ukupno 43 pasivna sudska spora, od čega je 21 sudski spor sa imovinsko-pravnim zahtjevima. Prema odluci Uprave Banke, a na prijedlog Komisije za procjenu rizičnosti po obavezama iz sudskih postupaka koji se vode protiv Banke, za sporove, za koje se procjenjuje da bi Banka mogla izgubiti ili imati značajnije troškove, izvršeno je rezervisanje u ukupnom iznosu od 1.486 hiljada BAM, koji se odnose na rezervisanja za ostale sporove 1.419 hiljada BAM, a za staru deviznu štednju 67 hiljada BAM (2019.: ukupno 1.857 hiljada BAM, koji se odnose na rezervisanja za ostale sporove 1.811 hiljada BAM, a za staru deviznu štednju 46 hiljada BAM) (Napomene 15 i 29).

Napomene uz finansijske izvještaje

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Segmenti prepoznati za potrebe izvještavanja po segmentima, u skladu sa metodologijom UniCredit Grupe, uključuju:

- „Maloprodaju“: fizička lica, preduzetnici, mikro i mala preduzeća,
- „Korporativno i investiciono bankarstvo“: velika i srednja preduzeća i javni sektor,
- „Ostalo“: kapital i rezerve, Upravljanje aktivom i pasivom, ostale centralizovane operacije, te ostala imovina i obaveze koje nisu pridružene drugim segmentima.

Izvještaji po segmentima pripremljeni su u skladu sa internim upravljačkim izvještajima Banke i dodatno su usklađeni sa finansijskim izvještajima u ovim napomenama.

Pri mjerjenju poslovnih rezultata primjenjuju se interne cijene bazirane na specifičnim cijenama proizvoda i usluga, određene valute i ročnosti u skladu sa metodologijom Grupe.

Budući da Banka većinom posluje u Republici Srpskoj, Bosni i Hercegovini, ne prikazuju se sekundarni (geografski) segmenti.

Izvještaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu po segmentima

Za godinu koja se završava 31. decembra 2020.	Korporativno i investiciono bankarstvo '000 BAM	Malopro- daja '000 BAM	Ostalo '000 BAM	Ukupno po segment izvještajima '000 BAM	Uskla- divanje '000 BAM	Ukupno po finansijskim izvještajima '000 BAM
Neto prihodi od kamata	13.900	27.162	4.890	45.952	(2)	45.950
Neto prihodi od naknada i provizija	3.634	10.788	(690)	13.732	4	13.736
Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu	-	-	4	4	-	4
Neto dobiti od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	1.133	574	-	1.707	-	1.707
Ukupni operativni prihodi	18.667	38.524	4.204	61.395	2	61.397
Troškovi zaposlenih	(1.216)	(6.676)	(9.115)	(17.007)	-	(17.007)
Troškovi amortizacije materijalne imovine	(188)	(1.402)	(741)	(2.331)	(207)	(2.538)
Troškovi amortizacije nematerijalne imovine	(127)	(874)	(701)	(1.702)	-	(1.702)
Ostali administrativni troškovi	(1.200)	(5.684)	(3.776)	(10.660)	(1.985)	(12.645)
Indirektni i ostali alocirani troškovi	(3.806)	(9.844)	13.650	-	-	-
Ukupno operativni troškovi	(6.537)	(24.480)	(683)	(31.700)	(2.192)	(33.892)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja	12.130	14.044	3.521	29.695	(2.190)	27.505
Neto gubici / povrati od umanjenja vrijednosti kredita	(2.860)	(8.885)	(259)	(12.004)	390	(11.614)
- Finansijska imovina po amortizovanom trošku	(2.860)	(8.885)	(259)	(12.004)	882	(11.123)
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	(491)	(491)
Rezervisanja za rizike i troškove	(1.048)	(1.143)	49	(2.142)	3.108	966
- Rezervisanje za kreditni rizik preuzete obaveze i date finansijske garancije	(1.048)	(1.143)	-	(2.191)	3.108	917
- Dugoročna rezervisanja za zaposlene	-	-	49	49	-	49
Ostali operativni prihodi i rashodi	176	884	(62)	998	(50)	948
Dobici/(gubici) od prodaje nekretnina i opreme	-	-	(532)	(532)	491	(41)
Dobit prije oporezivanja	8.398	4.900	2.717	16.015	1.749	17.764
Porez na dobit	(761)	(444)	(246)	(1.451)	(135)	(1.586)
Dobit za godinu	7.637	4.456	2.471	14.564	1.614	16.178
Izvještaj o ostalom ukupnom rezultatu						
Dobit za godinu	7.637	4.456	2.471	14.564	1.614	16.178
Ostali ukupni rezultat, neto od poreza na dobit						
Stavke koje mogu biti naknadno reklasifikovane u dobitke ili gubitke:						
- (Gubici)/Dobici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	749	749	-	749
Ukupni rezultat za godinu	7.637	4.456	3.220	15.313	1.614	16.927

Napomene uz finansijske izvještaje

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

Izveštaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu po segmentima (nastavak)

Za godinu koja se završava 31. decembra 2019.	Korporativno i investiciono bankarstvo '000 BAM	Maloprodaja '000 BAM	Ostalo '000 BAM	Ukupno po segment Izveštajima '000 BAM	Usklađivanje '000 BAM	Ukupno po finansijskim izveštajima '000 BAM
Neto prihodi od kamata	17.650	27.597	3.476	48.723	-	48.723
Neto prihodi od naknada i provizija	4.501	12.437	(534)	16.404	-	16.404
Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu	-	-	10	10	-	10
Neto dobiti od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	998	645	-	1.643	-	1.643
Ukupni operativni prihodi	23.149	40.679	2.952	66.780	-	66.780
Troškovi zaposlenih	(1.258)	(6.702)	(9.249)	(17.209)	(9)	(17.218)
Troškovi amortizacije materijalne imovine	(173)	(1.429)	(677)	(2.279)	(134)	(2.413)
Troškovi amortizacije nematerijalne imovine	(93)	(700)	(554)	(1.347)	-	(1.347)
Ostali administrativni troškovi	(1.180)	(5.532)	(3.689)	(10.401)	(1.859)	(12.260)
Indirektni i ostali alocirani troškovi	(3.988)	(9.510)	13.498	-	-	-
Ukupno operativni troškovi	(6.692)	(23.873)	(671)	(31.236)	(2.002)	(33.238)
Dobit prije umanjavanja vrijednosti i rezervisanja	16.457	16.806	2.281	35.544	(2.002)	33.542
Neto gubici / povrati od umanjavanja vrijednosti kredita	(2.784)	(1.844)	868	(3.760)	3.255	(505)
- Finansijska imovina po amortizovanom trošku	(2.784)	(1.844)	868	(3.760)	2.282	(1.478)
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	973 76	973
Rezervisanja za rizike i troškove	(978)	(1.017)	31	(1.964)	67	(1.888)
- Rezervisanje za kreditni rizik preuzete obaveze i date finansijske garancije	(993)	(1.032)	31	(1.994)	67	(1.927)
- Dugoročna rezervisanja za zaposlene	15	15	-	30	9	39
Ostali operativni prihodi i rashodi	847	457	144	1.448	(355)	1.093
Dobici/(gubici) od prodaje nekretnina i opreme	926	172	5	1.103	(973)	130
Dobit prije oporezivanja	14.468	14.574	3.329	32.371	1	32.372
Porez na dobit	(1.248)	(1.257)	(286)	(2.791)	-	(2.791)
Dobit za godinu	13.220	13.317	3.043	29.580	1	29.581
Izveštaj o ostalom ukupnom rezultatu						
Dobit za godinu	13.220	13.317	3.043	29.580	1	29.581
Ostali ukupni rezultat, neto od poreza na dobit						
Stavke koje mogu biti naknadno reklasifikovane u dobitke ili gubitke:						
- (Gubici)/Dobici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	2.092	2.092	-	2.092
Ukupni rezultat za godinu	13.220	13.317	5.135	31.672	1	31.673

Prihodi i rezultati segmenata prikazani u prethodnim tabelama (za godine, koje se završavaju na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine) predstavljaju prihode generisane od prodatih proizvoda i izvršenih usluga prema klijentima iz ovih segmenata.

Računovodstvene politike izvještajnih segmenata su identične kao i računovodstvene politike Banke opisane u Napomeni 3, osim ECL, koji je uključen u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Republici Srpskoj ili MSFI 9, u zavisnosti šta je strožije, i troškova osiguranja depozita, a razlike su prikazane u koloni „Usklađivanje“.

Dobitak segmenta predstavlja profit svakog segmenta, sa uključenom alokacijom svih troškova i prihoda. To predstavlja kriterijum po kojem se izvještava prema rukovodiocima nadležnim za donošenje ključnih odluka, s ciljem alokacije adekvatnih resursa segmentima, kao i analize njihovih rezultata. Prihodi Banke od glavnih usluga detaljno su prikazani u Napomenama 6 i 8 uz finansijske izvještaje.

Napomene uz finansijske izvještaje

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

Izvještaj o finansijskom položaju po segmentima

31. decembar 2020.	Korporativno i investiciono bankarstvo '000 BAM	Malopro- daja '000 BAM	Ostalo '000 BAM	Ukupno po segment izvještajima '000 BAM	Uskla- đivanje '000 BAM	Ukupno po finansijskim izvještajima '000 BAM
Imovina						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	164.663	164.663	-	164.663
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	240.348	240.348	-	240.348
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	465.562	472.490	276.345	1.214.397	(3.000)	1.211.397
- Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	125.127	125.127	(330)	124.797
- Krediti i potraživanja od banaka	-	-	151.218	151.218	262	151.480
- Krediti i potraživanja od komitenata	465.562	472.490	-	938.052	(2.932)	935.120
Materijalna imovina	-	-	22.883	22.883	842	23.725
Nematerijalna imovina	-	-	11.551	11.551	-	11.551
Tekuće poresko sredstvo - više plaćen porez na dobit	-	-	1.089	1.089	-	1.089
Odložena poreska sredstva	-	-	294	294	(134)	160
Ostala aktiva	-	-	5.916	5.916	(843)	5.073
Ukupno imovina	465.562	472.490	722.000	1.660.052	(2.046)	1.658.006
Obaveze						
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	539.414	570.897	259.447	1.369.758	2.406	1.372.164
- Depoziti i krediti od banaka	-	-	259.447	259.447	-	259.447
- Depoziti i krediti od komitenata	539.414	570.897	-	1.110.311	-	1.110.311
- Obaveze po osnovu zakupa	-	-	-	-	2.406	2.406
Poreske obaveze	-	-	557	557	-	557
- Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	-	-
- Odložene poreske obaveze	-	-	557	557	-	557
Ostale obaveze	-	-	28.709	28.709	(2.600)	26.109
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	4.045	4.045	520	4.565
- Rezervisanja za kreditne rizike i garancije	-	-	2.386	2.386	327	2.713
- Dugoročna rezervisanja za zaposlene	-	-	173	173	193	366
- Rezervisanja za sudske sporove	-	-	1.486	1.486	-	1.486
Ukupno obaveze	539.414	570.897	292.758	1.403.069	326	1.403.395
Kapital i rezerve						
Akcijski kapital	-	-	97.055	97.055	-	97.055
Emisiona premija	-	-	373	373	-	373
Zakonske rezerve	-	-	9.706	9.706	-	9.706
Rezerve kapitala	-	-	42.897	42.897	-	42.897
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	-	-	-	-	(5.076)	(5.076)
Rezerve vrednovanja	-	-	5.133	5.133	-	5.133
Zadržana zarada	-	-	88.345	88.345	-	88.345
Neto dobit za godinu	7.637	4.456	2.471	14.564	1.614	16.178
Ukupno kapital i rezerve	7.637	4.456	245.980	258.073	(3.462)	254.611
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	547.051	575.353	538.738	1.661.142	(3.136)	1.658.006

Napomene uz finansijske izvještaje

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

Izvještaj o finansijskom položaju po segmentima (nastavak)

31. decembar 2019.	Korporativno i investiciono bankarstvo	Maloprodaja	Ostalo	Ukupno po segment izvještajima	Uskla- đivanje '000 BAM	Ukupno po finansijskim izvještajima
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	BAM	'000 BAM
Imovina						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	143.893	143.893	-	143.893
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	244	244	-	244
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	213.873	-	5.015	218.888	-	218.888
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	500.223	525.895	231.131	1.257.249	-	1.257.249
- Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	127.016	127.016	-	127.016
- Krediti i potraživanja od banaka	-	-	104.115	104.115	-	104.115
- Krediti i potraživanja od komitenata	500.223	525.895	-	1.026.118	-	1.026.118
Materijalna imovina	-	-	23.715	23.715	1.050	24.765
Nematerijalna imovina	-	-	10.530	10.530	-	10.530
Odložena poreska sredstva	-	-	6	6	-	6
Ostala aktiva	-	-	7.105	7.105	(1.050)	6.055
Ukupno imovina	714.096	525.895	421.639	1.661.630	-	1.661.630
Obaveze						
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	503.113	532.552	353.857	1.389.522	3.076	1.392.598
- Depoziti i krediti od banaka	-	-	353.857	353.857	-	353.857
- Depoziti i krediti od komitenata	503.113	532.552	-	1.035.665	-	1.035.665
- Obaveze po osnovu zakupa	-	-	-	-	3.076	3.076
Poreske obaveze	-	-	645	645	(1)	644
- Tekuće poreske obaveze	-	-	382	382	(1)	381
- Odložene poreske obaveze	-	-	263	263	-	263
Ostale obaveze	-	-	21.630	21.630	(3.268)	18.362
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	5.038	5.038	193	5.231
- Rezervisanja za kreditne rizike i garancije	-	-	2.959	2.959	-	2.959
- Dugoročna rezervisanja za zaposlene	-	-	222	222	193	415
- Rezervisanja za sudske sporove	-	-	1.857	1.857	-	1.857
Ukupno obaveze	503.113	532.552	381.170	1.416.835	-	1.416.835
Kapital i rezerve						
Akcijski kapital	-	-	97.055	97.055	-	97.055
Emisiona premija	-	-	373	373	-	373
Zakonske rezerve	-	-	9.706	9.706	-	9.706
Rezerve kapitala	-	-	42.846	42.846	-	42.846
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	-	-	-	-	-	-
Rezerve vrednovanja	-	-	4.488	4.488	-	4.488
Zadržana zarada	-	-	60.746	60.746	-	60.746
Neto dobit za godinu	13.220	13.317	3.044	29.581	-	29.581
Ukupno kapital i rezerve	13.220	13.317	218.258	244.795	-	244.795
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	516.333	545.869	599.428	1.661.630	-	1.661.630

Napomene uz finansijske izvještaje

6. PRIHODI OD KAMATA I SLIČNI PRIHODI

a) Raščlanjivanje po vrsti finansijske imovine

	Dužničke HOV 2020.	Kreditni 2020.	Ukupno 2020.	Ukupno 2019.
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
1. Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	7.736	-	7.736	7.504
2. Finansijska imovina po amortizovanom trošku	-	47.137	47.137	49.709
a) Krediti i potraživanja od banaka	-	348	348	599
b) Krediti i potraživanja od komitenata	-	46.789	46.789	49.110
Ukupno	7.736	47.137	54.873	57.213
<i>Od čega: kamatni prihod na neprihodujući portfolio</i>	-	526	526	664

b) Raščlanjivanje po sektorima

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2020.	2019.
	'000 BAM	'000 BAM
Fizička lica	28.533	29.903
Preduzeća i preduzetnici	9.856	10.330
Banke	348	599
Javni sektor	16.136	16.381
	54.873	57.213

7. RASHODI OD KAMATA I SLIČNI RASHODI

a) Raščlanjivanje po vrsti finansijskih obaveza

	Depoziti 2020.	Uzeti kreditni 2020.	Ukupno 2020.	Ukupno 2019.
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku				
- Depoziti i krediti od banaka	2.416	275	2.691	2.126
- Depoziti i krediti od komitenata	6.232	-	6.232	6.364
Ukupno	8.648	275	8.923	8.490

b) Raščlanjivanje po sektorima

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2020.	2019.
	'000 BAM	'000 BAM
Fizička lica	3.144	2.996
Preduzeća i preduzetnici	1.574	1.436
Banke	2.691	2.126
Javni sektor	243	336
Ostale organizacije	1.271	1.596
	8.923	8.490

Napomene uz finansijske izvještaje

8. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2020.	2019.
	'000 BAM	'000 BAM
Platni promet u zemlji	6.976	7.103
Kartično poslovanje	2.745	2.703
Poslovi isplata deviznih penzija i doznaka fizičkih lica	1.854	1.791
Poslovi platnog prometa s inostranstvom	1.732	2.010
Poslovi izdavanja garancija i drugih jemstava	1.397	1.456
Poslovi kupoprodaje efektivne i deviza	1.031	1.311
Naknade po osnovu kredita	847	3.077
Ostale naknade i provizije	628	487
	17.210	19.938

9. RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2020.	2019.
	'000 BAM	'000 BAM
Kartično poslovanje	2.185	2.128
Platni promet u zemlji	631	671
Platni promet s inostranstvom	198	247
Naknade po poslovima kredita	128	96
Poslovi sa efektivom	28	102
Ostale naknade i provizije	304	290
	3.474	3.534

10. PRIHODI OD DIVIDENDI I UČEŠĆA U KAPITALU

	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2020.	2019.
	'000 BAM	'000 BAM
Prihodi od dividendi	4	10
	4	10

11. NETO DOBICI OD TRGOVANJA I KURSNIH RAZLIKA PO PRERAČUNAVANJU MONETARNE IMOVINE I OBAVEZA

	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2020.	2019.
	'000 BAM	'000 BAM
Neto dobiti od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	1.707	1.643
	1.707	1.643

Napomene uz finansijske izvještaje

12. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2020.	2019.
	'000 BAM	'000 BAM
Redovna primanja – bruto plate	13.874	13.678
Ostali troškovi zaposlenih	1.625	1.453
Varijabilna primanja – bonusi	854	1.716
Troškovi za otpremnine	482	195
Ostali troškovi (ugovori o djelu)	172	176
Ukupno troškovi zaposlenih	17.007	17.218

Troškovi zaposlenih uključuju doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje isplaćene u 2020. godini u iznosu od 3.339 hiljada BAM (2019: 3.499 hiljada BAM).

13. OSTALI ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2020.	2019.
	'000 BAM	'000 BAM
Informaciono-komunikacione tehnologije	4.281	3.827
Operativno poslovanje	2.916	2.726
Nekretnine	1.176	1.190
Konsultantske usluge	1.567	1.584
Obezbeđenje i transport novca	1.120	1.099
Oglašavanje, marketing i promocija	374	454
Kancelarijsko poslovanje	545	459
Ostali troškovi za zaposlene	223	376
Indirektni porezi i doprinosi	266	279
Naplata kredita	177	266
	12.645	12.260

14. NETO GUBICI / POVRATI OD UMANJENJA VRIJEDNOSTI ZA KREDITNE RIZIKE

	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2020.	2019.
	'000 BAM	'000 BAM
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	491	(973)
Kredit i potraživanja od banaka	277	(868)
Kredit i potraživanja od komitenata (Napomena 21.)	10.897	2.701
Ostala aktiva	(51)	(355)
	11.614	505

15. REZERVISANJA ZA RIZIKE I TROŠKOVE

	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2020.	2019.
	'000 BAM	'000 BAM
Rezervisanja za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih finansijskih garancija	(917)	1.927
Dugoročna rezervisanja za zaposlene	(49)	(39)
	(966)	1.888

Napomene uz finansijske izvještaje

16. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit priznat u izvještaju o dobitku ili gubitku sadrži tekući i odloženi porez.

a) Troškovi poreza na dobit priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku

	Godina koja se završava	
	31. decembra 2020.	2019.
	'000 BAM	'000 BAM
Tekući porez na dobit	1.478	2.785
Odloženi porez na dobit (Napomena 27.)	108	6
	1.586	2.791

b) Usaglašavanje poreza na dobit

	Godina koja se završava	
	31. decembra 2020.	2019.
	'000 BAM	'000 BAM
Dobit prije oporezivanja	17.764	32.372
Porez na dobit obračunat po stopi od 10%	1.776	3.237
Umanjenje poreza za isključene prihode	(820)	(774)
Uvećanje poreza za nepriznate rashode od umanjenja vrijednosti kredita i ostale imovine	417	298
Uvećanje poreza za nepriznate ostale rashode	105	24
Gubitak / dobitak od odloženih poreza	108	6
Porez na dobit	1.586	2.791
Prosječna efektivna stopa poreza na dobit	8,93%	8,62%

Poreski propisi određuju poresko priznate rashode i prihode za potrebe obračuna poreske osnovice, kao i iznos poresko priznatih rashoda / prihoda od ukidanja indirektnih otpisa plasmana, pri čemu se u Poreskom bilansu priznaju samo rashodi / prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana evidentirani i u Bilansu uspjeha na izloženosti klasifikovane u nivo kreditnog rizika 2 i 3.

17. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
	'000 BAM	'000 BAM
Gotovina u domaćoj valuti	26.984	22.501
Sredstva kod Centralne banke – žiro-račun	130.879	115.101
Gotovina u stranoj valuti	6.800	6.291
	164.663	143.893

Napomene uz finansijske izvještaje

18. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI UKUPNI REZULTAT

a) Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat prema vrsti

	31. decembar 2020. '000 BAM	31. decembar 2019. '000 BAM
Vlasničke hartije od vrijednosti		
Ostale domaće organizacije	240	234
Strane organizacije	8	8
	<u>248</u>	<u>242</u>
Nekotirane na berzi	248	242
	<u>248</u>	<u>242</u>
Dužničke hartije od vrijednosti		
Obveznice Republike Srpske	240.100	218.646
	240.100	218.646
Kotirane na berzi	240.100	218.646
	<u>240.100</u>	<u>218.646</u>
Ukupno finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	<u>240.348</u>	<u>218.888</u>

b) Pregled finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat prema nivoima fer vrijednosti

	Nivo 1 '000 BAM	Nivo 2 '000 BAM	Nivo 3 '000 BAM	Ukupno '000 BAM
31. decembar 2020.				
Vlasničke hartije od vrijednosti	-	-	248	248
Obveznice Republike Srpske	-	240.100	-	240.100
Ukupno	<u>-</u>	<u>240.100</u>	<u>248</u>	<u>240.348</u>
31. decembar 2019.				
Vlasničke hartije od vrijednosti	-	-	242	242
Obveznice Republike Srpske	-	218.646	-	218.646
Ukupno	<u>-</u>	<u>218.646</u>	<u>242</u>	<u>218.888</u>

Iako se obveznice Republike Srpske kotiraju na Berzi, na osnovu podataka o obimu trgovanja ne ispunjavaju uslove za klasifikaciju u Nivo hijerarhije 1, već su klasifikovane u Nivo hijerarhije 2.

c) Eksterni rejting dužničkih hartija od vrijednosti

Za eksterni rejting dužničkih hartija od vrijednosti primijenjen je eksterni kreditni rejting države Bosne i Hercegovine. Kao rezultat svojih analiza u avgustu 2020. agencija Standard & Poor's potvrdila je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B sa stabilnim izgledima“. U avgustu 2020. agencija Moody's Investors Service potvrdila je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B3 sa stabilnim izgledima“.

Napomene uz finansijske izvještaje

18. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI UKUPNI REZULTAT (nastavak)

c) Eksterni rejting dužničkih hartija od vrijednosti (nastavak)

Dužnički instrumenti koji se mjere po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (FVOCI)

	31. decembar 2020.				31. decembar 2019.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Bruto izloženost					
Nivo internog ocjenjivanja					
Prihodujući					
Nizak rizik	240.100	-	-	240.100	218.646
Srednji rizik	-	-	-	-	-
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući					
Status neizvršenja obaveza	-	-	-	-	-
Ukupno	240.100	-	-	240.100	218.646

Kretanje bruto izloženosti

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2020. godine	218.646	-	-	218.646
Novo finansiranje	36.141	-	-	36.141
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti	(32)	-	-	(32)
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(14.507)	-	-	(14.507)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	(148)	-	-	(148)
Na dan 31. decembra 2020. godine	240.100	-	-	240.100

Kretanje umanjenja vrijednosti

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januara 2020. godine	2.032	-	-	2.032
Efekti prve primjene Odluke ABRS na dan 1. januara 2020.	-	-	-	-
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Umanjenja vrijednosti (Napomena 18.)	491	-	-	491
Na dan 31. decembra 2020. godine	2.523	-	-	2.523

Napomene uz finansijske izvještaje

18. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI UKUPNI REZULTAT (nastavak)

c) Eksterni rejting dužničkih hartija od vrijednosti (nastavak)

Dužnički instrumenti koji se mjere po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (FVOCI) (nastavak)

Kretanje bruto izloženosti

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2019. godine	197.148	-	-	197.148
Novo finansiranje	43.134	-	-	43.134
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti	649	-	-	649
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(20.891)	-	-	(20.891)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	(1.394)	-	-	(1.394)
Na dan 31. decembra 2019. godine	218.646	-	-	218.646

Kretanje umanjenja vrijednosti

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januara 2019. godine	3.005	-	-	3.005
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Umanjenja vrijednosti (Napomena 18.)	(973)	-	-	(973)
Na dan 31. decembra 2019. godine	2.032	-	-	2.032

19. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE

	31. decembar 2020. '000 BAM	31. decembar 2019. '000 BAM
Obavezna rezerva kod Centralne banke u domaćoj valuti	125.443	127.484
Umanjenje vrijednosti novčanih sredstava	(646)	(468)
	124.797	127.016

Centralna banka Bosne i Hercegovine („Centralna banka“) propisuje način obračuna i održavanja obavezne rezerve te visinu i način plaćanja naknade za iznos obavezne rezerve i iznos sredstava iznad obavezne rezerve koji se drži na računima kod Centralne banke.

Osnovicu za obračun obavezne rezerve predstavlja prosječno stanje depozita i pozajmljenih sredstava u BAM i stranim valutama (izraženim u BAM prema kursnoj listi Centralne banke koja je važila u vrijeme trajanja obračunskog perioda). U osnovicu za obračun obavezne rezerve ne ulaze depoziti domaćih banaka i depoziti domaćih banaka u stečaju.

Stopa obavezne rezerve se primjenjuje na iznad navedenu osnovicu i iznosi 10%. Na iznos sredstava obavezne rezerve od 1. jula 2016. godine Centralna banka ne obračunava i ne plaća naknadu.

Na iznos sredstava iznad obavezne rezerve Centralna banka je obračunavala naknadu po stopi, koju primjenjuje Evropska centralna banka na depozite komercijalnih banaka (*Deposit Facility Rate*).

Ova stopa je tokom 2020. godine iznosila 0,5%.

Napomene uz finansijske izvještaje

19. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

	31. decembar 2020.				31. decembar 2019.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Bruto izloženost					
Nivo internog ocjenjivanja					
Prihodujući					
Nizak rizik	125.443	-	-	125.443	127.484
Srednji rizik	-	-	-	-	-
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući					
Status neizvršenja obaveza	-	-	-	-	-
Ukupno	125.443	-	-	125.443	127.484

Kretanje bruto izloženosti

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2020. godine	127.484	-	-	127.484
Novo finansiranje	2.971.482	-	-	2.971.482
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(2.973.523)	-	-	(2.973.523)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2020. godine	125.443	-	-	125.443

Kretanje umanjenja vrijednosti

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januara 2020. godine	468	-	-	468
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Umanjenja vrijednosti (Napomena 14.)	178	-	-	178
Na dan 31. decembra 2020. godine	646	-	-	646

Napomene uz finansijske izvještaje

19. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

Kretanje bruto izloženosti

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2020. godine	127.181	-	-	127.181
Novo finansiranje	1.260.820	-	-	1.260.820
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(1.260.517)	-	-	(1.260.517)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2020. godine	127.484	-	-	127.484

Kretanje umanjenja vrijednosti

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januara 2020. godine	1.304	-	-	1.304
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Umanjenja vrijednosti (Napomena 14.)	(836)	-	-	(836)
Na dan 31. decembra 2020. godine	468	-	-	468

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA

	31. decembar 2020. '000 BAM	31. decembar 2019. '000 BAM
Plasmani stranim bankama	135.722	88.239
Plasmani domaćim bankama	16.040	16.009
Umanjenje vrijednosti novčanih sredstava kod drugih banaka	(108)	(30)
Umanjenje vrijednosti plasmana bankama	(174)	(103)
	151.480	104.115

Od kredita i potraživanja od banaka sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 151.480 hiljada BAM, iznos od 36.022 hiljade BAM odnosi se na kredite i potraživanja od povezanih banaka (31. decembar 2019.: 28.476 hiljada BAM).

Napomene uz finansijske izvještaje

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA (nastavak)

	31. decembar 2020.				31. decembar 2019.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Bruto izloženost					
Nivo internog ocjenjivanja					
Prihodujući					
Nizak rizik	151.762	-	-	151.762	104.248
Srednji rizik	-	-	-	-	-
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući					
Status neizvršenja obaveza	-	-	-	-	-
Ukupno	151.762	-	-	151.762	104.248

Kretanje bruto izloženosti

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2020. godine	104.248	-	-	104.248
Novo finansiranje	11.444.297	-	-	11.444.297
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(11.396.783)	-	-	(11.396.783)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2020. godine	151.762	-	-	151.762

Kretanje umanjenja vrijednosti

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januara 2020. godine	133	-	-	133
Efekti prve primjene Odluke ABRS na dan 1. januara 2020.	50	-	-	50
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Umanjenja vrijednosti (Napomena 14.)	99	-	-	99
Na dan 31. decembra 2020. godine	282	-	-	282

Napomene uz finansijske izvještaje

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA (nastavak)

Kretanje bruto izloženosti

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2019. godine	144.180	-	-	144.180
Novo finansiranje	9.147.992	-	-	9.147.992
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(9.187.924)	-	-	(9.187.924)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2019. godine	104.248	-	-	104.248

Kretanje umanjenja vrijednosti

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januara 2019. godine	165	-	-	165
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Umanjenja vrijednosti (Napomena 13.)	(32)	-	-	(32)
Na dan 31. decembra 2019. godine	133	-	-	133

Napomene uz finansijske izvještaje

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

a) Raščlanjivanje po poslovima

	31. decembar 2020. '000 BAM	31. decembar 2019. '000 BAM
Pravna lica		
- u BAM	294.108	316.891
- u stranoj valuti	25.411	38.440
- sa valutnom klauzulom	199.378	201.271
Ukupno bruto	518.897	556.602
Umanjenje vrijednosti kredita	(18.263)	(13.301)
	500.634	543.301
Fizička lica		
- u BAM	250.585	245.208
- u stranoj valuti	-	13
- sa valutnom klauzulom	212.613	259.294
Ukupno bruto	463.198	504.515
Umanjenje vrijednosti kredita	(28.712)	(21.698)
	434.486	482.817
Bruto krediti	982.095	1.061.117
Neto krediti	935.120	1.026.118

b) Kretanje umanjenja vrijednosti kredita

	Kreditni pravna lica '000 BAM	Kreditni stanovništva '000 BAM	Kamata pravna lica '000 BAM	Kamata stanovništva '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2019.	38.241	32.849	1.455	782	73.327
Neto gubici / (povrati) priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku (Napomena 14)	(115)	2.823	(4)	(3)	2.701
Računovodstveni otpis	(17.096)	(14.198)	(770)	-	(32.064)
Trajni otpis – prodaja NPE	(6.687)	-	(580)	-	(7.267)
Ostali trajni otpisi	(1.143)	(13)	-	(542)	(1.698)
Stanje na dan 31. decembra 2019.	13.200	21.461	101	237	34.999
Prva primjena odluke ABRS (Napomena 2.1)	3.199	1.149	6	1	4.355
Neto gubici / (povrat) priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku (Napomena 14)	2.601	8.231	107	(42)	10.897
Računovodstveni otpis	(973)	(2.383)	-	-	(3.356)
Trajni otpisi i zaokruženja	1	(23)	21	81	80
Stanje na dan 31. decembar 2020.	18.028	28.435	235	277	46.975

Napomene uz finansijske izvještaje

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Kredit i potraživanja od klijenata po amortizovanom trošku

a) Pravna lica

Bruto izloženost

	31. decembar 2020.			Ukupno	31. decembar
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		2019.
Nivo internog ocjenjivanja					
Prihodujući	429.272	82.956	-	512.228	548.633
Nizak rizik	429.272	-	-	429.272	477.810
Srednji rizik	-	82.956	-	82.956	70.823
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući	-	-	6.669	6.669	7.969
Status neizvršenja obaveza	-	-	6.669	6.669	7.969
Ukupno	429.272	82.956	6.669	518.897	556.602

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Kretanje bruto izloženosti				
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2020. godine	477.810	70.823	7.969	556.602
Novo finansiranje	119.982	44.390	-	164.372
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	8.458	(8.458)	-	-
Prenosi u Nivo 2	(22.650)	22.650	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	(81)	81	-
Otplaćena imovina	(154.328)	(46.368)	(430)	(201.126)
Otpisani iznosi	-	-	(951)	(951)
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2020. godine	429.272	82.956	6.669	518.897

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Kretanja umanjenja vrijednosti				
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januara 2020. godine	570	4.783	7.948	13.301
Efekti prve primjene Odluke ABRS na dan 1. januara 2020.	1.358	1.845	-	3.203
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	34	(34)	-	-
Prenosi u Nivo 2	(2.880)	2.880	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	(81)	81	-
Umanjenja vrijednosti (Napomena 14.)	3.173	203	(666)	2.710
Otpisani iznosi	-	-	(951)	(951)
Na dan 31. decembra 2020. godine	2.255	9.596	6.412	18.263

Napomene uz finansijske izvještaje

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Kredit i potraživanja od klijenata po amortizovanom trošku (nastavak)

a) Pravna lica (nastavak)

Kretanje bruto izloženosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2019. godine	384.124	112.285	38.705	535.114
Novo finansiranje	227.766	20.850	-	248.616
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	(7.267)	(7.267)
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	18.780	(18.780)	-	-
Prenosi u Nivo 3	(5.668)	5.668	-	-
Otplaćena imovina	(147.193)	(49.200)	(4.460)	(200.852)
Otpisani iznosi	-	-	(19.009)	(19.009)
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2019. godine	477.810	70.823	7.969	556.602

Kretanja umanjjenja vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januara 2019. godine	1.148	2.502	36.046	39.696
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	(7.267)	(7.267)
Prenosi u Nivo 1	30	(30)	-	-
Prenosi u Nivo 2	(270)	270	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Umanjenja vrijednosti (Napomena 14.)	(570)	2.273	(1.822)	(119)
Otpisani iznosi	-	-	(19.009)	(19.009)
Na dan 31. decembra 2019. godine	338	5.015	7.948	13.301

b) Fizička lica

Bruto izloženost

	31. decembar 2020.				31. decembar 2019.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Nivo Internog ocjenjivanja					
Prihodujući	402.498	42.564	-	445.062	488.260
Nizak rizik	402.498	-	-	402.498	442.245
Srednji rizik	-	42.564	-	42.564	46.015
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući	-	-	18.136	18.136	16.255
Status neizvršenja obaveza	-	-	18.136	18.136	16.255
Ukupno	402.498	42.564	18.136	463.198	504.515

Napomene uz finansijske izvještaje

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Kredit i potraživanja od klijenata po amortizovanom trošku (nastavak)

b) Fizička lica (nastavak)

Kretanje bruto izloženosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2020. godine	442.245	46.015	16.255	504.515
Novo finansiranje	69.206	5.294	-	74.500
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	11.795	(11.794)	(1)	-
Prenosi u Nivo 2	(16.240)	17.322	(1.082)	-
Prenosi u Nivo 3	(9.408)	(3.659)	7.126	(5.941)
Otplaćena imovina	(95.100)	(10.614)	(1.781)	(107.495)
Otpisani iznosi	-	-	(2.381)	(2.381)
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2020. godine	402.498	42.564	18.136	463.198
Kretanja umanjenja vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januara 2020. godine	3.744	4.384	13.570	21.698
Efekti prve primjene Odluke ABRS na dan 1. januara 2020.	430	469	250	1.149
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	248	(248)	-	-
Prenosi u Nivo 2	(1.920)	2.013	(93)	-
Prenosi u Nivo 3	(2.926)	(3.187)	6.113	-
Umanjenja vrijednosti (Napomena 14.)	7.555	1.711	(1.020)	8.246
Otpisani iznosi	-	-	(2.381)	(2.381)
Na dan 31. decembra 2020. godine	7.131	5.142	16.439	28.712

Napomene uz finansijske izvještaje

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Kredit i potraživanja od komitenata po amortizovanom trošku analizirani prema industriji u sljedećoj tabeli

Kretanje bruto izloženosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2019. godine	406.038	39.885	29.664	475.587
Novo finansiranje	159.453	13.419	-	172.872
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	10.193	(10.193)	-	-
Prenosi u Nivo 2	(16.019)	17.676	(1.657)	-
Prenosi u Nivo 3	(2.802)	(2.681)	5.483	-
Otplaćena imovina	(114.618)	(12.092)	(2.482)	(129.192)
Otpisani iznosi	-	-	(14.753)	(14.753)
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2019. godine	442.245	46.015	16.255	504.515

Kretanja umanjenja vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januara 2019. godine	4.202	2.907	26.522	33.631
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	108	(108)	-	-
Prenosi u Nivo 2	(1.402)	1.402	-	-
Prenosi u Nivo 3	(2.007)	(2.052)	4.059	-
Umanjenja vrijednosti (Napomena 14.)	2.856	2.215	(2.251)	2.820
Otpisani iznosi	-	-	(14.753)	(14.753)
Na dan 31. decembra 2019. godine	3.757	4.364	13.577	21.698

Napomene uz finansijske izvještaje

22. MATERIJALNA IMOVINA

Materijalna imovina obuhvata:

	31. decembar 2020. 000 BAM	31. decembar 2019. 000 BAM
Imovina koja se koristi u poslovne svrhe	22.802	23.842
- Građevinski objekti i zemljište	14.338	14.755
- Oprema i ostala sredstva	3.026	3.626
- Osnovna sredstva u pripremi	2.233	1.359
- Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	843	1.050
- Sredstva sa pravom korišćenja	2.362	3.052
Imovina stečena u postupku naplate kredita – namijenjena za prodaju	923	923
Ukupno materijalna imovina	23.725	24.765

Promjene na imovini koja se koristi u poslovne u poslovne svrhe date su u tabeli ispod:

	Građevinski objekti i zemljište '000 BAM	Oprema i ostala sredstva '000 BAM	Osnovna sredstva u pripremi '000 BAM	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva '000 BAM	Sredstva s pravom korišćenja '000 BAM	Ukupno nekretnine i oprema '000 BAM
Nabavna vrijednost						
Stanje na dan						
1. januara 2019.	26.338	16.720	1.552	2.785	3.077	48.271
Procjena fer vrijednosti	2.628	-	-	-	-	2.628
Povećanja	-	-	1.792	433	602	2.732
Prenosi	92	1.893	(1.985)	(92)	-	-
Prodaja, otpisi i zaokruženja	(467)	(493)	-	-	-	(960)
Stanje na dan						
31. decembar. 2019.	28.591	18.120	1.359	3.126	3.679	52.875
Stanje na dan						
1. januara 2020.	28.591	18.120	1.359	3.126	3.679	52.875
Procjena fer vrijednosti	251	-	-	-	-	251
Povećanja	-	-	1.442	-	-	1.442
Prenosi	5	563	(568)	-	-	-
Prodaja, otpisi i zaokruženja	(321)	(388)	-	(148)	(58)	(765)
Stanje na dan						
31. decembar. 2020.	28.526	18.295	2.233	2.978	3.621	53.653
Umanjenje vrijednosti						
Stanje na dan						
1. januara 2019.	13.613	13.820	-	1.942	-	29.375
Amortizacija	558	1.094	-	134	627	2.413
Prodaja, otpisi i zaokruženja	(335)	(420)	-	-	-	(755)
Stanje na dan						
31. decembar 2019.	13.836	14.494	-	2.076	627	31.033
Stanje na dan						
1. januara 2020.	13.836	14.494	-	2.076	627	31.033
Amortizacija	519	1.163	-	207	649	2.538
Prodaja, otpisi i zaokruženja	(167)	(388)	-	(148)	(17)	(720)
Stanje na dan						
31. decembar 2020.	14.188	15.269	-	2.135	1.259	32.851
Neto knjigovodstvena vrijednost:						
Stanje na dan						
31. decembar 2019.	14.755	3.626	1.359	1.050	3.052	23.842
Stanje na dan						
31. decembar 2020.	14.338	3.026	2.233	843	2.362	22.802

Napomene uz finansijske izvještaje

22. MATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta koja se ne amortizuju, u okviru građevinskih objekata i zemljišta, iznosi 3.308 hiljada BAM (2019.: 3.393 hiljada BAM).

Osnovna sredstva u pripremi na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 2.233 hiljade BAM (31. decembar 2019.: 1.359 hiljada BAM) odnose se na ulaganja u rekonstrukciju poslovnih prostora i opremu, koji još nisu stavljeni u upotrebu.

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka ima registrovanu jednu zalogu u korist založnog povjerioca Vlade Republike Srpske, po osnovu kredita „IFAD 449 BA PROJECT_IFAD 772-BA“. Obaveze po ovom kreditu na dan 31. decembra 2020. godine iznose 244 hiljade BAM (31. decembra 2019: 262 hiljade BAM).

Osim gorenavedenog zaloga, Banka, na dan 31. decembra 2020. godine nema drugih zaloga i hipoteka na nekretninama i opremi.

Banka je na dan 31. decembra 2019. godine promijenila politiku vrednovanja nekretnina prelaskom sa troškovnog modela na model fer vrijednosti, što je opisano u okviru 2. poglavlja pod pasusom: „Promjena modela vrednovanja nekretnina koje se koriste u poslovanju i investicionih nekretnina“.

Imovina stečena u postupku naplate kredita

Imovinu stečenu u postupcima naplate kredita čine nekretnine i oprema. Način vrednovanja ove imovine opisan je u tački 3.7.

	31. decembar 2020. '000 BAM	31. decembar 2019. '000 BAM
Nekretnine	923	923

Napomene uz finansijske izvještaje

23. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Softver '000 BAM	Ostalo '000 BAM	Investicije nematerijalne imovine u toku '000 BAM	Ukupno nematerijalna imovna '000 BAM
Nabavna vrijednost				
Stanje na dan 1. januara 2019.	20.555	5.216	4.170	29.941
Povećanja	-	-	3.762	3.762
Prenosi	1.962	311	(2.273)	-
Prodaja, otpisi i zaokruženja	-	-	(1)	(1)
Stanje na dan 31. decembra 2019.	22.517	5.527	5.658	33.702
Stanje na dan 1. januara 2020.	22.517	5.527	5.658	33.702
Povećanja	-	-	2.722	2.722
Prenosi	3.932	678	(4.610)	-
Prodaja, otpisi i zaokruženja	(2.906)	(4.682)	-	(7.588)
Stanje na dan 31. decembra 2020.	23.543	1.523	3.770	28.836
Umanjenje vrijednosti				
Stanje na dan 1. januara 2019.	17.060	4.766	-	21.826
Amortizacija	1.032	315	-	1.347
Prodaja, otpisi i zaokruženja	(1)	-	-	(1)
Stanje na dan 31. decembra 2019.	18.091	5.081	-	23.172
Stanje na dan 1. januara 2020.	18.091	5.081	-	23.172
Amortizacija	1.388	314	-	1.702
Prodaja, otpisi i zaokruženja	(2.906)	(4.683)	-	(7.589)
Stanje na dan 31. decembra 2020.	16.573	712	-	17.285
Neto knjigovodstvena vrijednost:				
Stanje na dan 31. decembra 2019.	4.426	446	5.658	10.530
Stanje na dan 31. decembra 2020.	6.970	811	3.770	11.551

Investicije nematerijalne imovine u toku na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 3.770 hiljada BAM (31. decembar 2019.: 5.658 hiljada BAM) odnose se na softver i ostalu nematerijalnu imovinu, koja još nije stavljena u upotrebu.

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka nije imala interno generisane nematerijalne imovine.

Napomene uz finansijske izvještaje

24. OSTALA AKTIVA

	31. decembar 2020. '000 BAM	31. decembar 2019. '000 BAM
Potraživanja za naknadu u domaćoj valuti	132	135
Potraživanja za plate radnika	1.283	1.565
Potraživanja po osnovu kartica	2.508	3.567
Potraživanja po osnovu čekova	-	7
Potraživanja po operativnim poslovima	297	714
Ostala potraživanja	1.348	1.089
	<u>5.568</u>	<u>7.077</u>
Umanjenje vrijednosti	(495)	(1.022)
Ukupno ostala aktiva	<u>5.073</u>	<u>6.055</u>

Kretanje umanjena vrijednosti ostale aktive

	Ukupno '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2019.	1.436
Neto gubici / (povrati) priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku (Napomena 14.)	(355)
Otpisi, prenosi i zaokruženja	(59)
	<u>1.022</u>
Stanje na dan 31. decembra 2019.	1.022
Prva primjena Odluke ABRS	4
Neto gubici / (dobici) priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku (Napomena 14)	(51)
Računovodstveni otpis	(438)
Otpisi, prenosi i zaokruženja	(42)
	<u>495</u>
Stanje na dan 31. decembra 2020.	495

25. DEPOZITI I KREDITI OD BANAKA

	31. decembar 2020. '000 BAM	31. decembar 2019. '000 BAM
Depoziti po viđenju		
- u BAM	13	3
- u stranoj valuti	-	392
	<u>13</u>	<u>395</u>
Oročeni depoziti		
- u BAM	16.309	16.421
- u stranoj valuti	208.577	296.362
	<u>224.886</u>	<u>312.783</u>
Ukupno depoziti	<u>224.899</u>	<u>313.178</u>
Uzeti krediti		
- u stranoj valuti	34.548	40.679
Ukupno uzeti krediti	<u>34.548</u>	<u>40.679</u>
Ukupno depoziti i krediti od banaka	<u>259.447</u>	<u>353.857</u>

Unutar depozita i kredita od banaka iznos od 224.889 hiljada BAM (31. decembar 2019.: 312.786 hiljada BAM) odnosi se na depozite i kredite od povezanih lica.

Napomene uz finansijske izvještaje

26. DEPOZITI I KREDITI OD KOMITENATA

	31. decembar 2020. '000 BAM	31. decembar 2019. '000 BAM
PRAVNA LICA I PREDUZETNICI		
Depoziti po viđenju		
- u BAM	309.237	280.803
- u stranoj valuti	60.072	50.646
	<u>369.309</u>	<u>331.449</u>
Oročeni depoziti		
- u BAM	33.526	67.328
- sa valutnom klauzulom	139.240	110.626
- u stranoj valuti	17.677	14.101
	<u>190.443</u>	<u>192.055</u>
Ukupno depoziti pravnih lica i preduzetnika	<u>559.752</u>	<u>523.504</u>
FIZIČKA LICA		
Depoziti po viđenju		
- u BAM	196.209	178.752
- sa valutnom klauzulom	67	45
- u stranoj valuti	99.241	95.618
	<u>295.517</u>	<u>274.415</u>
Oročeni depoziti		
- u BAM	77.271	67.857
- sa valutnom klauzulom	39	54
- u stranoj valuti	122.296	125.154
	<u>199.606</u>	<u>193.065</u>
Ukupno depoziti fizičkih lica	<u>495.123</u>	<u>467.480</u>
UKUPNO DEPOZITI	<u>1.054.875</u>	<u>990.984</u>
Uzeti krediti od komitenata		
- u BAM	-	-
- sa valutnom klauzulom	55.436	41.673
- u stranoj valuti	-	3.008
Ukupno uzeti krediti od komitenata	<u>55.436</u>	<u>44.681</u>
Ukupno depoziti i krediti od komitenata	<u>1.110.311</u>	<u>1.035.665</u>
26. a) OBAVEZE PO OSNOVU ZAKUPA		
	31. decembar 2020. '000 BAM	31. decembar 2019. '000 BAM
Obaveze po osnovu zakupa prema pravnim licima	1.048	1.271
Obaveze po osnovu zakupa prema fizičkim licima	1.358	1.805
Ukupno obaveze po osnovu zakupa	<u>2.406</u>	<u>3.076</u>

Napomene uz finansijske izvještaje

27. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva i obaveze, neto od poreza

Odloženi porezi su obračunati na privremene razlike po bilansnoj metodi korišćenjem zakonske poreske stope od 10% (2019.: 10%).

	31. decembar 2020. '000 BAM	31. decembar 2019. '000 BAM
Odložena poreska sredstva		
Odložena poreska sredstva po osnovu razgraničenja CPI naknada iz ranijih godina	160	-
Odložena poreska sredstva po osnovu razlika u metodu obračuna amortizacije i različitim stopama amortizacije	-	6
	<u>160</u>	<u>6</u>
 Odložena poreska obaveza		
Odložena poreska obaveza po osnovu razlika u metodu obračuna amortizacije i različitim stopama amortizacije	273	-
Odložena poreska obaveza po osnovu promjene fer vrijednosti imovine	284	263
	<u>557</u>	<u>263</u>
 Odložena poreska obaveza – neto	<u>397</u>	<u>257</u>
 Kretanje odloženih poreza		
	Odložena poreska sredstva	Odložene poreske obaveze
	'000 BAM	'000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2019.	77	-
Dobitak po osnovu povećanja odloženih poreskih sredstava i smanjena odloženih poreskih obaveza po osnovu razlika u metodu obračuna amortizacije i različitim stopama amortizacije kroz bilans uspjeha	(5)	-
(Povećanje) / smanjenje odloženih poreskih obaveza po osnovu obračuna fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	(66)	263
Stanje na dan 31. decembra 2019.	<u>6</u>	<u>263</u>
 Dobitak / (gubitak) po osnovu smanjenja (povećanja) odloženih poreskih sredstava i obaveza po osnovu razlika u metodu obračuna amortizacije i različitim stopama amortizacije kroz bilans uspjeha	(6)	273
Dobitak po osnovu povećanja odloženih poreska sredstva po osnovu razgraničenja CPI naknada iz ranijih godina	160	-
Povećanje odloženih poreskih obaveza po osnovu promjene fer vrijednosti imovine	-	21
Stanje na dan 31. decembra 2020.	<u>160</u>	<u>557</u>

Napomene uz finansijske izvještaje

28. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2020. '000 BAM	31. decembar 2019. '000 BAM
Obaveze po osnovu izlaska iz poslovnog odnosa	6.128	-
Obaveze prema zaposlenima	4.374	4.441
Obaveze prema dobavljačima	3.847	2.884
Obaveze po sudskom sporu	2.972	2.962
Obaveze za izvršenje naloga platnog prometa u zemlji	2.131	1.689
Pasivna vremenska razgraničenja	1.489	308
Obaveze po operativnim poslovima-kartice	1.243	2.333
Obaveze za neisplaćene osigurane depozite	1.038	1.044
Obaveze po osnovu nenominovanih depozita	657	657
Obaveze za PDV	530	596
Primljeni avansi za naplatu imovine iz NPL kredita	35	115
Ostale obaveze	1.665	1.333
	26.109	18.362

29. REZERVISANJA ZA RIZIKE I TROŠKOVE

	31. decembar 2020. '000 BAM	31. decembar 2019. '000 BAM
Rezervisanja za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih finansijskih garancija	2.713	2.959
Dugoročna rezervisanja za zaposlene	366	415
Rezervisanja za sudske sporove	1.486	1.857
	4.565	5.231

Kretanje rezervisanja za rizike i troškove

	Dugoročna rezervisanja za zaposlene '000 BAM	Sudski sporovi '000 BAM	Preuzete obaveze i date finansijske garancije '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2019.	454	2.037	1.032	3.523
Neto dobiti / (gubici) priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku (napomene 12 i 15)	(39)	-	1.927	1.888
Rezervisanja iskorišćena tokom perioda i prenos	-	(180)	-	(180)
Stanje na dan 31. decembra 2019.	415	1.857	2.959	5.231
Prva primjena odluke ABRS	-	-	671	671
Neto dobiti / (gubici) priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku (napomene 12 i 15)	(49)	-	(917)	(966)
Rezervisanja iskorišćena tokom perioda i prenos	-	(371)	-	(371)
Stanje na dan 31. decembra 2020.	366	1.486	2.713	4.565

Napomene uz finansijske izvještaje

30. AKCIJSKI KAPITAL

	Redovne akcije '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2019.	97.055
Promjene	-
Stanje na dan 31. decembra 2019.	97.055
Promjene	-
Stanje na dan 31. decembra 2020.	97.055
Nominalna vrijednost (BAM)	700
Broj akcija	138.650
 Aktionare Banke na dan 31. decembra 2020. godine čine 1 većinski akcionar i 61 mali akcionar: domaćih i stranih pravnih i fizička lica sa učešćem od:	
	% učešća
UniCredit S.p.A. Italija	99,4252%
Mali akcionari	0,5748%
	100,00%

Članovi Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i Uprave Banke na dan 31. decembra 2020. godine ne posjeduju akcije Banke.

Sve akcije Banke izlistane su na Banjalučkoj berzi. Cijena akcija na dan zadnjeg trgovanja u 2020. godini iznosila je 1.462,50 BAM (2019.: 1.462,50 BAM).

31. ZARADA PO AKCIJI

	2020.	2019.
Ukupan broj akcija	138.650	138.650
Prosječan ponderisani broj akcija	138.650	138.650
Tekuća neto dobit u '000 BAM	16.178	29.581
Zarada po akciji u BAM	116,68	213,35

Banka je u drugom kvartalu 2019. godine izvršila isplatu dividende akcionarima u iznosu do 5.553 hiljade BAM od neto dobiti ostvarene u 2018. godini. Pravo na isplatu dividende ostvarilo je 66 akcionara, a dividenda po jednoj akciji iznosila je 40,05 BAM.

U skladu sa Odlukom o privremenim mjerama banaka za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica izazvanih virusnim oboljenjem Covid-19, koja je na snazi od 25. marta 2020. do momenta sastavljanja ovog izvještaja, isplata dividende iz dobiti ostvarene u 2019. godini je odgođena i trebalo bi da bude isplaćena u roku od mjesec dana od prestanka važenja ove odluke.

Napomene uz finansijske izvještaje

32. PREUZETE OBAVEZE I DATE FINANSIJSKE GARANCIJE

	31. decembar 2020. '000 BAM	31. decembar 2019. '000 BAM
Plative garancije:		
- u BAM	14.090	13.162
- u stranoj valuti	16.373	21.896
Činidbene garancije:		
- u BAM	59.907	40.063
- u stranoj valuti	16.829	20.027
Preuzete obaveze po osnovu neiskorišćenih kredita i garancija:		
- u BAM	131.558	121.929
- u stranoj valuti	50	50
Akreditivi u stranoj valuti	2.229	4.051
Ukupno	241.036	221.178

Na dan 31. decembra 2020. godine, rezervisanja za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih finansijskih garancija iznosila su 2.713 hiljada BAM (31. decembra 2019: 2.959 hiljada BAM). Kretanje u rezervisanjima prikazano je u Napomeni 29.

Bruto izloženost

	31. decembar 2020.			31. decembar 2019.	
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Nivo internog ocjenjivanja					
Prihodujući	221.841	19.108	-	240.949	221.127
Nizak rizik	221.841		-	221.841	184.594
Srednji rizik	-	19.108	-	19.108	36.533
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući	-	-	87	87	51
Status neispunjavanja obaveza	-	-	87	87	51
Ukupno	221.841	19.108	87	241.036	221.178
Kretanje bruto izloženosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2020. godine	184.594	36.533	51	221.178	
Novo finansiranje	115.087	12.076	50	127.213	
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-	
Prenosi u Nivo 1	15.163	(15.163)	-	-	
Prenosi u Nivo 2	(2.251)	2.265	(14)	-	
Prenosi u Nivo 3	(18)	(14)	32	-	
Otplaćena imovina	(90.734)	(16.589)	(32)	(107.355)	
Otpisani iznosi	-	-	-	-	
Ostale promjene	-	-	-	-	
Na dan 31. decembra 2020. godine	221.841	19.108	87	241.036	

Napomene uz finansijske izvještaje

32. PREUZETE OBAVEZE I DATE FINANSIJSKE GARANCIJE

Kretanja umanjenja vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januara 2020. godine	103	2.834	22	2.959
Efekti prve primjene Odluke ABRS na dan 1. januara 2020.	292	379	-	671
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	43	(43)	-	-
Prenosi u Nivo 2	(135)	135	-	-
Prenosi u Nivo 3	(10)	(5)	15	-
Umanjenja vrijednosti (Napomena 15.)	286	(1.195)	(8)	(917)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2020. godine	579	2.105	29	2.713
Kretanje bruto izloženosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2020. godine	172.359	49.366	166	221.891
Novo finansiranje	117.807	12.198	-	130.005
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	1.285	(1.285)	-	-
Prenosi u Nivo 2	(2.113)	2.141	(28)	-
Prenosi u Nivo 3	(8)	(20)	28	-
Otplaćena imovina	(104.736)	(25.867)	(115)	(130.718)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2020. godine	184.594	36.533	51	221.178
Kretanja umanjenja vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januara 2020. godine	172	777	83	1.032
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	1	(1)	-	-
Prenosi u Nivo 2	(160)	160	-	-
Prenosi u Nivo 3	(3)	(4)	7	-
Umanjenja vrijednosti (Napomena 15.)	93	1.901	(67)	1.927
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2020. godine	103	2.833	23	2.959

Napomene uz finansijske izvještaje

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

U skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS) 24, lica povezana sa Bankom i ključni menadžment Banke čine:

MRS 24.19	Naziv	Opis
MRS 24.19 (a),(b)	Matični entitet i entiteti sa zajedničkom kontrolom ili značajnim uticajem nad entitetom	UniCredit S.p.A. Italija
MRS 24.19 (c)	Supsidijarna i druga lica iz iste Grupe	Povezane banke i druga pravna lica u okviru UniCredit Grupe
MRS 24.19 (c), (e)	Pridruženi entiteti i zajednička ulaganja	Banka nije imala zavisnih entiteta niti zajedničkih ulaganja u 2020. godini
MRS 24.19 (f)	Ključni menadžment institucije ili njenog matičnog entiteta	Članovi Nadzornog odbora i Uprave Banke; članovi Nadzornog odbora i Uprave matičnog entiteta, ključni menadžment Banke, te lica povezana sa navedenim članovima
MRS 24.19 (g)	Ostala povezana lica	Banka nije imala ostalih povezanih lica u 2020. godini

Napomene uz finansijske izvještaje

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Iznosi imovine i obaveza sa članicama UniCredit Grupe su kako slijedi:

	31. decembar 2020. '000 BAM	31. decembar 2019. '000 BAM
Imovina:		
<i>Devizni računi po viđenju:</i>		
- UniCredit Bank Austria AG Beč, Austrija	2.759	4.412
- UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd, Srbija	3.414	3.761
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Hrvatska	443	414
- UniCredit Bank AG Minhen, Njemačka	1.148	3.061
- UniCredit S.p.A. Milano, Italija	12.256	826
- UniCredit Bank d.d. Mostar, BiH	2	2
	20.022	12.476
<i>Oročeni dati depoziti:</i>		
- UniCredit Bank d.d. Mostar, BiH	16.000	16.000
	16.000	16.000
Ostala potraživanja		
- UniCredit Bank AG Minhen, Njemačka	397	516
- UniCredit S.p.A. Milano, Italija	669	554
- UniCredit Bank d.d. Mostar, BiH	6	7
- UniCredit Services GmbH Austrija	92	-
- UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd, Srbija	71	155
	1.144	1.232
Ukupno imovina	37.257	29.708
Obaveze:		
<i>Depoziti po viđenju:</i>		
- UniCredit Bank Austria AG Beč, Austrija	13	3
	13	3
<i>Oročeni primljeni depoziti:</i>		
- UniCredit Bank d.d. Mostar, BiH	16.309	16.421
- UniCredit S.p.A. Milano, Italija	208.577	296.362
	224.886	312.783
Ostale obaveze		
- UniCredit Bank d.d. Mostar, BiH	10	344
- UniCredit S.p.A. Milano, Italija	35	121
- UniCredit Services GmbH Austrija	1.748	643
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Hrvatska	149	199
- UniCredit Bulbank AD Sofia, Bugarska	44	43
	1.986	1.350
Ukupne obaveze	226.885	314.136
Neto obaveze	(189.628)	(284.428)

Napomene uz finansijske izvještaje

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Iznosi prihoda i troškova sa povezanim licima su kako slijedi:

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2020. '000 BAM	2019. '000 BAM
Pozicije uključene u bilans uspjeha:		
Prihodi od kamata:		
- UniCredit Bank Austria AG Beč, Austrija	-	6
- UniCredit Bank d.d. Mostar, BiH	252	365
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Hrvatska	1	-
- UniCredit S.p.A. Milano, Italija	84	99
Ukupno prihodi od kamata	337	470
Prihodi po osnovu naknada i provizija:		
- UniCredit Bank Austria AG Beč, Austrija	2	3
- UniCredit Bank Moskva AO, Rusija	38	-
- UniCredit S.p.A. Milano, Italija	3	6
- UniCredit Banka Slovenija d.d., Ljubljana, Slovenija	-	22
Ukupno prihodi po osnovu naknada i provizija	43	31
Rashodi od kamata:		
- UniCredit Bank d.d. Mostar, BiH	913	415
- UniCredit S.p.A. Milano, Italija	404	666
Ukupno rashodi od kamata	1.317	1.081
Rashodi po osnovu naknada i provizija:		
- UniCredit Bank Austria AG Beč, Austrija	7	2
- UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd, Srbija	8	-
- UniCredit S.p.A. Milano, Italija	59	63
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Hrvatska	259	204
- UniCredit Bank AG Minhen, Njemačka	4	1
- UniCredit Services S.C.p.A Milano, Italija	6	78
Ukupno rashodi po osnovu naknada i provizija	343	348
Operativni troškovi poslovanja		
- UniCredit Services GmbH Austrija	1.337	1.099
- UniCredit Bank d.d. Mostar, BiH	315	314
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Hrvatska	21	30
- UniCredit S.p.A. Milano, Italija	215	148
Ukupno operativni troškovi poslovanja	1.888	1.591
Neto troškovi	(3.168)	(2.519)

Napomene uz finansijske izvještaje

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Plate i naknade isplaćene članovima Nadzornog odbora, Uprave Banke i ostalom ključnom rukovodstvu su kako slijedi:

	Godina koja se završava 31. decembra	
	2020. '000 BAM	2019. '000 BAM
Nadzorni odbor	70	69
	<u>70</u>	<u>69</u>
Uprava		
<i>Kratkoročno nagrađivanje</i>		
Bruto plate isplaćene tokom tekuće godine za tekuću godinu	954	1.015
Bonusi isplaćeni tokom tekuće godine za prethodnu godinu – bruto	187	173
	<u>1.141</u>	<u>1.188</u>
<i>Dugoročno nagrađivanje</i>		
Polise osiguranja uplaćene tokom tekuće godine – bruto	28	28
Isplate tokom tekuće godine po osnovu ranijih godina – bruto	166	163
	<u>194</u>	<u>191</u>
Ukupno Uprava	<u><u>1.335</u></u>	<u><u>1.379</u></u>
Ostalo ključno rukovodstvo		
<i>Kratkoročno nagrađivanje</i>		
Bruto plate isplaćene tokom tekuće godine za tekuću godinu	717	636
Bonusi isplaćeni tokom tekuće godine za prethodnu godinu – bruto	120	131
	<u>837</u>	<u>767</u>
<i>Dugoročno nagrađivanje</i>		
Polise osiguranja uplaćene tokom tekuće godine – bruto	15	15
	<u>15</u>	<u>15</u>
Ukupno ostalo ključno rukovodstvo	<u><u>851</u></u>	<u><u>782</u></u>

Nadzorni odbor čini 5 članova, od kojih su dva zaposlena u Grupi, jedan je bivši zaposlen Grupe, a dva su nezavisni članovi. Banka plaća mjesečnu naknadu za rad samo članovima koji nisu zaposleni u Grupi. Članovi Nadzornog odbora u skladu sa Politikom naknada ne ostvaruju pravo na varijabilnu nagradu.

Uprava Banke se tokom 2020. godine sastojala od 5 članova (31. decembar 2020: 4 člana). Iznos u okviru dugoročnog nagrađivanja članova Uprave za bruto isplate tokom tekuće godine po osnovu ranijih godina, ne uključuje isplate prethodnim članovima Uprave.

Od avgusta 2020. godine u ostalo ključno rukovodstvo uključeno je 8 radnika Banke, a 2019. godine zaključno sa julom 2020. godine bilo je 7 članova ostalog ključnog rukovodstva.

Iznos plata i nagrada isplaćen članovima Uprave i ključnom rukovodstvu uključuje 378 hiljada BAM (2019.: 400 hiljada BAM) doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje koji je uplaćen u obavezne penzione fondove po propisanim stopama.

U okviru redovnih transakcija obavljaju se transakcije sa licima povezanim sa Bankom po standardnim i fer tržišnim uslovima za koje smatramo da su „van dohvata ruke“ te procjenjujemo da Banka nema rizika od transfernih cijena.

Napomene uz finansijske izvještaje

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Kreditni i depoziti, te prihodi i rashodi po kreditima i depozitima članova Nadzornog odbora, Uprave Banke i ostalog ključnog rukovodstva i njihovih povezanih lica su kako slijedi:

	2020.	2019.
	'000 BAM	'000 BAM
Nadzorni odbor		
- Krediti na dan 31. decembra	10	-
- <i>Kamatni prihod za godinu</i>	1	-
- Depoziti na dan 31. decembra	101	43
- <i>Kamatni rashod za godinu</i>	1	-
Uprava		
- Krediti na dan 31. decembra	55	71
- <i>Kamatni prihod za godinu</i>	2	3
- Depoziti na dan 31. decembra	782	621
- <i>Kamatni rashod za godinu</i>	1	12
Ostalo ključno rukovodstvo		
- Krediti na dan 31. decembra	231	118
- <i>Kamatni prihod za godinu</i>	9	8
- Depoziti na dan 31. decembra	657	625
- <i>Kamatni rashod za godinu</i>	1	2
Ukupno ključno rukovodstvo		
- Kreditni na dan 31. decembra	296	189
- <i>Kamatni prihod za godinu</i>	12	11
- Depoziti na dan 31. decembra	1.540	1.289
- <i>Kamatni rashod za godinu</i>	3	14

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Upravljanje rizicima koje Banka preuzima u poslovnim aktivnostima, se provodi kroz sistem strategija, politika, programa, procedura rada i utvrđenih limita koji se kontinuirano nadograđuju u skladu sa promjenama u zakonskoj regulativi, promjenama poslovnih aktivnosti zasnovanim na tržišnim kretanjima i razvoju novih proizvoda, kao i kroz usvajanje standarda Grupe u pogledu upravljanja rizicima. Na nivou Grupe djeluje cjelokupan sistem upravljanja rizicima zasnovan na definisanom apetitu za rizik, strategijama rizika i operativnim politikama i procedurama, te postavljenim limitima rizika.

Nadzorni odbor i Uprava Banke propisuju načela cjelokupnog upravljanja rizicima te donose strategije rizika, koje pokrivaju to područje poslovanja. Odbor za rizike razmatra i izvještava Nadzorni odbor o sprovođenju strategije, adekvatnosti i načinu sprovođenja usvojenih politika i drugih procedura za upravljanje rizicima, kao i adekvatnosti i pouzdanosti cjelokupnog sistema za upravljanje rizicima.

U skladu sa politikama Grupe, Banka ima implementiran standardni pristup kreditnom riziku prema Bazel III sporazumu i to putem IT platforme koja je usklađena sa zahtjevima tih standarda.

Upravljanje rizicima je u nadležnosti člana Uprave Banke zaduženog za upravljanje rizicima i organizovano je kroz sljedeće organizacione jedinice:

- Odobravanje kreditnog rizika,
- Monitoring kreditnog rizika i upravljanje specijalnim plasmanima i
- Strateški, tržišni i operativni rizik.

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

U okviru Monitoringa kreditnog rizika i Upravljanja specijalnim plasmanima postoje dva odjeljenja: Monitoring kreditnog rizika – Upravljanje specijalnim plasmanima za pravna lica i Monitoring kreditnog rizika i Upravljanje specijalnim plasmanima za fizička lica. U okviru Strateškog, tržišnog i operativnog rizika takođe su dva odjeljenja: Kontrola kreditnog rizika i Basel II i Upravljanje tržišnim i operativnim rizikom. Upravljanje kolateralima, politike i procedure je funkcija koja djeluje u okviru Strateškog, tržišnog i operativnog rizika.

Najznačajnije vrste rizika kojima je Banka izložena su:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik i
- operativni rizik.

34.1. Kreditni rizik

Banka je izložena kreditnom riziku koji se može definisati kao mogućnost da dužnik ne ispuni svoje obaveze po ugovorima o kreditiranju, što rezultira finansijskim gubitkom za Banku. Preuzimanje kreditnog rizika regulisano je specifičnim pravilima i principima koje je definisala Grupa i lokalni regulator za područja kreditnih strategija, politika, razvoja modela, koncentracije rizika, upravljanja kolateralima, uvođenja novih proizvoda, monitoringa i izvještavanja. Izloženošću kreditnom riziku se upravlja u skladu sa važećim strategijama i politikama Banke, kao i drugim internim aktima propisanim od strane Nadzornog odbora i Uprave Banke. Strategijama kreditnog rizika su definisani glavni strateški ciljevi, te određeni limiti u preuzimanju kreditnog rizika u poslovanju sa svim segmentima klijenata.

Opšti principi i pravila upravljanja kreditnim rizikom definisani su Grupnim politikama, a Banka ih primjenjuje u svom poslovanju u skladu sa zahtjevima regulatora i Grupnim standardima i najboljom praksom.

a) Mjerenje kreditnog rizika

U mjerenju kreditnog rizika uglavnom su zastupljeni sljedeći faktori: rizik gubitka, koji proizlazi iz nesolventnosti dužnika i rizik gubitka, koji proizlazi iz promjene ocjene rizičnosti klijenta. Faktori, koji se uzimaju u obzir su i ukupna kreditna izloženost, koja uključuje bilansne i vanbilansne pozicije Banke, te kvalitet i vrijednost instrumenata obezbjeđenja.

Kreditni rizik se mjeri na nivou pojedinog korisnika kredita / transakcije i na nivou ukupnog portfolija. Banka uz podršku Grupe razvija i uspostavlja i sistem mjerenja kreditnog rizika na portfolio osnovi primjenjujući Basel III osnovne parametre kreditnog rizika za kalkulaciju očekivanog gubitka iz kreditnog portfolija, te kalkulaciju rizične aktive i internih kapitalnih zahtjeva za pokriće neočekivanih gubitaka zbog kreditnog rizika na osnovu obračuna kreditnog VaR („*Value at Risk*“). Kreditni VaR kao mjera ekonomskog / internog kapitala takođe je i osnovni input za definisanje kreditnih strategija, analizu kreditnih limita i koncentracije rizika.

Uspostavljeni sistem izvještavanja analizira glavne pokretače i komponente kreditnog rizika i njihovu dinamiku kako bi se po potrebi i na vrijeme preduzele korektivne aktivnosti. Izvještaji sadrže informacije o promjenama u veličini i kvalitetu kreditnog portfolija na nivou segmenta klijenata i za Banku.

b) Politike kontrole rizika

Banka upravlja, ograničava i kontroliše koncentracije kreditnog rizika gdje god je takav rizik utvrđen, a posebno u pogledu pojedinih klijenata i/ili grupa, te industrijskih sektora.

Banka uspostavlja nivo kreditnog rizika koji preuzima, postavljanjem ograničenja na iznos rizika prihvaćenog u odnosu na jednog zajmoprimca ili grupe, odnosno industrijske sektore. Takvi rizici se prate na redovnom kvartalnom nivou kroz izvještaj o koncentraciji izloženosti po industrijskim sektorima i usklađenosti sa usvojenom industrijskom strategijom, a o čemu se izvještava Kreditni odbor Banke.

Dodatno, kroz redovni mjesečni izvještaj za Kreditni odbor, Upravljanje rizicima izvještava Kreditni odbor o definisanim limitima na nivou Banke. O koncentraciji kreditnog rizika se redovno informišu Odbor za rizike i Nadzorni odbor.

Kreditni odbor, Uprava i Nadzorni odbor Banke se redovno informišu i o svim značajnim promjenama u iznosu i kvalitetu portfolija.

Kreditnim rizikom takođe se upravlja i redovnom analizom sposobnosti zajmoprimaca i potencijalnih podmirivanja obaveza otplate glavnice i kamate te promjenom kreditnih limita gdje je potrebno.

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

b) Politike kontrole rizika (nastavak)

Radi minimalizacije rizika u kreditnom poslovanju, Banka ima uspostavljen sistem sa politikama za definisanje, procjenu i tretman kolaterala, koji služi za osiguranje naplate potraživanja, te kao osiguranje za naplatu svojih potraživanja uzima prihvatljiv kolateral. Prihvatljiv kolateral predstavlja zalag koji ima poznato aktivno tržište i stabilne cijene, čija je vrijednost zadovoljavajuća u odnosu na potraživanja Banke i koji je dovoljan da zaštiti Banku od mogućeg gubitka glavnice, kamata, naknade i troškova naplate.

34.1.1. Maksimalna izloženost kreditnom riziku za bilansne i vanbilansne stavke

	31. decembar 2020. '000 BAM	31. decembar 2019. '000 BAM
Bilansna aktiva		
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 17.)	130.879	115.101
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	244
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat – dužničke hartije od vrijednosti (Napomena 18)	240.100	218.646
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	1.211.397	1.257.249
a) Obavezna rezerva kod Centralne banke (Napomena 19)	124.797	127.016
b) Krediti i potraživanja od banaka (Napomena 20)	151.480	104.115
c) Krediti i potraživanja od komitenata (Napomena 21)	935.120	1.026.118
Ostala aktiva (Napomena 24)	5.073	6.055
Ukupna bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	1.587.449	1.597.051
Vanbilansna aktiva		
Garancije i druga jemstva	109.428	99.199
Odobrena prekoračenja, okvimi krediti i garancije	131.608	121.979
Ukupna vanbilansna aktiva izložena kreditnom riziku	241.036	221.178
Stanje na dan 31. decembar	1.823.485	1.818.229

Banka uzima kolaterale za kredite i potraživanja u obliku novčanih depozita, garancija, hipoteka nad nekretninama, te drugih osiguranja nad imovinom i garancijama. Inicijalne procjene vrijednosti kolaterala, odnosno nekretnina, rade se već prilikom odobravanja kreditnog zahtjeva, odnosno sastavni su dio procesa odobravanja kreditnih zahtjeva klijenata.

Ponovne procjene se rade u skladu sa definisanim principima i pravilima sistema upravljanja kolateralima.

Da bi bile priznate kao kolateral nekretnine je potrebno redovno pratiti i revidirati vrijednost i to stambene nekretnine jednom u tri godine a poslovne jednom godišnje. Učestalije praćenje i provjera potrebni su u slučaju značajnih promjena tržišnih uslova.

U svrhu usklađivanja sa grupnim tehnikama smanjenja kreditnog rizika, Banka je implementirala funkcionalnost automatskog praćenja isteklih polisa osiguranja nekretnina i isteklih procjena i uvedeni su korektivni faktori u slučaju valutne neusklađenosti kolaterala i plasmana. Korektivni faktori se ne primjenjuju ukoliko je kolateral nekretnina ili pokretnina u EUR/BAM valuti za vrijeme dok je na snazi valutni odbor.

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjenja vrijednosti i rezervisanja – ECL

Umanjenje vrijednosti

Banka sa svakim datumom izvještavanja provjerava da li postoje objektivni znaci umanjenja vrijednosti finansijske imovine, kao što je prethodno objašnjeno u Napomeni 2.7.

Za potrebe kreditnog monitoringa i upravljanja kreditnim rizikom, Banka kreditni portfolio dijeli u sljedeće grupe:

- Nivo 1 i 2: prihodujući krediti,
- Nivo 3: neprihodujući krediti.

Finansijska imovina koju čine hartije od vrijednosti (HoV) klasifikovana je u Nivo 1 kreditnog rizika, u skladu sa ABRS regulativom kojom je definisano da se za sve plasmane centralnim vladama dodjeljuje Nivo 1, dok je u skladu sa grupnim pristupom, u izvještajima prema Grupi, Banka iste klasifikovala u Nivo 2, s obzirom da nemaju investicijski rang („non-investment grade“).

U svrhu određivanja umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja, Banka razlikuje dva pristupa:

- krediti koji se procjenjuju pojedinačno,
- krediti koji se procjenjuju na portfolio osnovi.

Kreditni, koji se procjenjuju pojedinačno

Individualno značajni krediti se procjenjuju pojedinačno, kako bi se utvrdilo da li postoje objektivni znaci umanjenja vrijednosti. Faktori koji mogu uticati na sposobnosti i spremnosti svakog pojedinačnog dužnika da ispuni svoju obavezu prema Banci su brojni i dijele se na jake i slabe uslove UTP (*Unlikely to pay*), a neki od njih su dati u nastavku:

- nepodmirenje ili kašnjenje u plaćanju kamata ili glavnice,
- nepoštovanje uslova ugovora,
- pokretanje izvršnog ili stečajnog postupka,
- konkretne informacije o poteškoćama u poslovanju (npr. izražene u nedovoljnoj likvidnosti klijenta),
- značajne promjene u klijentovom tržišnom okruženju i
- globalna ekonomska situacija.

Detaljan pregled i opis UTP uslova definisan je kroz Smjernicu o definiciji slučaja neizvršenja obaveza.

Kreditni koji se procjenjuju na portfolio osnovi

U svrhu procjene umanjenja vrijednosti kredita koji nisu pojedinačno značajni, krediti se grupišu na bazi sličnih karakteristika kreditnog rizika. Banka je izvršila segmentaciju portfolija i u okviru nje podjelu na grupe rizika na bazi rejtinga za pravna lica i vrste proizvoda i dana kašnjenja za fizička lica, te u skladu s tim, primjenom parametara (vjerovatnoće neizvršenja obaveza, gubitka zbog neizvršenja i iznosa koji Banka potražuje u slučaju neizvršenja obaveza) utvrđenih Basel III standardima i usklađenih s MSFI zahtjevima, kao i Odlukom ABRS kreira umanjenje vrijednosti.

Manuelna usklađivanja za klijente značajno povećanog kreditnog rizika

Za klijente, za koje je identifikovana značajno povećana izloženost kreditnom riziku, tj. klijente klasifikovane u Nivo 2, u izuzetnim slučajevima gdje je utvrđeno da izračun na portfolio osnovi ne odražava identifikovani nivo kreditnog rizika klijenta, Banka zadržava pravo individualne procjene potrebnih rezervisanja. Ovo naročito važi za klijente klasifikovane kao klijenti na monitoring listi (WL - *Watch list*) - šifra statusa izvršenja (PSC Performance Status CODE 600 i 601) i klijente, koji su klasifikovani kao restrukturisanje (PSC 651), koji su i dalje u prihodujućem portfolioju.

Prijedlog iznosa ECL određuje Monitoringa kreditnog rizika i upravljanja specijalnim plasmanima, pri čemu iznos ECL ne može biti veći od minimalno definisanog iznosa ECL za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza za koje se obračun ECL utvrđuje po principu individualne procjene. Odobravanje predloženih iznosa ECL u nadležnosti je Kreditnog odbora Banke.

Ukoliko je u skladu sa internom metodologijom utvrđeni iznos očekivanih kreditnih gubitaka veći od onih koji proizlaze iz odredaba definisanih Odlukom, Banka je dužna je primijeniti tako utvrđen veći iznos.

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjenja vrijednosti i rezervisanja – ECL (nastavak)

Analiza kreditnog portfolija u skladu sa navedenim kategorijama navedena je u nastavku:

Finansijska imovina po amortizovanom trošku – Kreditni i potraživanja od komitenata	31. decembar 2020.			31. decembar 2019.		
	Kreditni	'000 BAM Umanjenje vrijednosti	%	Kreditni	'000 BAM Umanjenje vrijednosti	%
Nivo 1 i 2						
- krediti pravnim licima	512.228	11.851	2,3%	548.633	5.353	1,0%
- krediti fizičkim licima	445.062	12.273	2,8%	488.260	8.121	1,7%
	957.290	24.124	2,5%	1.036.893	13.474	1,3%
Nivo 3						
- krediti pravnim licima	6.669	6.412	96,2%	7.969	7.948	99,7%
- krediti fizičkim licima	18.136	16.439	90,6%	16.255	13.577	83,5%
	24.805	22.852	92,1%	24.224	21.525	88,9%
Ukupno krediti	982.095	46.975	4,8%	1.061.117	34.999	3,3%

Pokrivenost neprihodujućeg portfolija rezervisanjima iznosi 92,1% (2019.: 88,9%).

U nastavku se nalazi analiza bruto i neto kredita i potraživanja od komitenata:

Finansijska imovina po amortizovanom trošku – Kreditni i potraživanja od komitenata	31. decembar 2020. '000 BAM	31. decembar 2019. '000 BAM
Pravna lica		
Nivo 1 i 2: Prihodujući nedospjeli krediti	509.843	546.837
Nivo 1 i 2: Prihodujući dospjeli krediti	2.385	1.796
Nivo 3: Neprihodujući krediti	6.669	7.969
Bruto izloženost (Nivo 1, 2 i 3)	518.897	556.602
Umanjenje vrijednosti (Nivo 1, 2 i 3)	(18.623)	(13.301)
Neto izloženost (Nivo 1, 2 i 3)	500.960	543.301
Fizička lica		
Nivo 1 i 2: Prihodujući nedospjeli krediti	444.650	487.882
Nivo 1 i 2: Prihodujući dospjeli krediti	411	378
Nivo 3: Neprihodujući krediti	18.137	16.255
Bruto izloženost (Nivo 1, 2 i 3)	463.198	504.515
Umanjenje vrijednosti (Nivo 1, 2 i 3)	(28.712)	(21.698)
Neto izloženost (Nivo 1, 2 i 3)	434.486	482.817
Ukupna bruto izloženost (Pravna i fizička lica)	982.096	1.061.117
Nivo 1 i 2: Prihodujući krediti – umanjenje vrijednosti	(24.124)	(13.474)
Nivo 3: Neprihodujući krediti – umanjenje vrijednosti	(22.851)	(21.525)
Neto izloženost (Pravna i fizička lica)	935.120	1.026.118

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjavanja vrijednosti i rezervisanja (nastavak)

a) Nivo 1 i 2: prihodujući nedospjeli krediti

Kvalitet portfolija kredita klijentima, koji nisu dospjeli, može se procijeniti na osnovu internog standardnog praćenja. Krediti klijenata se redovno prate i sistemski pregledaju radi otkrivanja nepravilnosti ili znakova upozorenja. Isti su predmet stalnog monitoringa s ciljem preduzimanja pravovremenih akcija, koje su usklađene sa poboljšanjem / pogoršanjem rizičnog profila klijenta.

Pregled bruto izloženosti prihodujućih nedospjelih kredita prema vrsti klijenta je kako slijedi:

	Kreditni fizičkim licima				Kreditni pravnim licima			
	Potrošački krediti	Stambeni krediti	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Ukupno	Javni i finansijski sektor i internacionalni klijenti	Domaći poslovni subjekti	Preduzetničko bankarstvo	Ukupno
31. decembar 2020.								
Nivo 1 i 2								
Standardno praćenje	293.635	126.746	24.680	445.062	333.405	143.003	35.820	512.228
31. decembar 2019.								
Nivo 1 i 2								
Standardno praćenje	327.716	134.198	25.968	487.882	341.325	162.443	43.069	546.837

b) Nivo 1 i 2: prihodujući dospjeli krediti

Bruto iznos prihodujućih dospjelih kredita i potraživanja od komitenata prikazani su u tabeli ispod:

	Kreditni fizičkim licima				Kreditni pravnim licima			
	Potrošački krediti	Stambeni krediti	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Ukupno	Javni i finansijski sektor i internacionalni klijenti	Domaći poslovni subjekti	Preduzetničko bankarstvo	Ukupno
31. decembar 2020.								
Dospjelo—Nivo 1 i 2:								
- do 30 dana	133	1	206	340	7	1.233	376	1.616
- od 30 – 60 dana	26	-	25	51	-	-	100	100
- od 60 – 90 dana	12	-	9	21	652	18	-	670
- iznad 90 dana	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	171	1	240	411	659	1.251	476	2.385
Vrijednost zaloga	-	-	-	-	-	11	130	141
31. decembar 2019.								
Dospjelo—Nivo 1 i 2:								
- do 30 dana	59	-	170	229	6	1.216	145	1.367
- od 30 – 60 dana	47	-	29	76	-	-	11	11
- od 60 – 90 dana	13	-	60	73	252	166	-	418
- iznad 90 dana	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	119	-	259	378	258	1.382	156	1.796
Vrijednost zaloga	-	-	-	-	-	218	28	246

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjena vrijednosti i rezervisanja (nastavak)

c) Nivo 3: neprihodujući krediti

Podjela neprihodujućih kredita od komitenata, zajedno sa alociranom vrijednošću povezanih instrumenata osiguranja, je kako slijedi:

	Kreditni fizičkim licima				Kreditni pravnim licima			
	Potrošački krediti '000 BAM	Stambeni krediti '000 BAM	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima '000 BAM	Ukupno '000 BAM	Javni i finansijski sektori internacionalni klijenti '000 BAM	Domaći poslovni subjekti '000 BAM	Preduzećničko bankarstvo '000 BAM	Ukupno '000 BAM
31. decembar 2020.								
Neprihodujući krediti – Nivo 3	13.797	3.335	1.005	18.137	2.122	1.864	2.682	6.668
Vrijednost zaloga	1	317	-	318	-	-	-	-
31. decembar 2019.								
Neprihodujući krediti – Nivo 3	12.187	3.038	1.030	16.255	2.434	2.245	3.290	7.969
Vrijednost zaloga	12	1.930	-	1.942	1.405	207	713	2.325

Podaci prikazani u navedenoj tabeli iskazani su u bruto iznosu.

Na dan 31. decembra 2020. godine, imovina stečena u postupku prinudne naplate kredita iznosi 913 hiljada BAM (31. decembar 2019.: 922 hiljade BAM).

d) Restrukturisani krediti i potraživanja

Tokom godine Banka je restrukturisala određene kredite klijentima, s ciljem poboljšanja njihove krajnje naplativosti. Restrukturisanje se uglavnom sprovodi zbog pogoršanja ili sprečavanja daljeg pogoršanja finansijske pozicije klijenata na osnovu analize mogućnosti uspješnog restruktuiranja, s ciljem otklanjanja poteškoća u poslovanju klijenta u definisanom roku i povrata klijenta u prihodujući portfolio.

Restrukturisani krediti (izloženost po svim restrukturisanim plasmanima bez obzira da li su u nadležnosti Poslovnih segmenata ili Monitoringa kreditnog rizika i Upravljanja specijalnim plasmanima) iznosili su ukupno 5.572 hiljada BAM (31. decembar 2019.: 8.091 hiljadu BAM).

Smanjenje ukupne izloženosti restrukturisanih plasmana rezultat je naplate izloženosti i računovodstvenog otpisa.

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
	'000 BAM	'000 BAM
Restrukturisani krediti	5.682	8.091
Kreditni portfolio – bruto	982.096	1.061.117
Učešće restrukturisanih kredita u bruto kreditnom portfoliju	0,6%	0,8%

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjnja vrijednosti i rezervisanja (nastavak)

d) Restrukturisasi krediti i potraživanja (nastavak)

Restrukturisane izloženosti po nivoima kreditnog rizika prikazane su u tabeli ispod:

	Restrukturisane izloženosti (nivo kreditnog rizika)					
	Nivo 1		Nivo 2		Nivo 3	
	restrukturisana izloženost – bruto	umanjenje vrijednosti	restrukturisana izloženost – bruto	umanjenje vrijednosti	restrukturisana izloženost – bruto	umanjenje vrijednosti
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
31. decembar 2020.						
Fizička lica	10	1	725	34	1.471	1.271
Pravna lica	-	-	197	2	3.279	3.022
Ukupno	10	1	922	36	4.750	4.293

	Restrukturisane izloženosti (nivo kreditnog rizika)					
	Nivo 1		Nivo 2		Nivo 3	
	restrukturisana izloženost – bruto	umanjenje vrijednosti	restrukturisana izloženost – bruto	umanjenje vrijednosti	restrukturisana izloženost – bruto	umanjenje vrijednosti
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
31. decembar 2019.						
Fizička lica	15	-	1.173	122	966	780
Pravna lica	-	-	1.713	183	4.224	4.224
Ukupno	15	-	2.886	305	5.190	5.004

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.3. Koncentracije kreditnog rizika

a) Geografska koncentracija kreditnog rizika

Geografska koncentracija rizika portfolija kredita u potpunosti se odnosi na pravna i fizička lica te ostale subjekte koji su locirani u Bosni i Hercegovini.

b) Koncentracija kreditnog rizika po privrednim granama

Kreditni portfolio Banke na dan 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. godine analiziran je prema privrednim granama u sljedećoj tabeli:

	31. decembar 2020. '000 BAM	31. decembar 2019. '000 BAM
Pravna lica		
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	8.255	6.900
Vađenje ruda i kamena	959	918
Prerađivačka Industrija	107.269	100.634
Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom i plinom	9.180	19.510
Snabdijevanje vodom i djelatnosti sanacije životne sredine	1.319	1.819
Građevinarstvo	30.512	39.791
Trgovina na veliko i na malo	80.751	117.846
Prevoz i skladištenje	14.207	10.366
Djelatnosti hotelijerstva i ugostiteljstva	6.520	631
Informacije i komunikacije	45.295	48.791
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	10.043	5.710
Poslovanje nekretninama	532	641
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	2.752	2.687
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	6	17
Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	170.359	169.536
Obrazovanje	103	129
Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	30.800	30.542
Umjetnost, zabava i rekreacija	16	22
Ostale uslužne djelatnosti	19	112
	518.897	556.602
Fizička lica	463.198	504.515
Ukupno bruto krediti	982.095	1.061.117
Umanjenje vrijednosti kredita	(46.975)	(34.999)
Ukupno neto krediti	935.120	1.026.118

Struktura kreditnog portfolija se redovno nadgleda Upravljanje rizicima radi prepoznavanja mogućih događaja koji bi mogli imati veliki uticaj na kreditni portfolio (uobičajeni rizični faktori) i ukoliko je potrebno ublažiti izloženost Banke prema određenim sektorima u ekonomiji.

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.3. Koncentracije kreditnog rizika (nastavak)

c) Velike izloženosti kreditnom riziku

	31. decembar 2020. '000 BAM	31. decembar 2019. '000 BAM
Velike izloženosti kreditnom riziku		
Broj klijenata sa izloženošću većom od 10% priznatog kapitala	5	3
Bilansna i vanbilansna izloženost – bruto	273.679	91.047
Umanjenje vrijednosti i rezervisanje na vanbilans (ECL)	(1.931)	(71)
Bilansna i vanbilansna izloženost – neto	271.748	90.976
	31. decembar 2020. '000 BAM	31. decembar 2019. '000 BAM
Izloženost prema Javnom sektoru (Centralne institucije)		
Bilansna i vanbilansna izloženost – bruto	76.776	136.409
Umanjenje vrijednosti i rezervisanje na vanbilans (ECL)	(967)	(249)
Bilansna i vanbilansna izloženost – neto	75.809	136.160
Bilansna izloženost – Hartije od vrijednosti	240.100	218.646

34.1.5. Krediti kojim je odobren moratorijum ili druga posebna mjera zbog uticaja Covid-19

	Pravna lica			Fizička lica			Ukupno		
	Kreditni u moratorijumu		ECL	Kreditni u moratorijumu		ECL	Kreditni u moratorijumu		ECL
	'000 BAM	'000 BAM		'000 BAM	'000 BAM		'000 BAM	'000 BAM	
31. decembar 2020.									
Nivo 1	4.720	23	0,5%	124	2	1,6%	4.844	25	0,5%
Nivo 2	23.505	2.067	8,8%	483	71	14,7%	23.988	2.138	8,9%
Nivo 3	5.940	1.481	24,9%	60	48	80,0%	6.000	1.529	25,5%
Ukupno	34.165	3.571	10,5%	667	121	18,1%	34.832	3.692	10,6%

	Bruto iznos kredita prema preostalom periodu do isteka posebne mjere				Ukupno	Ukupno bruto krediti	
	Do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 9 mjeseci	Od 9 do 12 mjeseci		'000 BAM	%
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM			
31. decembar 2020.							
Pravna lica	23.485	4.740	5.940	-	34.165	518.897	6,6%
Fizička lica	506	161	-	-	667	463.198	0,1%
Ukupno	23.991	4.901	5.940	-	34.832	982.095	3,5%

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće biti u stanju da potpuno bez odlaganja izmiri svoje finansijske obaveze. U tom smislu, osnovni cilj Banke kod upravljanja rizikom likvidnosti, kao centralnim rizikom prisutnim u bankarskom poslovanju, jeste da uskladi svoje poslovne aktivnosti i obezbijedi optimalnu likvidnost, u skladu sa minimalnim standardima i limitima propisanim od Agencije za bankarstvo Republike Srpske, Centralne banke BiH i Grupe.

Banka ima pristup različitim izvorima finansiranja koji uključuju različite vrste depozita fizičkih i pravnih lica, banaka (unutar i van Grupe), te kreditnih linija. Navedeni izvori omogućavaju fleksibilnost izvora finansiranja, te ograničavaju zavisnost o bilo kojem pojedinačnom izvoru, samim tim obezbjeđujući visok nivo samoodrživosti u eventualnim kriznim periodima.

Banka je implementirala politike likvidnosti Grupe kojima su definisane metode i procedure analize parametara likvidnosti, a koje pokrivaju upravljanje i kontrolu rizika likvidnosti, kako u uslovima redovnog poslovanja, tako i u kriznim situacijama. U skladu sa smjernicama Grupe i zahtjevima lokalnog regulatora, izloženost riziku likvidnosti drži se na nivou na kojem Banka može biti u stanju da poštuje svoje obaveze plaćanja na redovnoj osnovi, ali i u periodu kriza.

Redovno poslovanje podrazumijeva uobičajene dnevne aktivnosti za koje je uobičajeno da se ne aktivira nijedna faza iz Plana za likvidnost za nepredviđene slučajeve poremećaja likvidnosti.

Najvažnije aktivnosti usmjerene su na obavljanje uobičajenih tržišnih transakcija, u okviru propisanih limita izloženosti riziku, u skladu sa definisanim planom finansiranja, kao i odlukama nadležnih tijela i operativnih funkcija.

Ove aktivnosti se uglavnom svode na upravljanje kratkoročnom i dugoročnom likvidnošću, upravljanje izvršenjem plana finansiranja, redovno praćenje i analizu rezultata testiranja otpornosti na stres rizika likvidnosti, kao i dosljednu primjenu načela određivanja internih cijena.

Rizik kratkoročne likvidnosti mjeri se kroz operativne korpe ročnosti do godinu dana, putem neto novčanih tokova (priliva / odliva), kao i preko koeficijenta pokrića likvidnosti (LCR), gdje je Banka dužna da obezbijedi odgovarajući nivo zaštitnog sloja likvidnosti, kako bi zadovoljila potrebe za likvidnošću za scenarij stresa likvidnosti od 30 kalendarskih dana.

Kratkoročna likvidnost limitira izloženosti po svim valutama, kao i ukupnu izloženost. Mjere strukturalne likvidnosti nastoje osigurati odgovarajuću ravnotežu između imovine i obaveza u srednjem-dugom roku (preko godinu dana), kako bi se obezbijedila strukturalna stabilnost i ograničila zavisnost od kratkoročnog, manje stabilnog finansiranja.

Testiranje otpornosti na stres kratkoročne likvidnosti mjeri da li dostupne rezerve likvidnosti mogu osigurati da Banka izdrži hipotetički nedostatak kratkoročnih izvora sredstava. Scenariji se baziraju na konceptu korpi ročnosti imovine i njenog znavljanja. Relevantni scenariji su definisani s ciljem predstavljanja mogućih događaja sa potencijalno negativnim uticajem na likvidnost. S obzirom na prirodu stres testa likvidnosti, kao alat za procjenu različitih rizika likvidnosti prihvatljiv je kombinovani scenario.

Banka je upravljanje likvidnošću u vanrednim situacijama definisala dokumentom Politika likvidnosti UniCredit Bank a.d. Banja Luka, Prilog 1 Plan za likvidnost za nepredviđene slučajeve poremećaja likvidnosti UniCredit Bank a.d. Banja Luka.

Banka ima obavezu da održava likvidnost u okvirima propisanim od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske i Centralne banke Bosne i Hercegovine:

- održavanje obavezne rezerve,
- održavanje dekadne i dnevne likvidnosti,
- ročna usklađenost finansijske aktive i pasive,
- koeficijent pokrića likvidnosti (LCR).

Banka je u obavezi da izvještava Agenciju za bankarstvo Republike Srpske o koeficijentu pokrića likvidnosti na mjesečnom nivou.

Koeficijent pokrića likvidnosti na kraju godine iznosio je:

	<u>31. decembar 2020.</u>	<u>31. decembar 2019</u>
Koeficijent pokrića likvidnosti		
(LCR) u %	218%	143%

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

Cilja upravljanja strukturnom likvidnošću je da osigura finansijsku stabilnost Banke. Osnovni je cilj izbjeći pretjerane i neočekivane pritiske na potrebe finansiranja kratkoročne pozicije likvidnosti i osigurati optimalne izvore finansiranja i povezane troškove. To je moguće postići na način da se uspostavi ravnoteža između srednjoročne i dugoročne stabilne imovine te odgovarajućih stabilnih izvora finansiranja.

Prilagođeni NSFR omjer prati strukturnu likvidnost po vremenskim korpama preko tri i preko pet godina.

PRILAGOĐENI NSFR	(u milionima BAM)			
	31. decembar 2020.		31. decembar 2019.	
	>3G	>5G	>3G	>5G
Stavke koje omogućavaju stabilne izvore finansiranja	371	346	334	294
Stavke koje zahtijevaju stabilne izvore finansiranja	473	276	504	288
NET STL	546	546	471	471
Stavke koje omogućavaju stabilne izvore finansiranja + NET STL	917	893	804	765
Nivo upozorenja	124%	124%	126	126
Vrijednost	194%	324%	160%	266%

Stavke koje omogućavaju stabilne izvore finansiranja i neto kratkoročne obaveze dovoljne su za pokrivanje stavki koje zahtijevaju stabilne izvore finansiranja u relevantnim vremenskim korpama.

Strukturi FX Gap prati ročnu usklađenost po materijalno značajnim valutama (EUR, ostalo) u vremenskim korpama preko jedne godine.

EUR FX GAP >1G	(u milionima BAM)	
	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Obaveze u korpama >1G	123	188
NET STL	208	207
Potraživanja u korpama >1G	352	407
Nivo upozorenja (max)	(156)	(156)
Vrijednost	(21)	(13)

OSTALO FX GAP >1G	(u milionima BAM)	
	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Obaveze u korpama >1G	-	-
NET STL	16	16
Potraživanja u korpama >1G	-	-
Nivo upozorenja (max)	(78)	(78)
Vrijednost	16	16

Stavke koje omogućavaju stabilne izvore finansiranja i neto kratkoročne obaveze u značajnim valutama, različitim od domaće valute (EUR i ostale valute), dovoljne su za pokrivanje stavki koje zahtijevaju stabilne izvore finansiranja u razredima preko jedne godine.

Zahtjev za stabilnim izvorima finansiranja (engl. NSFR – Net Stable Funding Ratio) predstavlja omjer iznosa stabilnih izvora finansiranja i potrebnih izvora finansiranja. Cilj je da osigura minimalno prihvatljiv nivo dugoročnih izvora finansiranja za trenutni nivo i strukturu imovine banke, te ograniči mogućnost oslanjanja na kratkoročne izvore finansiranja, posebno tokom perioda stresa.

NSFR	(u milionima BAM)	
	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Stavke koje omogućavaju stabilne izvore finansiranja	784	892
Stavke koje zahtijevaju stabilne izvore finansiranja	1.132	1.132
Nivo upozorenja	105%	106%
Limit	102%	101%
Zahtjev za stabilnim izvorom finansiranja (%)	144%	127%

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

U narednim tabelama prikazana je struktura likvidnosti na dan 31. decembra 2020. godine i 31. decembra 2019. godine koja predstavlja pregled sredstava i obaveza po odgovarajućim vremenskim korpomama, a na osnovu preostalog perioda ugovorenog dospijeaća, uz sljedeće izuzetke:

1. tekući i štedni računi po viđenju, te prekoračenja po tekućim računima pravnih i fizičkih lica raspoređeni su na bazi njihove procijenjene stabilnosti;
2. neprihodujući krediti, materijalna imovina, kapital i rezerve mapiraju se takođe prema standardnim pravilima Grupe, na najduži rok dospijeaća.

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2020.	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Imovina						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	164.663	-	-	-	-	164.663
Finansijska imovina za trgovanje	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	9.450	-	29.878	174.691	26.329	240.348
Finansijska imovina po amortizovanom trošku						
a) Obavezna rezerva kod Centralne banke	124.797	-	-	-	-	124.797
b) Krediti i potraživanja od banaka	135.480	-	-	16.000	-	151.480
c) Krediti i potraživanja od komitenata	43.024	67.960	174.228	431.860	218.048	935.120
Materijalna imovina	-	-	-	-	23.725	23.725
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	11.551	11.551
Tekuće poresko sredstvo – više plaćen porez na dobit	123	246	720	-	-	1.089
Odloženo poresko sredstvo	-	-	160	-	-	160
Ostala aktiva	-	-	5.073	-	-	5.073
Ukupno imovina	477.537	68.206	210.059	622.551	279.653	1.658.006
Obaveze, kapital i rezerve						
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku						
a) Depoziti i krediti od banaka	48.009	35.205	9.779	130.817	35.637	259.447
b) Depoziti i krediti od komitenata	473.485	75.830	304.830	223.599	32.567	1.110.311
c) obaveze po osnovu zakupa	53	107	480	1.552	214	2.406
Odložene poreske obaveze	-	-	557	-	-	557
Ostale obaveze	-	-	26.109	-	-	26.109
Rezervisanja za rizike i troškove	-	-	4.565	-	-	4.565
Kapital i rezerve	-	-	-	-	254.611	254.611
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	521.547	111.142	346.320	355.968	323.029	1.658.006
Neusklađenost ročne strukture	(44.010)	(42.935)	(136.261)	266.583	(43.377)	-

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

31. decembar 2019.	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Imovina						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	143.893	-	-	-	-	143.893
Finansijska imovina za trgovanje	244	-	-	-	-	244
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	9.963	183	5.018	192.810	10.914	218.888
Finansijska imovina po amortizovanom trošku						
a) Obavezna rezerva kod Centralne banke	127.016	-	-	-	-	127.016
b) Krediti i potraživanja od banaka	88.115	-	-	16.000	-	104.115
c) Krediti i potraživanja od komitenata	66.940	41.218	158.168	493.390	266.402	1.026.118
Materijalna imovina	-	-	-	-	24.765	24.765
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	10.530	10.530
Odloženo poresko sredstvo	-	-	6	-	-	6
Ostala aktiva	-	-	6.055	-	-	6.055
Ukupno imovina	436.171	41.401	169.247	702.200	312.611	1.661.630
Obaveze, kapital i rezerve						
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku						
a) Depoziti i krediti od banaka	41.603	85.009	114.193	110.723	2.329	353.857
b) Depoziti i krediti od komitenata	206.714	65.916	184.325	327.755	250.955	1.035.665
c) obaveze po osnovu zakupa	52	111	498	2.030	385	3.076
Obaveze poreza na dobit	-	-	381	-	-	381
Odložene poreske obaveze	-	-	263	-	-	263
Ostale obaveze	-	-	18.362	-	-	18.362
Rezervisanja za rizike i troškove	-	-	5.231	-	-	5.231
Kapital i rezerve	-	-	-	-	244.795	244.795
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	248.369	151.036	323.253	440.508	498.464	1.661.630
Neusklađenost ročne strukture	187.802	(109.635)	(154.006)	261.692	(185.853)	-

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima

Tržišni rizici proizlaze iz opštih i specifičnih kretanja i promjena određenih tržišnih varijabli (kamatnih stopa, cijena hartija od vrijednosti, valuta) koje mogu uticati na ekonomsku vrijednost portfolija u knjizi trgovanja i u knjizi Banke. Banka je izložena tržišnim rizicima uglavnom zbog pozicija i poslovnih aktivnosti u knjizi Banke.

Upravljanje izloženosti tržišnim rizicima uključuje aktivnosti vezane za poslovanje Tržišta i Upravljanja aktivom i pasivom, a uređeno je kroz sistem internih akata i mrežu definisanih limita i signala upozorenja, koji se nadgledaju na dnevnoj bazi. Mjerenje tržišnih rizika zasniva se na VaR („Value at Risk“) metodologiji; VaR je procijenjeni potencijalni prekononočni gubitak koji nastaje na ukupnoj i pojedinim pozicijama bilansne strukture u definisanom periodu, zasnovan na brojnim pretpostavkama promjena tržišnih uslova sa nivoom pouzdanosti od 99%. Grupa koristi istorijsku simulaciju volatilnosti kao model procjene, koji se bazira na posljednjih 250 opservacija dnevnih povrata. Kvalitet VaR modela kontinuirano se prati retroaktivnim testiranjem. Pored VaR modela Tržišni i operativni rizik koristi i limite otvorene devizne pozicije i kalkulaciju baznog boda (BPV) kao dopunu postavljenim VaR limitima.

Faktori koji su takođe od važnosti za procjenu uticaja tržišnih rizika na portfolio Banke, su i stres orijentisani nivoi upozorenja i limiti a rezultati su uključeni u redovne ALCO izvještaje (izvještaji, koji se prezentuju Odboru za upravljanje aktivom i pasivom Banke).

Aktivnosti na reviziji limita tržišnih rizika Banka sprovodi usko saradujući sa UniCredit Grupom. Ove aktivnosti rade se najmanje na godišnjem nivou, a po potrebi i češće, u skladu sa poslovnim promjenama nastalim mijenjanjem zakonske regulative, razvojem ciljeva poslovnih strategija, kao i ciljanim profilom rizika.

Skup dokumenata sa pravilima za poslovne aktivnosti koje obavljaju Tržišta i za upravljanje tržišnim rizicima, sačinjen je u vidu internih akata Finansijskih tržišta i Strategije tržišnih rizika. Samo dozvoljenim nosiocima rizika omogućeno je da ulaze u rizične pozicije.

Pregled ukupne VaR pozicije Banke:

	2020. '000 BAM	2019. '000 BAM
- prosjek za period	696	679
- maksimalan za period	3.638	794
- minimalan za period	2.894	611

Pored implementiranja Grupnih tehnika, metoda i modela mjerenja tržišnih rizika, Banka kontinuirano radi na unapređenju poslovnih procesa i kvaliteta podataka.

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.1. Valutni rizik

Valutni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed promjene kursa valuta. Izloženost valutnom riziku proizlazi iz kreditnih, depozitnih i aktivnosti trgovanja i kontroliše se dnevno, prema zakonskim i od strane Grupe utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te u ukupnom iznosu za svu imovinu i obaveze denominovane u stranoj valuti ili vezane za stranu valutu.

Upravljanje valutnim rizikom obuhvata praćenje i kontrolu individualnih pozicija u stranim valutama i ukupne devizne pozicije Banke. Otvorena pozicija se određuje na osnovu svih bilansnih i vanbilansnih pozicija. Limiti deviznog rizika postavljaju ograničenja na maksimalan iznos otvorene devizne pozicije po valutama. Banka kontinuirano vrši monitoring deviznog rizika putem limita propisanih od strane lokalne regulative i Grupe.

U skladu sa odlukom lokalnog regulatora, kojom se uređuju minimalni standardi za upravljanje deviznim rizikom, Banka je dužna da odnose između aktive i pasive u svakoj pojedinoj valuti održava tako da njena ukupna otvorena devizna pozicija na kraju svakog radnog dana ne bude veća od 40% njenog priznatog (regulatornog) kapitala.

Svoje poslovne aktivnosti Banka usmjerava u pravcu minimizacije neusklađenosti između stavki aktive i obaveza u stranim valutama ili sa ugovorenim valutnom klauzulom održavajući dnevno poslovanje u granicama postavljenih limita.

Sve osjetljivosti koje proizlaze iz pozicija u vezi sa valutama obuhvaćene su i opštim dnevnim VaR limitom, koji, između ostalih rizika, ograničava i maksimalno dozvoljeni gubitak otvorenih pozicija u stranim valutama.

Pokazatelji valutnog rizika:	2020.	2019.
- Na dan 31. decembar	7.24%	4.33%
- Maksimalan za period – mjesec decembar	32.71%	25.93%
- Minimalan za period – mjesec decembar	5.15%	0.38%

S obzirom na prisustvo Valutnog odbora (*Currency Board* režima Centralne banke BiH), prema kojem je odnos domaće valute i evra fiksiran, može se smatrati da ne postoji izloženost Banke riziku promjene kursa EUR/BAM.

Od rizika izloženosti valutnom riziku u drugim stranim valutama osim EUR Banka se štiti upravljanjem deviznom pozicijom u okviru strategije Tržišta na način da se pozicije otvorene kroz poslovanje s klijentima zatvaraju suprotnim transakcijama, tako da se otvorena pozicija Banke svodi na minimum.

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.1. Valutni rizik (nastavak)

Analiza imovine i obaveza iskazanih u deviznim iznosima sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine i na dan 31. decembra 2019. godine prikazana je u narednoj tabeli.

31. decembar 2020.	EUR '000 BAM	EUR vezane pozicije '000 BAM	USD '000 BAM	Ostale valute '000 BAM	Ukupno valute '000 BAM	BAM '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Imovina							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.699	-	789	2.312	6.800	157.863	164.663
Finansijska imovina za trgovanje	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	66.498	146.286	-	-	212.784	27.564	240.348
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	138.395	397.508	8.678	11.154	555.735	655.662	1.211.397
a) Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	124.797	124.797
b) Krediti i potraživanja od banaka	115.755	-	8.678	11.154	135.587	15.893	151.480
c) Krediti i potraživanja od komitenata	22.640	397.508	-	-	420.148	514.972	935.120
Materijalna imovina	-	-	-	-	-	23.725	23.725
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	11.551	11.551
Tekuće poresko sredstvo – više plaćen porez na dobit	-	-	-	11.154	-	1.089	1.089
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	160	160
Ostala aktiva	400	-	4	3	407	4.666	5.073
Ukupno imovina	208.992	543.794	9.471	13.469	775.726	882.280	1.658.006
Obaveze							
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	520.280	194.782	9.399	12.732	737.193	634.971	1.372.164
a) Depoziti i krediti od banaka	243.125	-	-	-	243.125	16.322	259.447
b) Depoziti i krediti od komitenata	277.155	194.782	9.399	12.732	494.068	616.243	1.110.311
c) Obaveze po osnovu zakupa	-	-	-	-	-	2.406	2.406
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	557	557
Ostale obaveze	4.033	-	116	224	4.373	21.736	26.109
Rezervisanja za rizike i troškove	58	-	-	-	58	4.507	4.655
Ukupno obaveze	524.371	194.782	9.515	12.956	741.624	661.771	1.403.395
Kapital i rezerve	450	-	-	-	450	254.161	254.611
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	524.821	194.782	9.515	12.956	742.074	915.932	1.658.006
Neto devizna pozicija	(315.829)	349.012	(44)	513	33.652	(33.652)	-

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.1. Valutni rizik (nastavak)

31. decembar 2019.	EUR '000 BAM	EUR vezane pozicije '000 BAM	USD '000 BAM	Ostale valute '000 BAM	Ukupno valute '000 BAM	BAM '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Imovina							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.839	-	615	1.837	6.291	137.602	143.893
Finansijska imovina za trgovanje	-	-	-	-	-	244	244
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	66.520	151.402	-	-	217.922	966	218.888
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	111.144	449.367	1.020	9.802	571.333	685.916	1.257.249
a) Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	127.016	127.016
b) Krediti i potraživanja od banaka	77.375	-	1.020	9.802	88.197	15.918	104.115
c) Krediti i potraživanja od komitenata	33.769	449.367	-	-	483.136	542.982	1.026.118
Materijalna imovina	-	-	-	-	-	24.765	24.765
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	10.530	10.530
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	6	6
Ostala aktiva	153	-	4	4	161	5.894	6.055
Ukupno imovina	181.656	600.769	1.639	11.643	795.707	865.923	1.661.630
Obaveze							
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	605.128	141.697	9.623	11.210	767.658	624.940	1.392.598
a) Depoziti i krediti od banaka	337.433	-	-	-	337.433	16.424	353.857
b) Depoziti i krediti od komitenata	267.695	141.697	9.623	11.210	430.225	605.440	1.035.665
c) Obaveze po osnovu zakupa	-	-	-	-	-	3.076	3.076
Tekući porez na dobit	-	-	-	-	-	381	381
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	263	263
Ostale obaveze	974	20	4	4	1.002	17.360	18.362
Rezervisanja za rizike i troškove	1.277	5	-	-	1.282	3.949	5.231
Ukupno obaveze	607.379	141.722	9.627	11.214	769.942	646.893	1.416.835
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	607.379	141.722	9.627	11.214	769.942	891.688	1.661.630
Neto devizna pozicija	(425.723)	459.047	(7.988)	429	25.765	(25.765)	-

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.2. Kamatni rizik

Banka je izložena riziku koji je rezultat uticaja fluktuacije tržišnih kamatnih stopa na finansijsku poziciju Banke i novčane tokove. Poslovanje Banke je pod uticajem rizika promjene kamatnih stopa u onoj mjeri, u kojoj kamatonosna aktiva i obaveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim trenucima ili u različitim iznosima. Marže kamatnih stopa mogu porasti kao rezultat ovih fluktuacija, ali istovremeno mogu biti i smanjene i prouzrokovati gubitke pri neočekivanim fluktuacijama.

Osnovni izvori rizika promjene kamatnih stopa su:

- rizik promjene cijena (*repricing risk*) koji proizlazi iz nepovoljnih promjena fer vrijednosti imovine i obaveza tokom preostalog perioda do sljedeće promjene kamatne stope (stavke sa fiksnom kamatnom stopom klasifikuju se prema preostalom dospijeću),
- rizik promjene nagiba i oblika krive prinosa (*yield curve risk*),
- rizik različite promjene aktivnih i pasivnih kamatnih stopa (*basis risk*) instrumenata, koji imaju identično dospijeće i izraženi su u identičnoj valuti, ali im se kamatne stope baziraju na različitim vrstama referentnih stopa (npr. EURIBOR vs. LIBOR),
- rizik opcije (*optionality risk*) koji proizlazi iz opcija, uključujući ugrađene opcije u kamatno osjetljive pozicije (npr. krediti sa mogućnošću prijevremene otplate, depoziti sa mogućnošću prijevremenog povlačenja i sl.).

Izloženost riziku promjene kamatnih stopa prati se na osnovu zahtjeva lokalnog regulatora i u skladu sa smjernicama Grupe.

Izloženost kamatnom riziku u skladu sa zahtjevima lokalnog regulatora prati se za značajne valute pojedinačno i za sve ostale valute zajedno, kroz praćenje promjena ekonomske vrijednosti bankarske knjige za: stavke sa fiksnom kamatnom stopom, promjenjivom kamatnom stopom, ukupnu ponderisanu poziciju, kao i uticaj kamatnog rizika na neto kamatni prihod.

Metodologija koja se koristi za procjenu rizika promjene kamatnih stopa, bazirana je na analizi vremenskih razlika. Razlike između kamatonosnih sredstava i obaveza u različitim vremenskim korpmama pokazuju kako dvije strane bilansa stanja drugačije reaguju na promjene kamatnih stopa:

- u slučaju pozitivne razlike, Banka je izložena riziku od gubitka u slučaju da kamatne stope date ročnosti za predmetnu valutu padaju,
- u slučaju negativne razlike, Banka je izložena riziku od gubitka u slučaju da kamatne stope date ročnosti za predmetnu valutu rastu.

Kamatni rizik se, u skladu sa zahtjevima Grupe, mjeri sa perspektive uticaja promjene kamatnih stopa na ekonomski kapital Banke (EV metrika) i sa perspektive zarade, tj. uticaja promjene kamatnih stopa na neto kamatni prihod Banke (NI metrika). Pored navedenih metrika, uticaj kamatnog rizika se prati i izračunavanjem promjene neto sadašnje vrijednosti portfolija u slučaju pomaka krive referentnih stopa za 0,01% (1 bazni bod) i limitira se BP01 limitom (limit vrijednosti baznog boda) kao mjerom osjetljivosti. Kamatni rizik se, takođe, prati i kroz spomenuti VaR model.

Prikaz uticaja pomaka krive referentnih stopa za 0,01% (1 bazni bod), na neto sadašnju vrijednost portfolija (BP01):

	(BAM)						Suma	EUR
	0-3M	3M-1G	1G-3G	3G-10G	>10G			
Ukupno BP01	574	3.685	48.974	70.476	15.161	137.651	38.346	
Limit	9.779	48.896	58.675	136.908	39.117	176.025	78.233	
Iskorištenost limita	6%	8%	83%	51%	39%	78%	49%	

	(BAM)						Suma	EUR
	0-3M	3M-1G	1G-3G	3G-10G	>10G			
Ukupno BP01	776	8.439	37.072	60.656	9.727	115.119	14.690	
Limit	7.823	58.675	78.233	156.466	23.470	195.583	-	
Iskorištenost limita	10%	14%	47%	39%	41%	59%	n/a	

Testiranje otpornosti na stres, koje Banka sprovodi za kategoriju kamatnog rizika, obuhvata scenarije različitih šokova na kamatnim krivama. Šokovi uključuju promjenu nivoa kamatnih stopa (paralelne pomake), rotacije krivulja, promjene nagiba krivulja i skokove na određenim segmentima kamatnih krivulja.

Prikaz izloženosti Banke kamatnom riziku prema lokalnom regulatorom zahtjevu kroz kamatni „gap“ na dan 31. decembra 2020. godine, te 31. decembra 2019. godine je prikazan u narednim tabelama.

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

a) Period promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi, na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope

Takođe, na zaradu će uticati i ročna struktura imovine i obaveza Banke:

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina '000 BAM	Nekama- tonosno '000 BAM	Ukupno '000 BAM	Fiksna kamatna stopa '000 BAM
31. decembar 2020.								
Imovina								
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	130.879	-	-	-	-	33.784	164.663	-
Finansijska imovina za trgovanje	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	9.450	-	29.878	174.691	20.160	6.169	240.348	240.100
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	152.250	354.583	398.568	124.579	56.620	124.797	1.211.397	475.058
a) Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	124.797	124.797	-
b) Krediti i potraživanja od banaka	135.447	16.033	-	-	-	-	151.480	135.508
c) Krediti i potraživanja od komitenata	16.803	338.550	398.568	124.579	56.620	-	935.120	339.550
Materijalna imovina	-	-	-	-	-	23.725	23.725	-
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	11.551	11.551	-
Tekuće poresko sredstvo – više plaćen porez na dobit	-	-	-	-	-	1.089	1.089	-
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	160	160	-
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	5.073	5.073	-
Ukupno imovina	292.579	354.583	428.446	299.270	76.780	206.348	1.658.006	715.158
Obaveze								
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	97.584	109.989	869.788	278.678	13.719	2.406	1.372.164	1.314.271
a) Depoziti i krediti od banaka	49.593	36.114	120.045	53.695	-	-	259.447	225.046
b) Depoziti i krediti od komitenata	47.991	73.875	749.743	224.983	13.719	-	1.110.311	1.089.225
c) Obaveze po osnovu zakupa	-	-	-	-	-	2.406	2.406	-
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	557	557	-
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	26.109	26.109	-
Rezervisanja za rizike i troškove	-	-	-	-	-	4.565	4.565	-
Ukupno obaveze	97.584	109.989	869.788	278.678	13.719	33.637	1.403.395	1.314.271
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	254.611	254.611	-
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	97.584	109.989	869.788	278.678	13.719	288.248	1.658.006	1.314.271
Kamatna neusklađenost	194.995	244.594	(441.342)	20.592	63.061	(81.900)	-	(599.113)

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

a) Period promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi, na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope (nastavak)

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina '000 BAM	Nekama- tonosno '000 BAM	Ukupno '000 BAM	Fiksna kamatna stopa '000 BAM
31. decembar 2019.								
Imovina								
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	115.101	-	-	-	-	28.792	143.893	-
Finansijska imovina za trgovanje	-	-	-	-	-	244	244	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	9.963	183	5.018	192.810	10.914	-	218.888	218.888
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	88.757	365.785	489.384	126.810	59.497	127.016	1.257.249	446.982
a) Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	127.016	127.016	-
b) Krediti i potraživanja od banaka	88.115	16.000	-	-	-	-	104.115	88.115
c) Krediti i potraživanja od komitenata	642	349.785	489.384	126.810	59.497	-	1.026.118	358.867
Materijalna imovina	-	-	-	-	-	24.765	24.765	-
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	10.530	10.530	-
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	6	6	-
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	6.055	6.055	-
Ukupno imovina	213.821	365.968	494.402	319.620	70.411	197.408	1.661.630	665.870
Obaveze								
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	109.321	129.766	833.023	299.986	17.426	3.076	1.392.598	1.340.868
a) Depoziti i krediti od banaka	42.717	94.729	131.852	83.581	978	-	353.857	316.115
b) Depoziti i krediti od komitenata	66.604	35.037	701.171	216.405	16.448	-	1.035.665	1.024.753
c) Obaveze po osnovu zakupa	-	-	-	-	-	3.076	3.076	-
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	-	381	381	-
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	263	263	-
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	18.362	18.362	-
Rezervisanja za rizike i troškove	-	-	-	-	-	5.231	5.231	-
Ukupno obaveze	109.321	129.766	833.023	299.986	17.426	27.313	1.416.835	1.340.868
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	244.795	244.795	-
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	109.321	129.766	833.023	299.986	17.426	272.108	1.661.630	1.340.868
Kamatna neusklađenost	104.500	236.202	(338.621)	19.634	52.985	(74.700)	-	(674.998)

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

a) Period promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi, na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope (nastavak)

Sljedeća tabela prikazuje procijenjeni budući novčani tok za kamatonosne i nekamatonosne obaveze Banke na dan 31. decembra 2020. godine i 31. decembra 2019. godine:

	Do mjesec dana '000 BAM	Od 1 do 3 mjeseca '000 BAM	Od 3 do 12 mjeseci '000 BAM	Od 1 do 5 godina '000 BAM	Preko 5 godina '000 BAM	Ukupno '000 BAM
31. decembar 2020.						
Obaveze						
Transakcioni računi i depoziti banaka	49.593	36.114	120.045	53.695	-	259.447
Transakcioni računi i depoziti komitenata	47.991	73.875	749.743	224.983	13.719	1.110.311
Obaveze po osnovu zakupa	53	107	480	1.552	214	2.406
Ostale obaveze	26.109	-	-	-	-	26.109
Ukupno obaveze	123.746	110.096	870.268	280.230	13.933	1.398.273
31. decembar 2019.						
Obaveze						
Transakcioni računi i depoziti banaka	42.717	94.729	131.852	83.581	978	353.857
Transakcioni računi i depoziti komitenata	66.604	35.037	701.171	216.405	16.448	1.035.665
Obaveze po osnovu zakupa	52	111	498	2.030	385	3.076
Ostale obaveze	18.362	-	-	-	-	18.362
Ukupno obaveze	127.735	129.877	833.521	302.016	17.811	1.410.960

b) Efektivne kamatne stope

U sljedećoj tabeli su prikazane efektivne kamatne stope za potrebe upravljačkog izvještavanja, obračunate kao ponderisani prosjek perioda i to: za finansijske instrumente aktive, uključujući i rashode kamate na aktivu, odnosno finansijske instrumente pasive, uključujući i kamatne prihode na pasivu:

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
	%	%
Aktiva		
Sredstva iznad obavezne rezerve kod Centralne banke	(0,51)	(0,36)
Kreditni i potraživanja od banaka	(0,03)	0,14
Kreditni i potraživanja od komitenata	4,57	4,79
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	3,25	3,56
Pasiva		
Depoziti od banaka	(0,37)	(0,21)
Depoziti od komitenata	(0,60)	(0,62)

34.3.3. Rizik promjene kamatne marže

Banka u sklopu tehnika mjerenja tržišnog rizika mjeri uticaj promjene kamatne marže kod dužničkih hartija od vrijednosti sa fiksnim prinosom. Rizik promjene cijene dužničkih hartija od vrijednosti usljed promjene kreditnog rizika emitenta (marže percipirane od strane tržišta) mjeri se i ograničava CPV limitom – limit vrijednosti baznog boda kreditne marže (*Credit Spread Point Value*). Ovaj limit je sličan vrijednosti baznog boda BP01 (*Basis Point Value*) i ograničava rizik promjene neto sadašnje vrijednosti portfolija dužničkih hartija od vrijednosti ukoliko se uticaj promjene kamatne marže pomjeri za 0,01% (1 bazni bod). BP01 limit ograničava ukupnu osjetljivost pozicija Banke na promjene kamatnih stopa, a CPV limit dodatno ograničava ulaganja u dužničke hartije od vrijednosti s obzirom na volumen i trajanje.

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.4. Kamatni rizik u bankarskoj knjizi

Kamatni rizik u bankarskoj knjizi definiše se kao izloženost finansijskog stanja Banke neželjenim promjenama u kretanju kamatnih stopa, koje proizlaze iz aktive i pasive u bankarskoj knjizi.

Sistem ograničenja u skladu sa pravilima Grupe definisan je kroz podjelu na limite i nivoe upozorenja u zavisnosti od vrste ograničenja i vremena potrebnog za korektivne akcije u slučaju kršenja ograničenja.

Banka bazira upravljanje i kontrolu kamatnog rizika u bankarskoj knjizi na analizi metrika/indikatora iz dvije perspektive:

- ekonomska vrijednost i
- zarada.

Osnovna ograničenja, putem kojih Banka prati izloženost riziku iz perspektive ekonomske vrijednosti, su:

- BP01 osjetljivost – ukupna osjetljivost i osjetljivost po vremenskim korpama – izračunava se kao promjena sadašnje vrijednosti kamatonosno osjetljivih pozicija, koja proizlazi iz trenutnog šoka za 1 bazni bod na svaku stopu duž krive. Suma svih osjetljivosti po vremenskim korpama duž krive je BP01;
- EV nadzorni standardizovani šokovi – iz regulatornih razloga, dodatno na metriku BP01, Grupa osjetljivost ekonomske vrijednosti računa kao najgori rezultat od 6 SOT scenarija („parallel up“, „parallel down“, „flattening“, „steepening“, „short rates up“ i „short rates down“). Uticaj ekonomske osjetljivosti mjeri se u odnosu na Tier 1 kapital.

Iz perspektive zarade Banka prati izloženost riziku kroz sljedeća ograničenja:

- osjetljivost neto kamatnog prihoda – standardna osjetljivost neto kamatnog prihoda izračunava se na bazi scenarija trenutnih paralelnih šokova na stopama iznad jednogodišnjeg vremenskog horizonta i uz pretpostavku konzistentnog bilansa i stalne marže.

Pokazatelji kamatnog rizika u bankarskoj knjizi:	2020.	2019.
Osjetljivost ekonomskog kapitala (EV sensitivity) u %	(9,04%)	(4,31%)
Osjetljivost neto kamatnog prihoda (NII sensitivity) u %	(1,58%)	(0,61%)
BP01 u EUR	70.379	58.863

34.4. Operativni rizik

O navedenim procesima i pokazateljima koji čine sistem upravljanja operativnim rizicima, vrši se redovno informisanje i izvještavanje rukovodstva Banke i Grupe, te usklađivanje sistema upravljanja operativnim rizicima sa standardima Grupe i lokalnom i međunarodnom regulativom.

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usljed nastupanja nepredvidivih eksternih događaja, uključujući pravni rizik.

Gubici proizašli iz sljedećih događaja mogu se smatrati operativnim rizikom: interna ili eksterna prevara, odnosi sa zaposlenima i sigurnost na radu, reklamacije klijenata, kazne i penali zbog kršenja regulative, šteta na materijalnoj imovini Banke, prekidi u radu i greške u radu sistema, upravljanje procesima.

U skladu sa metodologijom Grupe, kao i propisima Agencije za bankarstvo RS, Banka je uspostavila i konstantno unapređuje sistem upravljanja operativnim rizicima. Sistem obuhvata alate i mehanizme za kontinuirano praćenje šteta koje Banka trpi od operativnih rizika i izloženosti Banke operativnim rizicima, procjene operativnih rizika u procesima i proizvodima, praćenje ključnih indikatora rizika te definisanje načina za izbjegavanje, kontrolisanje ili prenošenje operativnih rizika na treća lica, kao i sistem izvještavanja.

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.4. Operativni rizik (nastavak)

Za evidentiranje podataka o štetama od operativnih rizika, evidentiranje i praćenje vrijednosti indikatora rizika Banka koristi grupni alat „ARGO“, dok za proces izvještavanja i analizu podataka vezanih za operativne rizike Banka koristi grupni alat „BO Tool“ (Business Object Tool).

U cilju dodatnog podizanja svijesti o značaju upravljanja operativnim rizikom u Banci, u toku 2020. godine formiran je Odbor za operativni i reputacioni rizik čiji je osnovni cilj informisanje članova Odbora o izloženosti Banke operativnom i reputacionom riziku (analize događaja operativnog rizika, izvršene analize procesa i identifikacija mjera mitigacije rizika, trend kretanja indikatora operativnog rizika itd.)

S obzirom da je Banka izložena operativnom riziku u svim svojim poslovnim aktivnostima, a radi podizanja svijesti o pojmu, značaju i odgovornostima u procesu upravljanja operativnim rizikom, Banka je razvila sistem elektronske edukacije za sve zaposlene kao i sistem edukacije za monitore operativnog rizika putem redovnih mjesečnih sastanaka. Elektronska obuka za sve zaposlene obavljena je u decembru 2020. godine.

34.5. Reputacioni rizik

Uzimajući u obzir značaj reputacionog rizika koji se definiše kao rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usljed gubitka povjerenja u integritet Banke, do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnim praksama Banke ili aktivnostima članova organa Banke, bez obzira da li postoji ili ne postoji osnov za takvo javno mišljenje, Banka upravlja reputacionim rizikom kroz usvojene i implementirane specijalne politike i procedure koje regulišu područje upravljanja reputacionim rizikom, te postupanje sa transakcijama u specifičnim industrijama (nuklearna energija, industrija naoružanja, infrastruktura voda-brana, proizvodnja energije u elektranama na uglj, te u sektoru rudarstva), kao i konstantnim podizanjem svijesti zaposlenih o značaju upravljanja reputacionim rizikom kroz elektronske obuke za sve zaposlene.

U dijelu upravljanja reputacionom rizikom, Odbor za upravljanje operativnim i reputacionim rizikom raspravlja i donosi odluke o reputacionom riziku za transakcije povezane sa osjetljivim sektorima i ostalim slučajevima prijedloga poslovne strane (ostali relevantni sektori ili klijenti) koji se ocjenjuju kao viskorizične transakcije.

34.6. Upravljanje kapitalom

Ciljevi upravljanja kapitalom Banke su:

- usklađivanje sa kapitalnim zahtjevima koje određuju regulatori banaka i tržišta kapitala,
- održavanje sposobnosti Banke za nastavak daljeg poslovanja kako bi dalje mogla osigurati prinos akcionarima i koristiti drugim zainteresovanim stranama, te
- održavanje snažne kapitalne osnove, koja bi mogla podržati razvoj poslovanja.

Odlukama ABRS propisan je način obračuna kapitalnih zahtjeva za kreditni, tržišni i operativni rizik, način obračuna kapitala, kao i visina stopa kapitala koje su banke dužne kontinuirano održavati, uključujući i zaštitne slojeve kapitala.

Minimalne propisane stope koje banke moraju ispunjavati u svakom trenutku, su:

- stopa redovnog osnovnog kapitala od 6,75%
- stopa osnovnog kapitala od 9% i
- stopa regulatornog kapitala od 12%.

Na svaku od gorenavedenih stopa propisano je kontinuirano održavanje zaštitnog sloja za očuvanje kapitala u visini od 2,5%.

Pored navedenih propisanih stopa, predviđeni su (još nisu propisani) zahtjevi za ostale zaštitne slojeve kapitala, odnosno za kombinovani zaštitni sloj koji predstavlja minimalni redovni osnovni kapital, uvećan za zaštitni sloj za očuvanje kapitala i uvećan za sljedeće zaštitne slojeve, u zavisnosti od toga šta je primjenjivo i to:

- kontraciklični zaštitni sloj specifičan za banku,
- zaštitni sloj za sistemski važnu banku (propisan u rasponu od 0% do 2% i biće propisan pojedinačno za svaku banku nakon što ABRS rangira banke prema sistemskom značaju i
- zaštitni sloj za sistemski rizik.

Napomene uz finansijske izvještaje

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.6. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Odlukom o privremenim mjerama banaka za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih virusnim oboljenjem Covid-19 propisano je da su banke dužne, u cilju očuvanja kapitala, izvršiti odgodu i/ili otkazivanje isplate dividende za vrijeme važenja ove odluke.

S obzirom na to da je ova odluka važila do kraja 2020. godine, Banka nije izvršila isplatu dividende iz neto dobiti iz 2019. godine. Dividenda iz 2019. godine treba da bude isplaćena akcionarima Banke u iznosu od 14.780 hiljada KM u roku od mjesec dana od prestanka važenja navedene odluke, a iznos predviđen za njenu isplatu nije uključen u obračun regulatornog kapitala sa 31. decembrom 2020. godine.

Iznos regulatornog, osnovnog (T 1) i redovnog osnovnog kapitala (CET 1), kao i njihove stope obračunate u skladu sa propisima ABRS, prikazani su u narednoj tabeli:

Stavka	31. decembar 2020. 000 BAM	31. decembar 2019. 000 BAM
REGULATORNI KAPITAL	219.102	213.116
OSNOVNI KAPITAL	209.279	202.262
REDOVNI OSNOVNI KAPITAL	209.279	202.262
Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	97.428	97.428
Uplaćeni instrumenti kapitala	97.055	97.055
Emisiona premija na akcije	373	373
Zadržana dobit	68.384	60.695
Ostali ukupni rezultat	2.575	2.123
Ostale rezerve	52.603	52.552
(-) Ostala nematerijalna imovina	(11.551)	(10.530)
(-) Odložena poreska imovina koja zavisi od buduće profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika umanjjenih za povezane poreske obaveze	(160)	(6)
DOPUNSKI KAPITAL	9.823	10.854
Opšte ispravke vrijednosti za kreditni rizik u skladu sa standardizovanim pristupom	9.823	10.854
Stopa redovnog osnovnog kapitala	22,46%	19,74%
Stopa osnovnog kapitala	22,46%	19,74%
Stopa regulatornog kapitala	23,51%	20,80%

Ostvarene stope kapitala sa 31. decembrom 2020. godine znatno su iznad propisanih minimuma.

Osim ovih stopa, banke su dužne osigurati i održavati stopu finansijske poluge, kao dodatnu sigurnosnu i jednostavnu zaštitu, najmanje u visini od 6%.

Stopa finansijske poluge računa se kao odnos osnovnog kapitala i ukupne izloženosti banke riziku na izvještajni datum, izražena u procentima i sa 31. decembrom 2020. godine znatno je iznad propisanog minimuma i iznosi 12,08%.

35. POSLOVI U IME I ZA RAČUN TREĆIH LICA

Banka upravlja sredstvima po poslovima u ime i za račun trećih lica, vodi ih u vanbilansnoj evidenciji odvojeno od sredstava Banke. Za upravljanje sredstvima po poslovima u ime i za račun trećih lica Banka naplaćuje naknadu za te usluge. Prihodi i rashodi po ovim sredstvima knjiže se u korist ili na teret vlasnika, odnosno korisnika.

Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica dati su u narednoj tabeli:

	31. decembar 2020. '000 BAM	31. decembar 2019. '000 BAM
Komisioni plasmani	84	193

Napomene uz finansijske izvještaje

36. FER VRIJEDNOST FINANSIJSKE IMOVINE I OBAVEZA

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može razmijeniti ili obaveza izmiriti između obaviještenih i voljnih strana u uobičajenim tržišnim uslovima. Može se definisati i kao vrijednost, po kojoj se može raspolagati aktivom / pasivom, odnosno procijenjena vrijednost neutralizovanja tržišnog rizika, koja nastaje iz ove aktive / pasive u odgovarajućem vremenskom okviru.

Pretpostavke korišćene kod procjene i mjerenja fer vrijednosti finansijskih instrumenata Banka bazira na primjeni centralizovane kalkulacije, razvijene na nivou Grupe, koja koristi MSFI 13 kao jedinstveni izvor smjernica za mjerenje fer vrijednosti.

Finansijski instrumenti smatraju se kotiranim na aktivnom tržištu ako su kotirane cijene lako i redovno dostupne i ako te cijene predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije prema uobičajenim tržišnim uslovima.

Svi finansijski instrumenti klasifikuju se u skladu sa kriterijumima za podjelu na nivoe hijerarhije fer vrijednosti, koja sadrži tri različita nivoa:

- nivo hijerarhije 1: fer vrijednost uzeta na osnovu cijena za identičnu aktivu ili pasivu, kojoj se može pristupiti na dan mjerenja, tj. ako su finansijski instrumenti zastupljeni na aktivnom tržištu,
- nivo hijerarhije 2: fer vrijednost uzeta na osnovu modela procjene za koji se uzimaju podaci sa aktivnog tržišta kada se isključuje mogućnost inputa korištenih u procjeni nivoa hijerarhije 1,
- nivo hijerarhije 3: fer vrijednost uzeta na osnovu modela procjene za koji se uzimaju podaci, koji nisu na aktivnom tržištu, tj. kada su potrebna značajnija prilagođavanja.

Grupa koristi u metodologiji određivanja nivoa hijerarhije za prihodujuće kredite i depozite banaka i klijenata slijedeće dodatne kriterije:

- nivo hijerarhije 2: (bezrizična stopa tj. *FV risk free* – prilagođena stopa za kreditni spred za očekivani i neočekivani gubitak tj. *FV risk adjusted*) / bezrizična stopa tj. *FV risk free* ≤ 5%,
- nivo hijerarhije 3: (bezrizična stopa tj. *FV risk free* – prilagođena stopa za kreditni spred za očekivani i neočekivani gubitak tj. *FV risk adjusted*) / bezrizična stopa tj. *FV risk free* > 5%.

Neprihodujuće kredite Banka klasifikuje u skladu sa instrukcijama Grupe tako što izjednačava njihovu knjigovodstvenu i fer vrijednost. Sva imovina i obaveze Banke su klasifikovane na nivo hijerarhije 2 i nivo hijerarhije 3.

Dužničke hartije od vrijednosti Banka klasifikuje na nivo hijerarhije 2, a prilagođavanje fer vrijednosti se vrši u skladu sa centralizovanom kalkulacijom Grupe.

	31. decembar 2020.				31. decembar 2019.			
	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Promjena		Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Promjena	
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	%	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	%
Kredit i potraživanja od banaka	276.658	276.277	381	0,14%	231.131	231.131	-	0,00%
Kredit i potraživanja od komitenata	971.514	935.120	36.394	3,89%	1.062.734	1.026.118	36.616	3,57%
Ukupno	1.248.172	1.211.397	36.775	3,04%	1.293.865	1.257.249	36.616	2,91%
Depoziti i krediti od banaka	259.940	259.447	493	0,19%	353.140	353.857	(717)	(0,20%)
Depoziti i krediti od komitenata	1.106.353	1.110.311	(3.958)	(0,36%)	1.029.918	1.035.665	(5.747)	(0,55%)
Ukupno	1.366.293	1.369.758	(3.465)	(0,25%)	1.383.058	1.389.522	(6.464)	(0,47%)

Napomene uz finansijske izvještaje

36. FER VRIJEDNOST FINANSIJSKE IMOVINE I OBAVEZA (nastavak)

Nivoi fer vrijednosti imovine i obaveza Banke u skladu sa MSFI 13 prikazani su u tabeli ispod:

	31. decembar 2020.			31. decembar 2019.		
	Nivoi fer vrijednosti			Nivoi fer vrijednosti		
	Nivo 1 '000 BAM	Nivo 2 '000 BAM	Nivo 3 '000 BAM	Nivo 1 '000 BAM	Nivo 2 '000 BAM	Nivo 3 '000 BAM
Kredit i potraživanja od banaka	-	-	276.658	-	-	336.105
Kredit i potraživanja od komitenata	-	265.576	705.938	-	430.713	632.022
Ukupno	-	265.576	982.596	-	430.713	968.127
Depoziti i krediti od banaka	-	224.560	35.380	-	312.683	40.458
Depoziti i krediti od komitenata	-	-	1.106.353	-	-	1.029.918
Ukupno	-	224.560	1.141.733	-	312.683	1.070.376

37. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Nakon datuma bilansa nije bilo događaja koji bi zahtijevali dodatna objelodanjivanja ili eventualne korekcije ovih finansijskih izvještaja (korektivni događaji) do dana njihovog izdavanja.

Napomene uz finansijske izvještaje

38. SKRAĆENICE

- ABRS – Agencija za bankarstvo Republike Srpske
- ALCO – Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (*Asset - Liability Committee*)
- Banka – UniCredit Bank a.d. Banja Luka
- BPV – vrijednost baznog boda (*Basis Point Value*)
- CET 1 – stopa redovnog osnovnog kapitala (*Common Equity Tier 1 Capital ratio*)
- CPV – vrijednost baznog boda kreditne marže (*Credit Spread Point Value*)
- EAD – izloženost u neizvršenju (*Exposure At Default*)
- EBA – Evropska uprava za bankarstvo (*European Banking Authority*)
- ECL – očekivani kreditni gubitak (*Expected Credit Loss*)
- EKS – efektivna kamatna stopa
- EU – Evropska unija
- EV – ekonomska vrijednost
- FLI – informacije s pogledom u budućnost (*Forward Looking Information*)
- FV – fer vrijednost
- Grupa – UniCredit Grupa
- HoV – hartije od vrijednosti
- ICAAP – interna procjena adekvatnosti kapitala (*Internal Capital Adequacy Assessment Process*)
- IFRIC – Međunarodni odbor za tumačenje finansijskog izvještavanja (*International Financial Reporting Interpretations Committee*)
- IT – informaciona tehnologija (*Information Technology*)
- LGD – gubitak od neizvršenja (*Loss Given Default*)
- MRS – Međunarodni računovodstveni standardi
- MSFI – Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja
- NPE – krediti u neizvršenju (*Non-Performing Exposure*)
- PD – vjerovatnoća neizvršenja (*Probability of Default*)
- PDV – porez na dodatu vrijednost
- POCI – kupljeni ili nastali krediti umanjene vrijednosti (*Purchased or Originated Credit Impaired*)
- PSC – šifra statusa izvršenja (*Performance Status Code*)
- RS – Republika Srpska
- RWA – aktiva ponderisana rizikom (*Risk Weighted Asset*)
- SPPI – samo plaćanja glavnice i kamate (*Solely Payments of Principal and Interest*)
- TTC - kroz ciklus (*Through The Cycle*)
- VaR – vrijednost pod rizikom (*Value at Risk*)
- WL – monitoring lista (*Watch List*)

